הצופה

ה, יום רביעי, י"ד מר־חשון תשל"ה (30.10.1974)
ה ל"ז — גליון 11813 — המחיר 80 אגורה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF JORDAN

...בות ההסכם שהושג עם המפד"ל:

...אה"מ יודיע היום בכנסת על צירוף ...ר בורג, ד"ר רפאל וחזני לממשלה

היום יוכרע אם ר"ץ תצטרף כשתיק התקשורת יימסר לש. אלוני

מאת סופרנו בכנסת
...ת רבין, ימסור היום (11 לפנה"צ) במליאת ... הודעה על צירוף 3 ... מפד"ל לממשלה ועל ... בחלוקת התפקידים ...ייה. יו"ר הכנסת וסגני... עו הבוקר מספר הש...עות שיוקצבו לדיון על כך.

הממשלה התכנסה אמש (בשעה 6) בבנין הכנסת ששמעה מפי רה"מ על המגעים עם המפד"ל להצטרפותה לממשלה וחלוקת התיקים. בישיבה זו נאמר גם שלאחר שרה"מ הציע לגב' אלוני תיק בממשלה (תקשורת או ראשות ועדת שרים תשובה) יש להניח שזו תישאר בממשלה.

הדיון המדיני — נדחה

הודעה הממשלה על המצב המדיני והדיון המדיני, בו ישולב גם הדיון בהודעה רה"מ על יהודה ושומרון וסיני והצורך להגביר את ההתנחלויות — לא יהיו היום, אלא ביום שלישי בשבוע הבא.

ישיבה מיוחדת של הממשלה

בישיבה המיוחדת של הממשלה אמש בבנין הכנסת מסר ראש הממשלה יצחק רבין על שלבי המו"מ להרחבת הקואליציה על־ידי צירוף המפד"ל לממשלה וההסכם שהושג. בישיבה זו הודיע מר רבין שלנוכח ההסכם יוחזרו תיקי הפנים, הדתות והסעד לשרי המפד"ל כדלהלן: הד"ר י. בורג (פנים), הד"ר י. רפאל (דתות) ומיכאל חזני (סעד) אם הגב' אלוני תסכים להמשיך כחברה בממשלה תקבל את תיק התקשורה. לתשובתה יצפו עד הבוקר בשעה 10.

במקרה של תשובה חיובית תחזור הממשלה ותתכנס הבוקר לאישור פורמלי של העברת תיק התקשורת לידיה.

ועדת השרים לגיור תפעל בראשותו של שר־הדתות והמלצותיה יתקבלו בהסכמת כל שותפי הקואליציה. תוך 3 חדשים תקבע ועדת השרים אם להקפיא את רישום הגרים במשך השנה הקרובה בה תפעל ועדת השרים לגיור.

שאר הסעיפים שבהסכם הקואליציוני הקודם ישארו בעינם.

חברי הממשלה נתנו את הסכמתם לסיכום זה, עליו יודיע ראש הממשלה לכנסת היום. השר שלמה הלל וכן הגב' אלוני נמנעו. על מינוי סגני שרים לא דובר ובשלב זה המגמה היא שלא למנות סגני שרים, זאת אמר שר החינוך והתרבות מר ידלין לסופרנו.

ד"ר בורג: עשינו הכל למען תוכנס לממשלה תנועה מאוחדת

הח"כ ד"ר יוסף בורג אמר אתמול לאחר טקס חתימת הסכם בדבר הצטרפות המפד"ל לממשלה, כי „עשינו הכל על מנת שתכנס לממשלה תנועה מאוחדת על ארבע סיעותיה. אין לי שום ספק, שאילו היה מוכן הצעירים יודע אתמול את תוכנה ההחלטות ועידת רבאט, היה שוקל שבעתיים את החלטתו".

ד"ר בורג הוסיף, כי בעיניו כניסת המפד"ל לקואליציה אינה בחינת סגירת הדלת לדרישה של המפד"ל בנוגע לממשלת אחדות לאומית. הוסיף, כי ימים יגידו איך נוכל לכלכל צעדינו כדי להשיג מטרה זו.

ד"ר י. בורג וראה"מ י. רבין מחליפים מבטים לפני החתימה

כיצד נחתם ההסכם

מאת חיים פיקרש, ...ופרנו בתל־אביב

...ת ראש הממשלה ב... נערך אתמול בשעה הצהרים טקס החתימה ...ף המפד"ל לקואליציה ...ית בהעדר נציגי ה... השותפות בממשלה, התנועה לזכויות ה...

הוא התוחם במגמה להתנחלויות בלתי מאושרות, ודיבר על נכונות הממשלה לשלום עם ירדן. על כך אמר מזכ"ל המפד"ל שצריך להיות ברור, שהחתימה על ההסכם מתייחסת רק להסכם שבכתב ולא לדברים שבעל פה.

נציגי מפ"ם ול"ע שהיו נוכחים במקום התנגדו לגירסה זו, אך ראש הממשלה סיכם ואמר, כי ברור שהחתימה — על הסכם כתוב, ולא על דבר אחר.

בשם מפ"ם נשא דברי ברכה המזכיר הכללי מאיר תלמי ובשם הליבראלים העצמאיים — השר ג. האוזנר.

המפד"ל השתתפו בה"ה ... ח"כ ד"ר יוס' בורג, ח"כ ...ק רפאל, מזכ"ל המפד"ל ... וח"כ א. אבטאבי. נפתח בדבריו של ראש ה... יצחק רבין, שהעריך ה... של הרחבת הבסיס הקואלי... רקע המצב בו אנו נמצאים ...ין המשך שותפות של ... לזכויות האזרח בממשלה. רבין כי עדיין לא קיבל תשובה על המשך ההשתת... עם זאת מסר כי הציע ... אלוני תיק התקשורת. ...רכה בשם המפד"ל השמיע ...ב' ברנשטין, שהתייחס בין ...ה הערה בנאומו של ראש ...

נודע לסופרנו העלה מר ... את ענין 4 השרים. ...טכם, בעינינו, שאם אמנם ...ציגי „חוגי הצעירים" ל... ...ישר בממשלה". ...ברנשטין והציר עוד, כי ... ...מפד"ל השובים לגבי — ...ושת ההסכם העלה ראש ...את ענין ההתנחלויות.

ישיבת ועדת ה־19

לפני טקס חתימת ההסכם לכניסת המפד"ל לממשלה, התקיימו בירושלים שתי ישיבות של ועדת ה־19 של המפד"ל. בישיבה הראשונה, בשעת שלפני הצהרים, החליט ברוב של 9 נגד 5 ונמנע אחד, להסמיך את הועדה המצומצמת לחתום על ההסכם. הנמנע — אברהם שפרן, נציג „הקיבוץ הדתי", הודיע בישיבה שהקיבוץ הדתי החליט עקרונית על הצטרפות לממשלה, אך כתוצאה מאי־הצטרפותם של נציגי „חוגי הצעירים" ו„הרשימה המרכזית", הוא נמנע מההצבעה.

בישיבה שנייה של ועדת ה־19, בהרכב נציגי התנועה, לישגנה בממשלה: ח"כ ד"ר יוסף בורג (שר הפנים); ח"כ ד"ר יצחק רפאל שר הדתות וח"כ מיכאל חזני (שר הסעד). ההחלטה יותה ללא התנגדות כשנציגי „חוגי הצעירים" בחופה נמנעו.

ברכת מזכיר „העבודה" בחיפה

סופרנו בחיפה מוסר:
ברכה להצטרפות המפד"ל לממשלה

(סוף בעמוד 2)

וושינגטון: יופעל לחץ על ישראל לפתוח בדו־שיח עם ערפאת

וושינגטון, 29 (ע"צ) — הנצחון שבו זכה הארגון לשחרור פלשתין בועידת ראבאט ימצא את ביטויו בהגברת הלחץ מצד ארה"ב על ישראל, כדי שישראל תפתח בדו־שיח עם יאסר ערפאת — דעה זו הובעה היום בוושינגטון.

הנשיא ג'ראלד פורד עשה הבוקר צעד ראשון בכיוון זה בהזכירו את הארגון לשחרור פלשתין בין הגורמים שעימם על ישראל לקיים דיונים.

מר פורד השמיע דברים אלה במסיבת עיתונאים מאולתרת שקיים בבית הלבן.

„אנו סבורים כי חייבת להיות תזוזה לקראת הסדר הבעיות ההדדית ועומדות בין ישראל ומצרים ובין ישראל וירדן או הארגון לשחרור פלשתין. וכן אלה התלויות ועומדות בין ישראל וסוריה" אמר פורד בדבריו על ההשלכות של החלטת ועידת ראבאט.

שר־החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר השוהה עתה בדרום אסיה, מתכוון לבקר פעם נוספת במצרים, סוריה, ירדן וישראל בשבוע השני של חודש נובמבר — על כך נמסר ממשרד החוץ האמריקני.

קיסינג'ר עמד לערוך סיור זה כדי לפתוח בשלב החדש של המו"מ הישראלי—ערבי בענין סיני והגדה המערבית. ממשלת ירושלים, שהיתה מוכנה לנהל מו"מ על נסיגה עם המלך חוסיין, מסרבת לפי שעה לפתוח בדו־שיח עם כוחות ההתנגדות הפלשתינאית.

„עקשנות" זו של ישראל גרמה לכך ששר החוץ האמריקני עזב את הבירה לאחר ביקורו האחרון כשהוא חדור פסימיות רבה. במהלך שיחות פרטיות הוא הביע מידי פעם את החשש שאין מקום להוצאת המצב מן המבוי הסתום אלא על ידי מלחמה חדשה ישראלית—ערבית.

מר קיסינג'ר אינו שולל את האפשרות כי לנוכח סכנה מחודשת של סכסוך שיבוא בעקבותיו חרם נפט נוסף, יפעילו כל המדינות התעשייתיות המערביות יחדיו לחץ על ישראל, כדי שזו תוותר על השטחים שכבשה במלחמת ששת הימים.

דסטאן נפגש עם סובאניארג

פאריס, 29 (ע"צ). — נשיא צרפת ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן נפגש היום לשיחה שנמשכה קרוב לשעה עם שר החוץ ג'אן סובאניארג, כדי להכין את ביקורו של שר החוץ, היוצא לישראל.

כשנשאל שר החוץ מה תגובתו להפגנות צוייצה לקראת ביקורו בישראל, אמר סובאניארג בצאתו מארמון אליזה, כי הוא משוכנע שהביקור „יעבור בשלום".

ברז'נייב לא הופיע לסעודה שערך לכבודו הקנצלר שמידט

מוסקווה, 29 (יופי"ע) — מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב, לא בא היום לסעודה שנערך לכבודו קאנצלר גרמניה המערבית הלמוט שמידט. אשתו של ברז'נייב אמרה, כי בעלה עייף.

מקורות, בערב גרמניים ציינו, כי הגב' ויקטוריה ברז'נייב התנצלה בפני שמידט באומרה שבעלה עייף, וכי הוא הולך לנוח.

שמידט אמר לגבי ברז'נייב, שיתכן שבעלה בן ה־67 עובד קשה מדי ועל כן היא הסיבה „כן, הוא עובד לפעמים במשך 16 שעות ואפילו יותר".

ברז'נייב סיים בשבת שיחות קדחתניות שנמשכו 4 ימים עם שר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר. הוא קיים במקביל גם שיחות עם ראש ממשלת פאקיסטאן זולפיקר עלי בהוטו.

נודע, כי קאנצלר גרמניה המערבית פנה אל מארחיו הסובייטים בבקשה שיאריכו את ביקורו לשם שיחות נוספות.

דובר המשלחת המערב גרמנית קלאוס בליגג ציין, כי השיחות שקיים שמידט בשעות הבוקר עם מזכיר המפלגה הקומוניסטית ליאוניד ברז'נייב ועם מנהיגים סובייטים אחרים יוחדו בעיקר למעמדה של ברלין המערבית. הגרמנים תובעים שהרוסים יפסיקו את צעדי ההטרדה שהם נוקטים נגד עיר זו.

בהמלך השיחות אמר שמידט לברז'נייב, כי ממשלת בון לא יכולה להציע לבריה"מ אשראי נוסף בשער ריבית נמוך. הקאנצלר הבהיר כי אשראי מעין זה ניתן אך ורק למדינות מתפתחות.

חוסלה חולייה של 3 מחבלים שחדרה בצפון ליד מצפה

מאת סופרנו הצבאי

חוליית מחבלים שמנתה 3 אנשים חוסלה אתמול בצהריים לא הרחק מקיבוץ יפתח בגליל העליון. השלושה שהרגו אחרי מירדף, בשטח הררי ומכוסה קשה בקרב יריות קצר. לא היו נפגעים לכוחותינו.

סיור צה"ל גילה בשעות הבוקר המוקדמות סימני חדירה באיזור הגבול. נתגלו עקבותיהם של שלושה אנשים, שחדרו לאיזור מנמנה סאר, הנמצא צפונית מערבית לקיבוץ יפתח בגליל העליון. עם גילוי העקבות הוכרזה כוננות ביישובים והחל מירדף אחרי המחבלים, שעקבותיהם הוליכו בתוך שטח הררי וסלעי המכוסה גם צמחיה עבותה.

בשעה 12.45 לערך, נתגלתה החוליה במרחק של כ־300 מטרים מערבית לכביש הצפון, לא הרחק מבריכת המים של קיבוץ יפתח, סמוך למטעים. השלושה נראו מתחבאים מאחורי עץ. אחד החיילים, גילה ראשון את החוליה והמחבלים פתחו עליו באש מקלצ'ניקובים שהיו בידיהם. מיד החלו בו לבוש כהכוקום, אך קצין, שפיקד על הכוח, ירה עליהם צרור ממושך. שניים נהרגו בו במקום והשלישי נפצע קשה ומת זמן קצר לאחר מכן.

ליד המחבלים נמצאו שלושה רובי סער מסוג קלצ'ניקוב, 6 רימונים, תרמיל גב, אוכל כרזה, חבלים, פיתות, גומי לעיסה וכן כידונים מתוצרת רוסית שאפשר להשתמש בהם כבמגזרי תייל. השלושה היו לבושים אזרחית. לא היה בידם חמרי חבלה.

(סוף בעמוד 2)

התקפה על משרדי אש"ף בניו־יורק

ניו־יורק, 29 (יופי"ע) — שלושה צעירים חדרו היום למשרדי אש"ף בניו יורק, הלמו בציבור על ראשו של סגן מנהל המשרד וירו לפתוח ירייה אחת שפגעה בקיר — על כך מסרה המשטרה.

פקיד הארגון לשחרור פלשתין, חסן רחמן בן 30, הועבר לבית החולים לאחר שנפגע בראשו ובגבו.

אלמוני טילפן למשרדי „יונייטד פרס" ואמר „סמוך לשעה 13.00 (לפי השעון המקומי) פשטה יחידת המחץ של ההתנגדות היהודית המזויינת על משרדי הארגון לשחרור פלשתין בפארק אבניו מס' 101. התשובה היהודית לטרור היא טרור נגדי".

במהלך ההתקפה נותקו הטלפונים במשרד הארגון לשחרור פלשתין, המורכב מחמישה חדרים בקומה השלישית. התוקפים גרמו נזק לרהיטים ופיזרו מיסמכים.

בהודעת המשטרה נאמר, כי סמוך לשעה 1.20 לפי השעון המקומי, כאשר רחמן היה לבד, נקש אדם בדלת משרד הארגון לשחרור פלשתין ואמר כי הוא סטודנט המבקש מידע.

כאשר סירב רחמן להכניס אותו, חדרו הצעיר ושני צעירים אחרים אל המשרד והקפו את רחמן.

פריס: לסובניארג צפוייה היום קבלת־פנים צוננת בישראל

פאריס, 29 (ע"ר) — שר החוץ הצרפתי ז'אן סובניארג צפוי מחר (היום) לקבלת פנים צוננת כאשר יגיע לישראל.

פגישתו השבוע עם יאסר ערפאת בביירות, והצהרתו זה לא כבר של נשיא צרפת ז'יסקאר ד'אסטן בדבר תמיכה ארצו בערבים, עוררו ביקורת חריפה בישראל.

היחסים בין צרפת לישראל מעולם לא התאוששו מהלמות כן המשבר אליו נקלעו בימי הנשיא דה גול, אם כי הנשיא ז'יסקאר ד'אסטן הסיר את האמברגו על משלוחי נשק שאותו הטיל דה גול ב־1967, ואם כי ביקש לשפר את היחסים הדיפלומטיים בין שתי הארצות.

ביקורו של סובניארג בישראל הוסדר לפני מספר חודשים מתוך תקוה להפיג את המתיחות בין שתי הארצות, אמרו פקידים צרפתיים.

פקידים צרפתיים אמרו כי סובניארג ינסה להסביר למנהיגים ישראליים, כי לדעת צרפת לא ישכון שלום בר־קיימא במזה"ת כל עוד לא יימצא פתרון צודק לעם הפלשתינאי. מצד שני מגינה צרפת גם על זכויות קיומן של כל הארצות באזור — ובייחוד ישראל — לגבולות בטוחים ומוכרים.

(ראה עמ' 2)

כיצד נאלץ חוסיין לוותר על עמדתו

ראבאט, 29 (ע"צ). — המלך חוסיין נאלץ לוותר על עמדתו בענין ייצוג הפלשתינאים, לאחר שלא זכה לתמיכה מלכי ערב בועידת הפיסגה" — זאת אומרים משקיפים בבירת מרוקו.

המשקיפים ציינו, כי המלך סמך כפי הנראה על „סנדיקט המלכים" הממשלות ערביות המסורתיות. אך אלה איכזבו אותו.

מציינים כאן כי עד ביום א' סברו נציגי ירדן כי הועידה לא תעניק לאש"ף אחריות בלעדית לגורל העם הפלשתינאי בכל השטחים הערביים „המשוחררים", מאחר שהחלטה מעין זו עלולה להביא בכל סיכוי לנהל מו"מ עם ישראל.

אך הלחץ שהופעל ביום א' בערב היה חזק מדי וחוסיין נאלץ להסכים „ביום ב' להחלטה. הנחשבת כנצחון של יאסר ערפאת.

מצפים להודעת אש"ף על הקמת ממשלת גולה

מלכים ונשיאי מדינות ערביות ישתתפו במשלחת אש"ף לעצרת

ראבאט, 29 (יופי"ע, ע"ר, ע"צ) — הארגון לשחרור פלשתין יודיע על הקמת ממשלה גולה בבוא העת ובינתיים מנהיגי המוהד עימו להגביר את מאבקו הצבאי והדיפלומטי נגד ישראל" — זאת אמר דובר אש"ף לעיתונאים, לאחר שועידת הפיסגה הערבית אירה אמש פה אחד הצהרה המעניקה לארגון לשחרור פלשתין את הזכות הבלעדית להקים מדינה פלשתינאית עצמאית.

דובר הארגון, עבדול מוחסן אבו מייזר התקיף בחריפות את ישראל, באומרו שישראל היא תוצר הציונות. ישראל מנסה להביא לכך שכל יהודי העולם יבואו להיות בפלשתין ועד נמשכים באמצעים אלה, לא יכון שלום בישראל".

הדובר לא חזר הפעם על ההצהרות שהשמעו בעבר על ידי אש"ף, שקרא בגלוי להשמדת ישראל.

אבו מיזר התחמק ממתן תשובה לשאלה אם יהיה הארגון לשחרור פלשתין מוכן לנהל אי־פעם מו"מ על שלום עם ישראל.

מי ומי במשלחת המחבלים לאו"ם

מקורות דיפלומטיים מערביים ציינו, כי משלחת רמת דרג תלווה את נציגי הארגון לשחרור פלשתין יאסר ערפאת, כאשר הוא יופיע בדיון שיערך בעצרת האו"ם ב־13 בנובמבר.

המשלחה תכלול את המלך חסן השני ממרוקו, יו"ר ועידת הפיסגה הערבית, נשיא אלג'יריה הוארי בומדיין, יו"ר ועידת המדינות הבלתי מזדהות, עלי בהטו, נשיא פאקיסטאן ונשיא הועידה המוסלמית וכן נשיא סומליה סיאד בארה, נשיא הארגון לאחדות אפריקה שבו מאגדות 38 מדינות אפריקניות.

נודע כי המנהיגים הפלשתינאים יקיימו ועידה רמת דרג, לאחר נצחונם על ירדן, כדי להחליט באיזו דרך ומתי להקים ממשלה. לא ברור עדיין אם ממשלה זו תוקם לפני ה־13 בנובמבר.

מקורות בראבאט אמרו, כי הערבים סבורים שלאחר שהממשלה הפלשתינית העולה תזכה לתמיכה נרחבת בזירה הבינלאומית, תתקשה ישראל להמשיך בשליטתה בשטחים ששוחררו ב„מלחמת ששת הימים".

ירדן, סוריה, מצרים ואש"ף יתאמו פעולה

בהחלטה שנתקבלה אמש בוועידת הפיסגה הערבית. בהשתתפות נציגי 21 מדינות, נקראו ירדן, סוריה, מצרים והארגון לשחרור פלשתין לתאם את עמדותיהם בענין הצעדים שיש לנקוט בשאלה הפלשתינאית.

מקורות הועידה אמרו כי ההחלטה זו נתנה למלך חוסיין אפשרות להשמיע את דברו — במידה מסויימה — בקשר עם גיבוש האסטרטגיה של מדינות העימות.

„ערפאת הביע את תודתו הכנה למלך על עמדתו הלאומית ואילו המלך הביע סולידריות מלאה עם העם הפלשתינאי במאבקו" ציין נופאל.

כנס „למפנה"

כנס המזכירות הארצית של „למפנה" שהתקיים ביום ב' בירושלים דן על המו"מ של התנועה על הצטרפות המפד"ל לממשלה.

המזכירות שמעה דין וחשבון ממר בר־נתן ובויכוחים השתתפו החברים: ס. סלומון, ס. אייזנבל, ר. רוברט, ש. בורנשטיין, ס. כהן, מ. קוסטליץ, ס. צדוק, ש. פלטנר.

מ. חזני עמד בדבריו על הלבטים שעברו התנועה עד היום והמנדף בהצעת ההצטרפות. ד"ר י. בורג סיכם את הדיון תוך תקוה לתקופה חדשה בתנועה, אשר תשכיל לשמור על שלמותה לקראת המשימות הקשות בעם ובמדינה.

הרב י"מ חרל"פ הובא למנוחות

ארונו של הרב יחזקאל־מיכל חרל"פ, הגיע אתמול מארה"ב והועבר לירושלים.

הובא למנוחות אמש בבית העלמין שבהר הזיתים.

סקירת ד"ר י. רפאל במרכז העולמי:

ההסכם הקואליציוני שנחתם דומה לזה שנעשה עם ג. מאיר

המרכז העולמי של המזרחי והפועל המזרחי שמע אתמול סקירה מפי ח"כ ד"ר יצחק רפאל על ההסכם הקואליציוני שנחתם אמש להצטרפות המפד"ל לממשלה. בסקירתו אמר ד"ר רפאל כי ההסכם שעליו נחתם, דומה להסכם הקואליציוני שנחתם עם ממשלת גולדה מאיר, בשינויים קטנים.

בשאלת הגיור, הוסכם שועדת השרים שהוא יעמוד בראשה, תשקול תוך שלושה חדשים את אפשרות הקפאת הרישום של גרים מחו"ל. בשאלת יהודה והשומרון, כאשר ה... הסכם להצביע נגד כל הצעה לוויתור. הממשלה תפעל למען התנחלות על פי תכנית ממשלתית.

ד"ר רפאל הביע תקוה שהייצוג של המפד"ל בממשלה ישלם בהמשך הזמן. נעשה הכל, אמר, שהסיכון יהיה מלא. בתשובה לשאלות של חברי המרכז העולמי, אמר ד"ר רפאל, כי אחדות לאומית נשארה אחת מן המטרות החשובות של המפד"ל.

אשר להתנחלות הביע ד"ר רפאל דעתו שיהיו הפתעות לטובה בענין יהודה והשומרון — אמר הבכיר ראש הממשלה שלכנסת הזאת לא יבוא הסכם של נסיגה, תוקם ועדה מיוחדת בקואליציה בעניין ההצבעות

(סוף בעמוד 2)

צמצום האשראי וקיצוצי התקציב יובאו לאישור הממשלה ביום א'

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

התכניות לצמצום האשראי החופשי במשק יובאו ביום ראשון לאישור ועדת השרים לענייני כלכלה. באותו יום תובא לממשלה התכנית לקיצוץ תקציבי המשרדים לשנה השוטפת.

אתמול התכנס בירושלים הפורום המשותף לאוצר, מסחר ותעשייה ובנק ישראל בראשות שר האוצר י. רבינוביץ. בפורום זה נידונו ההצעות שכבר התגבשו בענייני האשראי והמגמות המסתמנות בקשר לקיצוצים התקציביים.

נודע, כי במקביל מתקיימים דיונים במסגרות מצומצמות יותר.

התרבים הפקפוקים

על־אף שיכנה הערכה פוזה או יותר אחידה לגבי חיברת הנתונים, ישנם עדיין פקפוקים רבים בקשר לאמצעים שיינקטו. חלק מהמשתתפים בדיונים הללו גורס שבותחים את הדיונים, כי ההחלטות הן בעלות משקל מצומצם לעצמת הבציות וכי אין עוד נכונות לנקוט באמצעים הנדרשים.

לעומת זה הובעו דעות שכבר עתה מראה המשק סימנים מוקדמים של שפל, לכן יש לנהוג בזהירות ולהימנע באמצעים חריפים מדי.

גם אמצעים אדמיניסטרטיביים?

בחוגים כלכליים סבורים שהממשלה תנקוט גם באמצעים אדמיניסטרטיביים כדי לצמצם את היבוא. רמז ראשון לכך רואים בהחלטה שנתקבלה — ואשר פורסמה אתמול ב„הצופה" — לפיה לא יקבלו משרדי הממשלה והאגודים ממשלתיים הקצבות במטבע חוץ, לרכישת ציוד ופריטים בחו"ל, כאשר אותם מוצרים מיוצרים בארץ. זהו אמצעי אדמיניסטרטיבי מובהק להגבלת יבוא והניעה הוצאות במטבע חוץ.

תכנית לכריית תעלה מים־התיכון לים־המלח נבדקת ע"י ועדת מומחים

מאת סופרנו הכלכלי

ועדה של כלכלנים ומהנדסים בודקת עתה את ההצעה שהועלתה ע"י מר מ. מקלף, מנכ"ל „כימיקלים לישראל", בדבר כריית תעלה מהים־התיכון לים המלח.

באמצעות תעלה זו אפשר יהיה להפעיל תחנות כוח חשמליות ולספק למפעלי ים־המלח את המים החסרים לו עתה בשל השאיבה למוביל הארצי ועל־ידי הירדנים.

מנכ"ל מפעלי ים־המלח, מר א. שחר, שמסר על כך אתמול לחברי סניף ת"א של המרכז הישראלי לניהול שסייר במפעלים, אמר, כי בועדה יש חילוקי דעות לגבי הכדאיות של הכנית זו. יש הסבורים שהאנרגיה שתידרש להעלאת המים מהים־התיכון תהיה שווה לאנרגיה שתתקבל מתחנות הכוח ולכן אין תועלת מעשית בתכנית. הוא אישית סבור שהכנית זו תישאר בגדר מחשבה לפחות עוד 15 שנה, כי למדינה יש עתה פרויקטים בעלי עדיפות חיונית יותר מאשר פרויקט זה.

(סוף בעמוד 2)

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית עם ירידה בטמפרטורות ועליה בלחות. ירושלים 24, תל־אביב וחיפה 26, נהריה 27, צפת 22, טבריה 28, בצרה 24, עפולה 27, השומרון 25, לוד 27, יריחו 31, עזה 30, באר שבע 28, אילת 32, מפרץ שלמה 32.

שיעורי הגמרא

בבית הכנסת הגדול ת"א
אלנבי 110, באולם יהודה

לקראת תקופת החורף מתחילים
הערב בשעה 7.30
השיעור הראשון יינתן ע"י
יו"ר ההנהלה
מר אברהם הצרוני
בנושא: ייבום וחליצה

אגודת בית־הכנסת „מגן אברהם" ליוצאי תימן — צפון תל־אביב

מתכבדים להזמינכם להשתתף

באזכרה

ליום השלושים לפטירתו של היקר באדם

הר' **יוסף** ב"ר **שלום הכהן** ז"ל

יו"ר אגודת בית־הכנסת

שתתקיים מחר, יום חמישי ט"ו מר־חשון (31.10.74), בשעה 6.30 בערב, בבית־הכנסת „מגן אברהם", רחוב יהושע בן נון 63 (פינת שד' נורדוי) — צפון תל־אביב.
דברים לזכרו:
הרב יחיאל תם — רב בית־הכנסת
הרב יוסף צוביירי — רב לעדת יהודי תימן, תל־אביב־יפו
ח"כ פנחס שיינמן — סגן יו"ר הכנסת
יו"ר המועצה הדתית, תל־אביב־יפו

במלאות שלושים לפטירת מורנו ורבנו

הרב ד"ר דוד אוקס זצ"ל

יתקיים
ערב לימוד ואזכרה

מחר, יום חמישי, ט"ו מר־חשון תשל"ה, בשעה 7.30 בערב בבית־הכנסת רח' סמולנסקין 2, ת"א (פינת בן יהודה 86).

חוג הנוער הדתי, ת"א

במלאות שלש שנים לפטירתה של יקירתנו הבלתי נשכחת

הרבנית הסופרת

מרת **מלכה שפירא** ז"ל

תתקיים **אזכרה** על קברה

בבית־הקברות בסנהדריה, ירושלים

מחר, יום חמישי ט"ו השון (31.10) תשל"ה

בשעה 4.15 אחה"צ בדיוק

המשפחה

ב"ה י"ג חשון תשל"ה, יום שלישי לפרשת והיה ברכה

עתרת השלום והברכה ממקור אומתה בתורה ממרום קודשינו ותפארתינו לכבוד חמודינו יקירינו מרכז צעירינו ומע"כ נציגינו בכנסת הנעלים והמפוארים בישראל

מר **זבולון המר** שליט"א

ומר **יהודה בן־מאיר** שליט"א

חביבי נכבדי

מכל לבבי ונפשי הנני מביע לכם את יישר כוחכם ואת כל ברכתי ותודתי הוקרתי והערכתי הנאמנה להופעת נעימת תוקף עמדתכם הצודקת והברורה במלוא חוסן אמונתכם ובהדרות הכרתכם החשובה והבהירה למשמרת ציוניותה של ארץ־חיינו־קודשנו, ובזהירות מוחלטת וממשית מהיגררות והתבלבלות מכל מיני ביטויי הולשות ריפיונות חלילה.

אשריכם ואשרינו בכם
„תמימים נהיה בתורה ובארץ"

הדוש"ת באהו"ר בציפיית ראיית התשועה השלמה

צבי יהודה הכהן קוק

היכל שלמה

ההנהלה והמועצה

למרן הרב הראשי לישראל

הגר"ש גורן שליט"א

ברכות לבביות

לאירושי הבת דרורית עם ד"ר ישראל תמרי

יהי רצון שיזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת המשפחה הדגולה

למכובדנו הדגול ורב הפעלים ועתיר המעש
יו"ר המועצה הדתית וסגרה"ע
מייסד הכולל

מר **דב טנא** ורעיתו

ברכת מזל־טוב מעומקא דלבא לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
תזכו לראות מהם דור ישרים יבורך
בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות

כולל אברכים „תפארת נתניה"

ליו"ר המועצה הדתית וסגרה"ע מכובדנו

מר **דב טנא** וב"ב הי"ו

ברכות מאליפות לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג הי"ו
תזכו לראות מהם דור ישרים יבורך

הנהלת חברא קדישא גחש"א, נתניה

ליו"ר המועצה הדתית וסגן ראש העיר
האיש הדגול

מר **דב טנא** וב"ב נ"י

שפע ברכות לנשואי בתכם היקרה
צביה תחי' עב"ג

שר ואושר יאהזו על שלחנם, יבנו בית נאמן בישראל לתפארת משפחתכם הכבודה

ועד עובדי המועצה הדתית נתניה
מ. הפעשמר — יו"ר

ליו"ר המועצה הדתית וסגן ראש העיר
העסקן הדגול

ר' **דב טנא** וב"ב

ברכת מזל־טוב לבבית
לנשואי בתכם צביה עב"ג
תזכו לראות מהם דור ישרים יבורך

ביה"ס תיכון דתי עירוני „בר־אילן"; ביה"ס ממ"ד „יבנה"; ביה"ס ממ"ד „ישורון"; ביה"ס ממ"ד „בזרית"; ביה"ס ממ"ד „מורשה"; ביה"ס ממ"ד „סיני"; ביה"ס ממ"ד „רש"י"; ביה"ס ממ"ד „שחר" — ההנהלות והצוותות המורים

לחברנו הדגול יו"ר המועצה הדתית

מר **דב טנא** הי"ו

ברכת מזל טוב לבבית
לנשואי בתכם צביה עב"ג
תזכו לראות מהם דור ישרים יבורך

ביהכ"נ של הפועל־המזרחי „בית מאיר"
הועד וצבור המתפללים

דוד יוסף קופל ורעיתו **פנינה**

ברכת מזל טוב

הכנס נכדם יואל נתניה נ"י — לעול המצוות

יה"ר שיזכו ביחד עם ההורים לרוות ממנו הרבה נחת ואושר

ועד עובדי מינהלת „הצופה"

مكنز من الاصل

המצפה של

קו מלחמתי

ההחלטות בוועידת ראבאט, אלה שזכו לפרסום עד כה — מגמתן אחת — הגברת ההכנות המלחמתיות של מדינות ערב בישראל. כל הידיעות המגיעות מהם מסכמותן ברורה — פני הערבים לחרב, אף לא להסדר חלקי, אלא אם הוא יכול להביא את ישראל לנסיגות נוספות. וזהי ההידברות היחידה אותה הם מוכנים לקיים עם ישראל בג'נווה או במקום אחר, ואין הם מסתירים כלל את כוונתם ואת הכוונותיהם למלחמה בישראל. כזאת היא משמעות ההחלטה על החייאת הפיקוד המזרחי, שהיא החלטה המורה ומסוכנת. היא מחייה את הפיקוד, שומם להכין מלחמה בישראל גם מהעבר המזרחי, אותו פיקוד שהתחסל למעשה בעקבות הסכסוך עם ירדן. עתה מצטרפת אליו, לפי הידיעות, גם רבת-עמון, ולא הם בלבד, אלא גם המחבלים. ספק אמנם אם חוסיין אכן יתיר כינונם מחדש ככוח לוחם מחשש לשלטונו, אך אין כל בטחון בדבר, שלא יורשו שוב לחזור ולפעול גם מגבול ירדן שהיה שקט בשנים האחרונות. אולם גם אם לא יתיר זאת, עצם שובה של ירדן לפיקוד המזרחי יש בה משמעות תמורה: בכך מצטרפת ירדן, רשמית, לחזית מדינות העימות עם ישראל והיא מעמידה את צה"ל בפני אפשרות מלחמה בשלוש חזיתות.

החלטה זו, אם אמנם נתקבלה בהתאם לדיווחי סוכנויות הידיעות, מהווה המשך ישיר לידיעות הקודמות בדבר נצחונו של ערפאת על חוסיין, שנאלץ כנראה להיכנע לתביעת רוב רובם של ארצות ערב להכיר בו כנציג יחיד של הפלשתינים אשר יקבל לידו כל שטח שיפונה על-ידי ישראל. בכך סתמה הוועידה את הגולל על סיכויי ההסדר והסילה את האפשרות לחידוש ועידת ג'נווה. אף קיסינג'ר ידע, כי ממשלת ישראל לא תשב ולא תנהל מו"מ עם ארגון המרצחים הקרוי אש"פ. ואין זה משנה איפוא אם מבחינה טקטית לא הצליחו עדיין השליטים הערביים להביא לידי פרסום החלטה אחידה בענייני ירדן והפלשתינאים וייצוגם והשתתפותם בוועידת ג'נווה והיא ממשיכה לשבת על מדוכה זו. עם ערפאת הרוצה בחורבנה של ישראל, או באי-כוחו הירדניים, אין מה לדבר ואין על מה לשאת-ולתת.

מבחינתה של ישראל הקו שהתגבש בוועידת ראבאט משמעותו אי-נכונות למו"מ, שיוביל להסדר-שלום, אלא נקיטת קו מלחמתי. נוכח סכנת המלחמה שבאופק על ישראל ללכד את שורותיה וכל כוחותיה.

תגובה הולמת לפעילות החבלנית בצפון

אחרי קרב קצר חוסלה אתמול בצהריים חוליית מחבלים שחדרה מלבנון למטרות רצח. בכך מנעו כוחות צה"ל אחרי מירדף קשה ומוצלח מהמחבלים מלבצע את זממם.

היה זה אחד המירדפים הסריקות שהתנהלו בימים האחרונים בגליל העליון כדי למנוע פעילות חבלנית ראוותנית, שנועדה להשתלב במהלך ועידת הפיסגה הערבית ברבאט. כדרכם, ארגוני הטירור מלווים את פעולותיהם המדיניות במיבצעי רצח גדולים ומרשימים ככל היותר. הפעולות הרצחניות לא הזיקו להם. אדרבה, הן מעלות את יוקרתם בעיני לוחמי השיחרור למיניהם ואוהדיהם בעולם משמאל ומימין. בוויכוח הפנימי בעולם הערבי הוכח שדם יהודים הוא סגולה להאדרת כוחם ולחיזוק מעמדם של ארגון אש"פ בריבו עם ירדן ובוויכוחים הפנימיים המתנהלים בין ארגוני הטירור בינם לבין עצמם. מכאן ההלהיטות להרבות במעשי פשע ובפעולות ראווה רצחניות בימי ועידות וכינוסים ערביים ופלישתנאיים. אך לא רק מועדים אלה מועדים לפורענות, גם ימי חג ומועד יהודיים, ומאידך ימי זכרון למפלותיהם הם.

הנה, כי כן אנו עדים מדי פעם לטרדות הנגרמות לתושבי הגליל בשל אמצעי הבטחון וההזהרות הננקטים לעתים מזומנות, ובצדק, כדי למנוע מהמחבלים מלבצע את זממם. אחרי מה שאירע בקרית-שמונה ובמעלות מוצדקת והזהירות כפולה ומכופלת במקרה של סיכון ורמז כל שהוא לחדירת מחבלים. לא יימצא מישהו שיערער על האמצעים הללו, הגם שהכבידו וגורמים טירדה לאזרחים. עם זאת, כל מי שעקב על המתרחש ביישובים ובדרכי הצפון חש בתהוריה, שאין ננקטת פעולת תגובה הולמת. אין זה גורע מהחיוב שיש בפעילות המנע של כוחותינו באיזור הגבול וכעבר לו, כדי למנוע בעוד מועד מהמחבלים לחדור ולהיכנס לשטחנו. אך בכך לא סגי. העובדה שהמחבלים, המשתדלים לפעול כאמור מסיבות שלהם מצליחים לשבש את החיים באיזור הצפון וסימנים של חדירה בכדי לגרום לכוננויות למתח ולהפרעות באורח החיים הרגיל, דבר זה מחייב מחשבה על תגובה הולמת, שתחרוג מהפעילות הדפנסיבית הננקטת כיום במלחמה במחבלים. אין זו אמנם סגולה מוחלטת לחיסול הטירור, אך אם ברצוננו למנוע הפיכת יישובי הצפון לאיזור שקשה לקיים בו חיים תקינים פחות או יותר, יש לתת את הדעת על נקיטת אמצעים מקיפים יותר במלחמה במחבלים ובעוזריהם, בשטחם הם, בלבנון, כתביעת תושבי הספר. עם כל הצורך להתחשב בנימוקים מדיניים ובמעמדה המיוחד של לבנון, יש לחשוב גם על ההשפעות השליליות שיש כיום לפעילות החבלנית בצפון, על אף שהצעדים הננקטים ע"י גורמי הבטחון מתקבלים בדרך כלל בהבנה. יש בידי צה"ל האמצעים לכך.

2.350 מיליון דולר אושרו ברבאט למימון המלחמה

ראבאט, 29 (ע"ר, יופי"ט) — מנהיגי מדינות ערב הסכימו היום להקציב 2,350 מיליון דולר לשנה, כדי להגביר את הכוח הצבאי של מדינות העימות — על כך מסרו מקורות ועידת הפיסגה הערבית.

לוועידת הפיסגה הוגשה הצעה להקצבת סכום ראשון של 13,350 מיליון דולר למטרה זו, אך כמה מדינות טענו כי סכום זה מוגזם.

מצפים שהמעמסה הכספית תיפול בעיקר על המדינות הערביות העשירות המפיקות נפט.

בהתאם להצעה שהוגשה לוועידת הפיסגה יקימו מדינות ערב תעשיית נשק, כדי לייצר נשק מתוחכם ביותר.

הגיעה משלחת כלכלית אמריקנית רמת-דרג

משלחת כלכלית אמריקנית רמת-דרג הגיעה אמש לישראל להמשך השיחות לקראת הסכם סחר, כלכלה ומסחר נרחב בין שתי המדינות.

ראש המשלחת האמריקנית המונה 18 איש, מר ג'ראלד פרסקי, עוזר שר האוצר האמריקני, אמר שהמשלחת הביאה עמה את תשובת ארצות הברית להמלצות ולהצעות שהועלו על ידי המשלחת הישראלית בסיבוב הקודם של השיחות בושינגטון, לפני כשישה שבועות.

במשלחת האמריקנית באו בין היתר מר יואל בילר, עוזר שר החוץ האמריקני, מר ג'ראלד ביומן, מנהל המחלקה המזרח-תיכונית באוצר האמריקני, מר פיטר היילי, ממשרד המסחר והתעשיה האמריקני, וכן נציגי הבנק האמריקני ליבוא וליצוא, הארגון להשקעות פרטיות, נציג הפנטגון ואחרים.

מנכ"ל משרד האוצר, מר יעקב אגמון, שקיבל את פני המשלחת בנמל התעופה בן גוריון, אמר לכתבי עתונים, שהשיחות לקראת חתימת ההסכם התנהלו בארבע ועדות, שאחת מהן, לפיתוח תעשייתי שימושי, כבר סיימה את עבודתה. נותרו דיונים בשלוש הוועדות האחרות, הוועדה להשקעות פרטיות אמריקניות בישראל, הוועדה לסחר הדדי בין שתי המדינות והוועדה הדנה בדרכים להבטחת חומרי גלם מארצות הברית לישראל.

בנמל התעופה היה גם נציג התאחדות התעשיינים מר מרק מושביץ, המכהן כיו"ר ועדת ההיגוי הישראלית להשקעות אמריקניות בארץ.

השיחות יימשכו עד סוף השבוע. המשלחת האמריקנית תצא את הארץ בשבת.

כיצד נחתם

(סוף מעמוד ראשון)

הובעה אתמול בכנס ועדי שכונות הרובעים בחיפה כטעם מפלגת ה... לא רק תרחיב את הבסיס הקואליציוני אלא גם את האיזון המדיני שבתוך הממשלה. הוא הוסיף שעם כל הצער על פרישת ר"צ מהקואליציה הרי אין לעכב את הרחבת הממשלה.

מיברק-ברכה ל"חוגי הצעירים"

מבין עשרות מברקי הברכה שהגיעו לח"כ ז. המר וי. בן-מאיר על החלטת חוגי הצעירים לאי-הצטרפות בניגודם לממשלה, יש לציין את מכתבו של הרב צבי יהודה קוק שליט"א. ראוי להודיע וכן מברק על 12 פרופסורים מאוניברסיטת בר-אילן.

במיברק של הפרופסורים אל הח"כ ז. המר נאמר: אנו מביעים את הערכתנו על עמדתך הנאה לשמירת עקרונות התנועה הדתית לאומית ונכונותך לעמוד איתן מול פיתויים ולחצים מבית ומחוץ. חתומים הפרופסורים: נתן אביעזר, אהרן אנקר, ה. באבקוף, פיש הראל, משה לובן, יצחק להן, יעקב נאמן, יעקב קרקובר, נתנאל קצבורג, מאיר רוסכון, מ. שפרבר.

אלון: אין לבטל ביקורו של סובניארג בישראל

מאת סופרינו בכנסת

המדיניות המזרח תיכונית שנקטה בה ממשלת צרפת אינה מקדמת את השלום באיזור, אף לא את סיכויי השלום ואף גם פוגעת בהם — אמר אתמול שר החוץ יגאל אלון, במליאת הכנסת, בתשובה להצעותיהם של הח"כים ורדיגר ולנדאו לדון בביקורו של שר-החוץ של צרפת ז'אן סובניארג.

על ההצעות לדון בביקור זה ובמדיניותה של צרפת להכרה באירגון הטירור הרצח, אמר שר החוץ, שהוא מבין את התרעומת על מדיניות זו, אך אין הוא מקבל את המסקנה החמורה של ביטול הביקור ושל משחקי "ברוגז".

יש להתייחס למדיניות צרפת בכל החומרה וההסתייגות

בפתח דבריו אמר שר החוץ שהוא מבין לרוחם של בעלי ההצעה לסדר היום. יש בעמדות החד-צדדיות שנקטה ממשלת צרפת לגבי בעיות הסכסוך הערבי-ישראלי, כדי לעורר תרעומת מובנת. ואינני מתכוון רק לפרקים העגומים שרשמה הממשלה הצרפתית הקודמת, אלא גם למהלכיה של הממשלה החדשה, זו שקמה אחרי הבחירות האחרונות לנשיאות. עם כל רצוננו הכן לתור ולטפח כל ניצן ממשי לשיפור יחסי ההבנה והקירבה עם צרפת, אנו חייבים להתייחס למהלכים אלה בכל החומרה וההסתייגות.

ביקשנו למנוע פגישה עם ערפאת

בהמשך נאומו הזכיר שר החוץ כי לפני מספר שבועות, כשנודע על כוונת מר סובניארג להיפגש עם ערפאת, פנתה ישראל מיד לנציגיה של ממשלת צרפת, גם בירושלים וגם בפאריס, במאמץ להניא אותה מהפגנה פוליטית יוצאת דופן זו, שכל-כולה נזק ושלילה. הסברי משרד החוץ הצרפתי להצדקת מהלך זה לא שכנעו אותנו בשום פנים, ואמרנו זאת מפורשות. ואילו סיפוננו שלנו — על ההשלכות השליליות שיש לפגישה כזו — נפלו על אוזניים אטומות.

כאמור, התנגד שר החוץ לביטול ביקורו של עמיתו, שר החוץ הצרפתי, בישראל. באמרו, כי דווקא כשקיימים חילוקי דעות, דווקא כשקיימים ויכוחים — כמו בינינו לבין ממשלת צרפת — יש מקום וטעם לדו-שיח. דו-שיח כנה, גלוי, ואפילו נוקב ותקיף אם צריך — אבל דו-שיח, ולא החרמה הפגנתית. ובמהלך דו-שיח זה, אין מקום ואין טעם, לוותר על ביקורו של שר החוץ הצרפתי בישראל. אין לוותר על ההזדמנות להפגיש אותו פנים אל פנים עם המציאות בארץ, ולהעמיד אותו, ובאמצעותו את יתר קברניטי המדיניות הצרפתית, על משמעותה המדינית של מציאות זו.

שר החוץ ביקש לזכור, כי מעבר לחילוקי הדעות המדיניים קיימת בין צרפת לישראל מערכת ענפה של יחסים בתחומים שונים, כמו מסחר, תעשייה, תעופה, תרבות, מדע וכו'. צרפת היא גם חברה מרכזית בקהילייה האירופית, איתה אנו מעוניינים לטפח את הקשרים.

ואולי גם זאת: שר החוץ הצרפתי מגיע אלינו לא רק כשליח ממשלתו אלא גם כנציג העם הצרפתי. מעבר ליחסים בין ממשלות, קיימים יחסים בין עמים. ומיותר להדגיש עד כמה העם בישראל, והעם היהודי בכללו, רוחשים הערכה, הוקרה וידידות עמוקה לעמה של צרפת, וטוב לדעת כי העם הצרפתי ברובו הגדול רוחש ידידות לישראל.

בסיום נאומו הציע שר החוץ אלון להעביר את הנושא לדיון בוועדת החוץ והבטחון.

מדברי ח. לנדאו

הח"כ חיים לנדאו (ליכוד) הציע לדון בדחיית ביקורו של שר החוץ הצרפתי בישראל למועד אחר, לכל יבוא ויאשר העם כולו דוחה את מדיניותה האנטי-ישראלית של ממשלת צרפת, שבאה לביטוי בפגישה ידידותית של שר החוץ הצרפתי עם ראש ארגון המרצחים. בל ניתן לממשלת צרפת "הכשר" למעשיה נגדנו. את ההסבר לעמדתנו, אמר מר לנדאו, יתן שגריר ישראל בפריס.

לבטל ביקור שר החוץ הצרפתי

בנמקו את הצעתו לביטול ביקורו של שר-החוץ הצרפתי בישראל אמר אתמול ח"כ ורדיגר (פא"י) שיש לעשות כן כמחאה על המדיניות האנטי-ישראלית של ממשלת צרפת. מדיניות זו — אמר — באה לידי ביטוי בהכרה באירגון הרצח הפלשתיני, בהכרזות על "מדינה פלשתינית", בהוראת נשיא צרפת לחברי ממשלתו שלא להשתתף במסיבה לכבודו של השר ש. הלל מטעם שגריר ישראל בפאריס ועוד. נקודת האור היחידה היא דעת הקהל בצרפת נוגדת את מדיניות הממשלה.

הנושא הועבר ברוב גדול לוועדת החוץ והבטחון.

בתום ביקור קיסינג'ר:

ארה"ב והודו הסכימו לחיזוק הקשרים ביניהן

ניו-דלהי, 29 (יופי"ע) — ארה"ב והודו הסכימו היום כי יש מקום נרחב לחיזוק הקשרים בין שתי הארצות וכי אין ביניהן ניגודים של אינטרסים לאומיים.

בהודעה משותפת שפורסמה היום בתום שני ימי שיחות בין שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר ומנהיגים הודיים, נאמר כי "שני הצדדים הכירו כי אין ניגוד של אינטרסים לאומיים וכי היחסים בין הודו וארה"ב מושתתים על העיקרון של שוויון, כבוד הדדי והבנה הדדית". בהודעה גם נאמר, כי הנשיא פורד הסכים לבקר בשנה הבאה בהודו.

ראש ממשלת הודו, הגב' אינדירה גאנדי, נענתה מצידה להזמנה לערוך ביקור רשמי בארה"ב.

ההודעה יחדה תשומת-לב רבה למצב הכלכלי המחמיר ההולך בעולם, אותו הגדירו שני הצדדים "מצב חמור".

הודו וארה"ב הביעו את התקוה כי ועידת המזון העולמית ברומא, בה ישמיע קיסינג'ר נאום מרכזי ב-5 בנובמבר, "תמצא דרך להקמת מאגרי מזון עולמיים ולהעמדתם לרשות הארצות המתפתחות הנפגעות ביותר, בתנאים הנוחים ביותר".

שני הצדדים הביעו קורת רוח מן הביקור ומשיפור היחסים בין שתי הארצות.

החוטפים בהולנד מאיימים לרצוח 2 נשים מבני הערובה

האג, 29 (ע"צ, יופי"ע ע"ר). — החוטפים בבית הסוהר סכבנינגן איימו להרוג שתי נשים מבין בני הערובה, אם לא ייענו השלטונות לדרישותיהם.

ארבעת האסירים, המחזיקים ב-16 בני ערובה בכנסיה של בית הסוהר הציגו שלוש דרישות:

● על השלטונות להעביר אליהם אסיר חמישי, אחד משני המחבלים שנידונו לתקופת מאסר של 5 שנים על חטיפת מטוס בריטי.

● להעמיד לרשותם מטוס בשדה התעופה הבינלאומי של אמסטרדם.

● להכין אוטובוס, שיוביל אותם מבית הסוהר לשדה התעופה.

המתמרדים הודיעו כי תחילה יבדוק את האוטובוס אחד מבין האסירים. אם ייענו השלטונות לדרישתם מוכנים המתמרדים לשחרר שתי נשים וגבר חולה לב מבין בני הערובה.

ABRIDGED FINANCIAL STATEMENT OF PEARL ASSURANCE COMPANY LIMITED

A. ABRIDGED STATEMENT OF HEAD OFFICE

CONDENSED BALANCE SHEET 31st DECEMBER 1973

	£'000	Previous Year £'000
Investments	701.954	653,547
Fixed Assets	Nil	Nil
Other Assets	23,283	19,134
	725.237	672.681

	£'000	Previous Year £'000
Capital, Funds & Surplus	12,295	13,258
Life Assurance Reserves	678,108	630,877
Reserves for Unexpired Risks in Elementary Insurance	9.499	8.364
Outstanding Claims	15.924	12,188
Other Liabilities	9.411	7.994
	725,237	672,681

PARTICULARS OF INSURANCE BUSINESS AND PROFITS FOR THE YEAR ENDING 31st DECEMBER 1973

	£'000	Previous Year £'000
Life Assurance Premiums	92,194	83,695
General Insurance Premiums	20,059	17,328
Profits in life assurance	3,478	3,245
Profits in General Insurance	— 516	626
Income from investments less expenses not entered in insurance revenue accounts	841	531
Business Profit	3,262	3,653

B. PARTICULARS OF BUSINESS IN ISRAEL

INSURANCE BUSINESS AND PROFITS FOR YEAR ENDING 31st DECEMBER 1973

Premiums & Policy Fees of Life Insurance	IL. 74,000	IL. 81,000
Premiums & Registration Fees of General Insurance	IL. 564,000	IL. 669,000
Profit in Life Assurance	IL. 9,000	IL. 26,000
Profit in general insurance	IL. 80.000	IL.—180.000
Income from investments less expenses not entered in insurance revenue accounts	IL. 8,000	IL. 129,000
Business Profit	IL. 97,000	IL. —4.000

INVESTMENTS IN ISRAEL AS AT 31st DECEMBER 1973

Liabilities in Israel	IL. 1,873,000	IL. 1,945,000	
Recognised Investments in Israel	IL. 1,923,000	IL. 1,709,000	
Surplus of Investments in Israel	IL. 50,000	IL. 236,000	(Deficit)
Investments not recognised in Israel	IL. 338,000	IL. 482,000	

A full and detailed report, together with an auditor's report and explanation of management will be given to anyone applying for it at the offices of the Company's agent, 21 Lilienblum Street, Tel Aviv.

This repora is being published in accordance with the Insurance Business Regulation Law of 1951

בין הפטיש והסדן

שר-החוץ הצרפתי מגיע היום

(אתמול בכנסת)

לאחר "מצעד" של מספר שרים אל הדוכן הנואמים במליאה, לתשובה על שורה של שאילתות, עסקה הכנסת בביקורו של שר-החוץ הצרפתי היום בישראל, לאחר פגישתו עם ערפאת, ראש אירגון הרוצחים הפלשתינאי.

נציגי רק"ח ומוקד, לבנבראון ופעיל, התאחדו אתמול בהציעם לכנסת שלא ידון בהצעות הח"כים ורדיגר ולנדאו בנושא הנ"ל, באמרם שיש להכיר ולדבר עם נציג הטירוריסטים. מר פעיל זכה לקריאה מפי לנדאו ואחרים: אתה נציג "פתאח" בכנסת. מובן שהכנסת דחתה את הצעות הקומוניסטים והנושא הועבר לוועדת החוץ והבטחון.

התוקם ממשלת אחדות לאומית?

הח"כ אמנון לין (ליכוד), פנה אמש במכתב לרה"מ בו הזכיר לו את נימוקי המערך להתנגדותם למסגרת אחדות לאומית בחשש שזה ירחיק סיכויי השלום עם ירדן.

עתה, כותב מר לין, כשבוועידת רבאט הוברר שאין לתקוות השלום עם חוסיין אחיזה במציאות, לאחר ועידת רבאט כשסכנת המלחמה גברה ויש להתכונן למלחמה קשה ביותר — חשוב ללכד את העם כולו.

המתנחלים לא יועמדו לדין

לשאלתו של הח"כ פעיל לגבי פתיחת הליכים משפטיים נגד אזרחים "שניסו להתנחל בארח בלתי חוקי" השיב השר צדוק, כי לנוכח נסיבותיו של העניין והשתלשלותו לא ראה היועץ המשפטי לממשלה מקום להורות לגורמי התביעה האזרחית או הצבאית לפתוח בהליכים משפטיים. לשאלה נוספת של הנ"ל האם בכוונת הממשלה להגיב על דבריו של הרב צבי יהודה קוק בעהוגים, השיב שר המשפטים, כי היועץ המשפטי לממשלה נתן דעתו לכך ומסקנתו היא כי אין מקום לנקוט הליכים משפטיים באשמת עבירה על "הסתה למרד".

פרסומים על ועדת אגרנט

לשאלתו של הח"כ שובל לגבי פרסומים בעתון "דבר" נגד ועדת אגרנט השיב השר כי נוסף לדברים שהוא אמר מעל במת הכנסת בנושא ההתבטאות העיתונאית נגד הוועדה, הופיע היועץ המשפטי לממשלה ביוזמתו בפני מועצת העיתונות והעמיד את עורכי העתונים על המגבלות החלות על פרסומים בקשר לוועדת חקירה.

היגורש אקפוטו מהארץ?

לשאלתו של הח"כ בארי אם נדונה אפשרות לגרש את קפוצ'י מהארץ השיב השר, כי האפשרות לא נדונה ולדעתו גם אין מקום לדון בה. השר הוסיף כי ארעו מקרים בהם הועלו ע"י מחבלים דרישות לשחרור בני ערובה אך דרישות אלה, שהתייחסו תמיד למספר ניכר של אסירים, אינן מצדיקות שחרורם מראש של מחבלים מהמאסר והחזרתם לארץ ממנה באו. יהיה בכך כדי לסכל לחלוטין ערכו של העונש שנגזר על המחבל בשל פשעיו.

לשמור על הרזרבות במטבע חוץ

הבעיה החמורה והראשונית של ישראל היא כיום מניעת אזילת הרזרבות במטבע חוץ, והיא צריכה להדאיג אותנו ביותר לאור הירידה הגדולה במטבע חוץ שברשותנו בשנת 1974. דברים אלה אמר אתמול נגיד בנק ישראל מר מ. זנבר בישיבת ועדת הכלכלה של הכנסת.

מראשית השנה צומצמו הרזרבות במטב"ח ביותר מ-750 מיליון דולר והסכום הנמצא כיום ברשות בנק ישראל מספיק ללא יותר מאשר לשני חודשי יבוא אזרחי.

חבל שלא ניצלנו את שנת 1974 כדי לשנות את אורח חיינו — אמר הנגיד — ולצמצם את היבוא, ואסור שגם נבזבז את שנת 1975 בתיקון המצב בתחום מטבע חוץ.

מר זנבר התריע קשות על השאננות השוררת במדינה בתחום מטבע חוץ, לאור הגידול הרב בגרעון המאזן המסחרי. הוא תיאר בפני הוועדה חזות קשה ותמונה קודרת על העלול להתרחש במשק אם לא ינקטו אמצעים דרסטיים ביותר כדי להקטין את היבוא ולצמצם את הפער במאזן המסחרי.

אין תועלת בפיחות

באשר לתועלת עקרונית של פיחות אפשרי אמר מר זנבר כי הוא אינו רואה שום תועלת ושום רווח שעשוי לצמוח ממנו למשק כלשהו אם הוא נמצא בתנאי תעסוקה מלאה ואם אין סיכוי להגדלה ממשית של היצוא או להקטנת היבוא.

הוא סבור שכל הפעולות שעלינו לעשות כדי לשפר את המצב הכלכלי, הן לגבי הרזרבות במטבע חוץ והן לגבי האינפלציה, חייבות להיעשות בתחום המדיניות הכלכלית, שצריכה להיות נוקשה ביותר, ורק נקיטת אמצעים כאלה יוכלו לשנות את המציאות הקיימת.

תובע מצב חירום כלכלי

יו"ר הוועדה ש. תמיר אמר בסיכום כי המצב החמור מחייב, לדעתו, הכרזת מצב חירום כלכלי במדינה, בו יתרמו כל הגורמים את חלקם, הן בעבודת שעות נוספות והן בויתורים אחרים, לבל נעמוד בקרוב בפני "שוקת שבורה", שבה יגרפו הכל למצב קיצוני של מפולת...

המבקר מינה עו"ד לביקורת ענייני "החברה לישראל"

מבקר המדינה ד"ר י.א. נבנצאל, מסר בוועדה לענייני ביקורת המדינה, בראשותו של ח"כ א. בדר, את ההודעה הבאה: "משרד מבקר המדינה עוסק זה כמה שבועות באופן אינטנסיבי בבדיקות בגופים המבוקרים בעניינים הקשורים בהשקעות כספים ישראליים בחוץ לארץ, בעיקר כל מה שהתעורר סביב הענין של "החברה לישראל", אבל לאו דוקא רק "החברה לישראל".

בתשובה לחבר הכנסת יצחק מודעי, הבהיר מבקר המדינה שהחלטות של ועדת כנסת אינן יכולות להרחיב סמכויותיו.

לאחר דיון רשמה הוועדה לפניה את הודעת מבקר המדינה ואישרה את מינויו של עו"ד ארנולד שפאר, על פי הצעת מבקר המדינה לפי סעיף 26 לחוק מבקר המדינה.

תשובות שר-הדתות

"אין אני רואה אפשרות להציע תיקון חוק שישנה את המצב הקיים לגבי סמכות בתי-הדין הרבניים" — אמר שר הדתות מר חיים י. צדוק בהשיבו לשאילתא של ח"כ מרשה פרידמן (ר"צ). זו ביקשה לדעת, לנוכח פס"ד של ביה"ד הרבני בתל-אביב.

בתשובה לשאלה של ח"כ ז'אק אמיר (מערך), אמר השר צדוק, כי "בני-ישראל" מהודו מוכרים כיהודים לכל דבר. השר ציטט החלטה מועצת הרבנות הראשית בישיבתה מיום ב' חשון תשכ"ב שם נאמר בין השאר: "לא התעורר ספק לגבי יהדותם של "בני ישראל" ומתקופה קדומה מוחזקים הם ומיוחסים לזרע ישראל..".

הח"כ בוגה מואב (ר"צ) ביקש לדעת, אם מנכ"ל משרד הדתות, מר דוד גלס, הפר את חוק שירות המדינה בהשתתפו בכינוס פנימי של המפד"ל שדן בהצטרפותה של זו לקואליציה. השר צדוק השיב, כי לא מצא כל יסוד לטענה שמנכ"ל משרד הדתות עבר על האיסור הנ"ל.

בחירת רבני שכונות

בתשובה לשאילתא של ח"כ חביב שמעוני (מערך), בדבר קיפאת מינוי רבני שכונות בירושלים, השיב השר צדוק, כי בחירת רבני שכונות היא מתפקידה של המועצה הדתית בכל עיר ועיר.

בישראל — שיא הבניה

שר השיכון א. עופר השיב אתמול על מספר רב של שאילתות. בתשובתו להח"כ ורדיגר אמר כי ישראל צועדת ראשונה בעולם בגמר דירות ל-1,000 תושבים. 14.6 בשנת 1972, לעומת כ-10 דירות לאלף נפש בארה"ב ובמערב אירופה.

יונה כהן

שביתה בעיריה בעקבות הזמנת משטרה

(ה—ס—ק) אם אמנם יקיימו הבוקר, 12 אלף עובדיה של עיריית תל אביב את שביתת המחאה שנועדה עד לשעות הצהרים, בשל הזמנת המשטרה להתערב בסכסוך פקחי הבניה עם הסטודנטים המרכיבים את "סיירת הבניה", הרי שייווצר תקדים, העשוי להחריף במידה מרובה את מערכת היחסים בין ההנהלה החדשה של העיריה לבין עובדיה. שכן ראש העיר מר שלמה להט, חזר והבהיר, כי בכל מקרה של סכסוך אלים בין כתלי העיריה, בין פקחים ועובדים אחרים, לא יהסס להזמין את המשטרה, שכן "בכל מקרה של שימוש בכח נגד בני אדם צריכה לטפל המשטרה ורק המשטרה", ובמקרה דנן, אמנם היה שימוש בכח, שמנע, כזכור, את הסטודנטים לצאת אל השטח. נציגי ועד ארגון עובדי העיריה טוענים לעומת זאת, כי בכל תולדות מערכת היחסים בין עובדי העירייה "לא היה צורך להזמין המשטרה" ותפקיד הסתדרו הנציגים בהתערבות ישירה של חברי ועד העובדים.

כרם, "צד נפגע" בכל הסיערנים האלה הינה המשטרה. הללו טוענים כי אמנם היו כמה וכמה מקרים בהם נתבקשה המשטרה להתערב לגבי הנעשה בין כתלי העיריה והמקרה האחרון מתיחס לפרשת המצילים, שבמהלך שביתתם על רקע תביעות להשבתת בשכר, הם הפגינו בלשכתו של ראש העיר ואיימו על העובדים. המשטרה באה, אך לא התערבה, אך, כאמור, היה גם זה מקרה אפייני של הזמנת המשטרה.

עם זאת נראה, ותקוות התושבים בעיר היא שהשביתה תביא בעקבותיה את "שלום הבית", שהכל, בלי ספק מייחלים לו.

תצפית

כוכבת להקת "קירוב" מבקשת להגר מבריה"מ

(ע"ר) כוכבת לשעבר של להקת הבאלט "קירוב" מלנינגראד מנסה להגר מבריה"מ כדי להצטרף אל בעלה האמריקאי במערב גרמניה.

הרקדנית, קאלריה פרצבה, 37, הגישה בקשה ללהקת "קירוב" לקבלת "תעודת אופי", שהוא הצעד הראשון לקראת קבלת היתר "יציאה", אמרו ידידים.

הרקדנית נישאה בינואר השנה לרקדן הבאלט האמריקאי מארסין פרימן. בעלה נמנה היום עם להקת המחול של בית האופרה של דורטמונד, שבמערב גרמניה.

הגב' פרצבה, אשר זכתה בתואר "אמן העם", ניהלה מאבק עם שלטונות ברה"מ כדי שהללו יכירו רשמית בנישואיה.

בשנים האחרונות ערקו ארבעה מכוכבי הלהקה הלנינגראדית למערב. אלה הם רודולף נורייב, מיכאל באריש ניקוב ונטליה מאקארובה אשר ערקו, ואלרי פאנוב, אשר הורשה לעלות ארצה לאחר מאבק שנמשך שנתיים ומחצה.

לדברי ידידיה, הוכרזו נישואיה לפרידמן, שרקד בעבר בבאלט של בולשוי, כבטלים לאחר שהתובע הציבורי של לנינגראד ביטל את גירושיה מבעלה הראשון. ביוני זכתה בעירעור והגירושין בכל זאת הוכרזו כבעלי תוקף.

אף-על-פי כן טרם מסרו שלטונות המשפט החלטה נוספת לגבי נישואיה לפרידמן, עמו נפגשה בבולשוי, בעת סיור של להקתה בארה"ב ב-1973.

למעלה מחצי מליון עצים נטעו העונה בנגב

(ב. ק.) למעלה מ-600 אלף עצים ו-17,000 מטר משוברי רוח ניטעו בעונה החולפת באיזור הנגב על ידי הקרן הקיימת.

מטרת הנטיעות: תוספת ירק וצל לישובי הדרום, נטיעות לשם ייצוב חולות נודדים, שתילים עצים בצידי כבישים להגנה מפני כיסויים על ידי החול, שימור קרקע ואיקלום עצים מוגנים שונים בנגב.

בקמומות שונים לאורכו של כביש באר שבע — דימונה נשתלו 730 עצי אקליפטוס. הנטיעות בוצעו בלימנים — לימן הוא שקע בו מתנקזים מי-השטפונות ובמקום זה קיימת אפשרות לנטוע עצים ללא השקאה.

בנחל נצרים ניטעו על שטח של 110 דונם שתילי אשלים ואקציות לייצוב חולות נודדים וכן 2000 מטר משוברי רוח להגנה על חלקות מעובדות מפני כיסויים על ידי החול. יצויין, שהתברר כי במקום שהיו משוברי רוח, היה הנזק שנגרם על ידי הכפור קטן מאשר במקומות דומים בהם אין משוברי רוח.

בפארק באר שבע ניטעו השנה לצורך נוף ונופש 8,300 שתילי אורן, ברוש, אשל ושיטה על שטח של 240 דונם.

מוסדות משפחתיים לילדים עזובים בירושלים

(ת.ל.) 16 ילדים בגילאים 4—15 ממשפחות הרוסות ישוכנו בתנאי מגורים במוסד משפחתי — שני מסוגו — לילדים עזובים. המוסד שיפתח בימים אלה בירושלים הינו מוסד יזום של המחלקה לשירותי משפחה וקהילה ובסיוע משרד הסעד, ופתיחתו מתבצעת שנה לאחר נסיון רווחה מוצלח באותה מתכונת.

המוסד מנוהל ע"י זוג הורים שלהם ילדים משלהם, באווירה ביתית ובסיוע של מדריכים, עובדים סוציאליים ואנשי מקצוע נוספים, וכל זאת בפקוח צמוד של המחלקה לשירותי משפחה וקהילה.

לדעת הנהלת המחלקה מהווים שני מוסדות אלה, בהם ישוכנו ילדים ממשפחות הרוסות, נסיון חיובי נוסף של השירותים הסוציאליים להתמודד עם הבעיה של ילדים הנמצאים בסיכון וטיפול מניעתי במדרגה ראשונה.

חוסלה חולייה של 3 מחבלים

(סוף מעמוד ראשון)

לא ברורה מטרת חדירתם. ייתכן, שמטרתם היתה לפגוע בתחבורה, או להשתלט על בני ערובה בדרך. מאידך גיסא, משערים, כי החוליה נועדה אולי לצרכי הסחה, על מנת לאפשר לחוליה אחרת לבצע מבצע-ראווה.

לא הרחק ממקום הקרב נמצא בצידו השני של הגבול, הכפר הלבנוני בלידה, שממנו באה כפי הנראה החוליה.

שעות של כוננות ודריכות

כתב עתונים מוסיף: משעת גילוי החדירה ועד להיסולה של חוליית המחבלים עברו שעות של כוננות ודריכות על ישובי הגליל העליון, במיוחד על קרית שמונה. מיד עם גילוי החדירה הוכרזה כוננות כללית באיזור וניתנה הוראה לתושבים לא לצאת מהבתים ולתלמידים לא ללכת לבתי הספר. רק אחרי שעה 8, בתום התייעצות בין כל הגורמים בקרית שמונה — המשטרה, המשמר האזרחי והג"א — נתקבלה החלטה לקיים את הלימודים והתלמידים באו לבית הספר. המשמר האזרחי בפיקודו של אלוף (מיל.) אליהו בן חור, והמשטרה איבטחו את בתי הספר ומוסדות הציבור בקריה.

גם בישובי הסביבה הותרה העבודה בשדות, לאחר שנאסרה בשעות הבוקר המוקדמות. בעקבות זאת, נמשכו החיים האזרחיים באיזור כרגיל, ללא מתיחות מיוחדת.

לקרית שמונה הגיעו מיד כוחות מוגברים של המשטרה, בראשותם של מפקד מרחב הגליל סנ"צ ד. פרנקו, ראש לשכת סיורים ומבצעים במרחב הגליל, רב פקד רנטו, ומפקדים בכירים אחרים.

המשטרה החלה מיד בסריקת נתיב החדירה, הציבה מחסומים בכבישי "אצבע הגליל" ובדקה את כל כלי הרכב. כוחות מוגברים של המשטרה והצבא הוצבו ליד מוסדות הציבור בקרית שמונה וביישובי הסביבה.

יחידת צה"ל פעלה באיזור אביבים

דובר צה"ל, אישר אמש, כי יחידת צה"ל פעלה אתמול באזור אביבים הסמוכה לתוך תחום לבנון כ-100 מטר. החדירה נעשתה במסגרת פעולות המנע נגד המחבלים.

כמו-כן אישר דובר צה"ל גם כי הלבנונים ירו פגזי מרגמה לעבר ספינת חיל הים שסיירה לצידי פיש-רול באזור ראש הנקרה. בספינה לא היו נפגעים.

ביירות: "צבא לבנון הדף עשרות חיילים ישראליים"

ביירות, 29 (ע"ר) — צבא לבנון הדף היום כ-10 חיילים ישראלים, שחצו את הגבול, כפי הנראה לצורכי סיור — על כך נמסר בהודעה צבאית שפורסמה הערב.

עוד נאמר בהודעה, כי ספינה ישראלית נכנסה למים הטריטוריאליים הלבנוניים ליד ראש הנקרה. אך נסוגה לאחר שכוונה לעברה אש ארטילריה כבדה.

תושבים מקומיים אמרו, כי הבוקר הפגיזו כוחות צה"ל את הכפרים בלידא וכ"ב אל גאבל במשך עשר דקות.

המחבלים מודיעים על קרבות עזים...

ביירות, 29 (ע"ר) — בעוד נמסר בישראל על חיסול חוליה של 3 מחבלים ערבים שחדרה מלבנון לישראל, הודיעה היום אחר הצהריים סוכנות הידיעות הפלשתינית "ואפא" כי "קרבות עזים מתנהלים מאז השעות המוקדמות של הבוקר בין קבוצה של לוחמים פלשתיניים לבין יחידות ישראליות בצפון הגליל".

לדברי הסוכנות, גררו קרבות אלה, הנמשכים עדיין, להתערבות של "כוחות אויב ניכרים".

להלן טענה ואפא, כי "בקרבות הוסבו אבידות כבדות באנשים ובציוד לכוחות האויב. היא גם ידעה לספר, כי חילופי היריות נמשכים ליד קיבוץ יפתח.

סקירת ד"ר רפאל במרכז העולמי

(סוף מעמוד ראשון)

לגבי ההצעות שיועלו. באשר לעצור... מה של הליכוד, נאמר לח"כ ב... שצריך היה להקים ועדה בינמפ... לנושא זה.

בענין "מיהו יהודי" הוסכם, ... יחזור מצב שבו לא ניתן יהיה ... ביה"ד בעד תיקון החוק כהלכה.

בתשובה לשאלה בעניין צירו... אריק שרון לצה"ל, אמר מר... כי הוא פעיל בנושא זה ואף ל... צמו את התפקיד לספר. בשע... נפגש עם גב' גולדה מאיר ... היא הביעה נימוקים נגד. ... האישית — טוב היה אילו נ... לחזור לצה"ל בתפקיד מתאים.

בין השאר הודיע ד"ר רפ... הוא הוזמן להיות אורח-הכבוד ... ועידת התנועה בארה"ב וכן ... הוכנה של המזרחי הרבנים ... ה"ב. יום אחד יבקר בקנדה ... התנועה שם.

הוועד הראשי של התנו... יתכנס בשבת

רכז המרכז העולמי צבי ... שניהל את הישיבה הודיע, כי ו... הראשי של התנועה העולמית ... בכ"ו—כ"ח בטבת (6—8 בינואר ... שנה.

בהערות ושאלות של חברי ה... העולמי, אמר אהרן כהן שה... לא עמדה לדעתו על שלושת ה... נות כתנאי לכניסה לקואליציה ... מיהו יהודי — תיקון החוק, ... חירום לאומית, אינטגרציה מיוחד... השוטרון. אין להסתפק בהתנ... אחת, אלא בהרבה ההתגלויות. ... המצב הבטחוני קשה מדוע לא ... ממשלה אחדות לאומית.

מ. קרונה אמר, כי משאלתם ... רוב החברים בהפועל היא שיש ... הצטרף לממשלה, אך יש לפתו... מיבצע הסברה בהפצות לאחר ה... הצטרפות. כמרכזן עבד על החוש... של השכנת שלום בין שני הח... הראשיים ורואה בכך צעד נוסף ... אחדות לאומית.

ד"ר ש.ז. כהנא אמר, כי אם ... התנהלויות, הרי זה יהיה הדוה... כמאבק תנועתי. הוא הביע חשש ... הגבלת זמנה של ועדת השרים ... עניני גיור למיוחד מסוים.

יוסף שפי"א אמר, כי לדעתו ... הצטרפות לממשלה היא נגד ... הברי התנועה. אך יש לברך על ... כמו על הטובה. כמרכזן הביע ד... צעצועד של "חוגי הצעירים" ... את התנועה מפילוג. בכבוד הכ... והבטחוני הקשה יש להאבק ... הקמת ממשלת חירום לאומית. ... אך דעתו שיש לפעול לכינ... של אריק שרון לצה"ל.

ניקסון נותח — מצבו משביע רצון

לונג-ביץ', 29 (ע"ר, יופי"ע רצי"ג) — הנשיא לשעבר של ארה"ב ריצ'ארד ניקסון עבר היום "ניתוח דחוף" כדי למנוע מקרישי דם שברגלו השמאלית להגיע אל ליבו וריאותיו.

בתום ניתוח שנמשך 70 דקות, מסרו הרופאים כי מצבו של ניקסון משביע רצון.

את הניתוח ערכו 3 מנתחים, לאחר שרופאו של ניקסון, ד"ר ג'ון לנגרו ציווה אמש לערוך אותו, כאשר בדיקות חדשות הראו שחייו של ניקסון נתונים בסכנה.

תכנית לכריית תעלה

(סוף מעמוד ראשון)

עבודה — מזכיר המוחה אודי אגמי אמר בכנס כי להצטרפות של המפד"ל

לפי התכנית המוצעת יעלו את המים לים-התיכון למאגר באגם בהרים שבאיזור ערד. כשם יורידו את המים לים המלח הם יפעילו 15 תחנות כח בדרך. 3 תחנות ישמשו להפעלת מפעלי ים המלח. במים אלה אפשר יהיה גם להשתמש לקירור תחנות כח גרעיניות להתפלת מים, שבחלקם ישקו את הערבה, כולל החלק הירדני.

תכנית אחרת הנדונה עתה היא הפקת נפט מאבן ביטומינית הנמצאת באיזור ים המלח. במציאותה של אבן זו באיזור ידועה מכבר אך עד כה לא היה כדאי להפיק ממנה נפט. עתה, בשל משבר האנרגיה, יתכן שהתכנויות להפקת נפט מהאבן יפעלו מחדש.

בסיור נמסר גם כי משלחת של הבנק העולמי עומדת לבדוק בשבוע הבא תכנית שהועלתה ע"י שר החוץ י. אלון בפני קיסינג'ר בדבר שיתוף פעולה כלכלי עם ירדן לניצול משותף של ים המלח. לפי תכנית זו, שנדונה כבר בעבר עם הירדנים ע"י האמריקאים, תסייע ישראל לירדן בפיתוח התעשיה המבוססת על חמרי הגלם של ים המלח. ישראל תספק לירדן פיתוח תשתית, כולל חשמל, כבישים וכו' וכן ידע. המשלחת של הבנק העולמי תקיים בביקורה הנוכחי הערכות כלכליות ראשוניות לביצוע התכנית, זו, סבורים, תוכל להתבצע גם אם לא יהיה הסכם מדיני עם ירדן.

אגב

האורב בבית

המאמר בעתון הערבי "אל ש... היוצא בירושלים, שבו קורא המחבלים "להחזיר את המצב ... מותו, כלפני החלטת החלוקה" ... מדינה פלשתינית, מבטא את ... הרוח בין הערבים עם החלטת ... ברבאט. הם מחכים לשלטון ... בני ההבלה.

עתון המופיע במדינת ישראל ... לפרסם דברים לחיסולה של ה... כלשונו, "לחסל את הכיבוש ... כאן "מדינה פלשתינית-דמוקר... אשר תייצג את כל העדות ל... לייה".

אחר שיר-התהילה לצבא ה... גיבור, שכתב חבר-הכנסת ... רק"ח, בא מאמר הבוחה עם ה... הימנון לחיילי מצרים ש... נשק ישראל והרגו חיילים יש... וקריאה "לחסל את הכיבוש ... את מדינת-ישראל. הם קו... אוכלוסייה הסבורה, שהגיעה ... להלל בגלוי את אויבי השלש... ראלי, ואולי גם לעבוד לשינ... אמצעים קשים יותר.

חופש-הבעה בעל-פה ובכתב ... מנוצל על-ידי האויב לפירסום ... אלה, שעלולים להעלות את ... למיתוח חמור.

בארץ מבקרת משלחת-... סובייטית כאורחת של רק"ח ... שאל אחד מהם: האם נכון ... בארץ הם עבדים ליהודים? ש... להשיג עתונות קומוניסטית ... העתונים? אילו בברית-המוע... מהם כותב אפילו ברמז דברי... נגד השלטון, היו מסלקים ... משרתו ואף מענישים אותו כ... גד. אך לידים, היהודים ה... הנזכרים, שקוראים לחיסול ... ושמחים לאבידות של ישראל ... מלחמה, הם מן הכהם ביטוי... סימפים של העם הפלשתיני. ... אים הסובייטיים אומרים ... ש"אש"פ אינו אירגון טירור ... מגנים טירור".

הקו הסובייטי בהסברה ... דות. הוא האמת הבלעדית ... מעשים במציאות.

הקומוניסטים מחוגי רק"ח, ... לים לפי תכתיבי מוסקווה, ה... אים בשיר-התהילה לצבא ה... כהב תברם ביטוי ל"רצון השח... הפלשתינים". אבל גם מנהיג ... הקומוניסטי המתון, מ. פעיל, ה... ש"השירים של אורי-צבי ... גרועים כמו אלה של זייאד, ... הערבי מרק"ח. הוא משווה ... היהודיה לאומית, שמגמתה ... ראל וערכיה, לשיר של ערבי ... להרג של חיילים יהודים ו... חורבן המדינה.

מדינה השוקדת על בטחונה ... נבהלת ביותר מתרומי-איבה ו... שיטנה. אך יש לראות דברים ... ייתם, מגמות הרוחות בין ה... בישראל, שבהן זיהות עם ... המחבלים.

יש גם להכיר את ה"אמת" ... סית, כפי שמשתקפת מדברי ... אים שמתארים אצלנו, ש... עבדים בישראל, ותראפת ... רור. הקומוניסטים המקומיים ... מרק"ח, פועלים לפי קו זה.

בכמה אפשרויות

יריב פוליטי קשה, שכולו ... להלחם בך, הדאי מעוניינים ... כחור ובהכשלהו. אלא בבריר... דחיקתו החוצה, שיעמוד מאח... דלת ויתרוף-ויגדף. לכן ... נים, שעם כל ההסתייגות ... המסגרת מרסנת אותו, נהגו... הנסיבות של כל מקרה ומקרה.

לפעמים רצוי לרחקו עד ש... ותמכיו ילכו ויתמעטו. הנבו... שמירד ציבורי, אחד המתנש... טיל דופי בזולתו, ככל שפגל... שות לגו קולו השגור מתח... רר סלידה.

אך לפעמים, כשלמיסרד ... ציבורית מסויימת, סורחים ... בפנים ולמסור בידו התפקיד ... עד שאי-אפ יהפך חלק מה... בנישה זו מנמיכים קולו, ... לקונו ומרגילים אותו לדבר ... תקינה.

בציבוריות הישראלית יש ... של הרחקה ויש דוגמאות של ... הכלת רסן האחריות. לא תמיד ... גים את המכרה, אך רצוי לה... נים להשתמש בכמה אפשרויות ... יריב-טרדן.

עתון קהירי כותב לראשונה על

חלקו של השריון המצרי במלחמת יום הכיפורים

על חלקו הבכיר של השריון המצרי במלחמת יום הכיפורים כותב העתון המצרי אל־גמהוריה בכתבתו מתאר העתון את הקרבות של השריון: מחוגי השעון הורו על השעה שבע וחמישים דקות בערב ב־6 באוקטובר, כאשר צלצל הטלפון בחדר המבצעים הראשי. מעברו השני של הקו: דבר מפקד הארמיה השניה שדווח למפקדות העליונות על השלמת הבצוע; כאשר הצליח הטנק המצרי הראשון לצלוח את התעלה לעבר הגדה המזרחית בגזרת צפון איסמעאיליה. באותו רגע באורו פני הנשיא סאדאת והוא אמר בסיפוק רב: „השבח לאל. השבח לאל". על פני המפקדים נכרו שביעות רצון, שקט, ובטחון בנצחון הודאי. באותו רגע החלו הטנקים המצריים לפרוץ בגלים סוחפים תוך כדי ירי לשטח סיני — כמו השטפונות לאחר שהסירו מלפניהם את הסכרים המכשולים והבקיעו את מוצבי האויב כמו שסכין מפלחת חמאה. הם נכנסו עם שריון האויב לקרבות התקלות אכזריים שהמפקדים הישראליים אמרו עליהם אח"כ שהיו קרבות קשים ומרים ביום ובלילה.

על קרבות אלה אמרו פרשנים צבאיים כי הם היו קרבות השריון הגדולים ביותר בהיסטוריה, ואינם נופלים ברמתם מקרבות המפקד הגרמני הגדול רומל, שעצר את נשימת העולם בפעולות האגוף והכתור של השריון שלו במשך מלחמת העולם השניה.

קיימות 3 עובדות הבולטות מאז התחלה המדגישות את חשיבות התפקיד והגבורה העלאית שמלאו אנשי השריון במלחמת אוק׳ בצד ידידיהם מהחילות האחרים.

ראשית: האויב התאמץ לא להסתבך עם השריון המצרי בקרב מגע בסבבים הקודמים אתנו (תאוריית הפגישה הבלתי ישירה).

במלחמת 1967 בצע האויב פעולות הבקעה, אגוף ותמרונים עם כח השריון שלו במדבר סיני בסיוע כחות האויר שלו לאחר הצלחתם להכות מכה אווירית ראשונה, תוך כדי הימנעות מלהכנס לקרב מגע עם השריון שלנו. אך, כאשר נתקלו יחידות בדולות של שריון ישראלי בחטיבה מצרית משוריינת בג׳בל „לבני" אבד האויב 140(?) טנקים (הערת המתרגם: במקור כתובה רק הספרה 4 והספרה השניה חסרה). ונגרמו לו 267 הרוגים ופצועים למרות שליטתו המוחלטת בשדה הקרב.

וזהי המערכה שעליה אמר „לידל הרט" כי חטיבה מצרית השתתפה בקרב השריון הגדול ביותר מאז מלחמת העולם השניה ללא סטריה אווירית.

במיצר הג׳ידי התנהל קרב אחר עם שריון האויב שנמשך 90 דקות. אבידותיו היו 8 טנקים ואבדותינו שני טנקים בלבד למרות שהאויב בחר מספר מקומות שולטים ובצע התקפה תוך כדי תנועה. שני קרבות אלה היו שתי נקודות אור שוחזו בחשכת התבוסה הגדולה.

עליונות מהיום הראשון

במלחמת אוקטובר השיג השריון שלנו מאז יום הראשון, עליונות מכרעת על שריון האויב מבחינה טקטית וקרבית הן בהתקפה מתוך תנועה הן בהתקפה מתנוחה יציבה. כן נחל השריון מספר הישגים צבאיים חיוניים שהטו את כף המערכה לטובתינו ובמיוחד לאחר שהוא שמש כגורם קרבי עיקרי בקרבות ה־13 וה־14 באוקטובר לבצוע תכנית המפקדה כדי להקל מהלחץ על סוריה. שנית: — המחשבה המצרית הצליחה להכניס שיפורים בסיסים בטנקים סובייטיים ולפתחם כדי להגביר את כשרם הקרבי. ואכן השפעת דבר זה התגלתה במשך קרבות אוק׳.

זו היתה אפתעה מדהימה למומחים הצבאיים בעולם והחשובה בהם היא פתוח אמצעי לחימה ליליות והכנסת שנויים טכניים נוספים המתאימים לאופי הלחימה המדברית ותנאי שדה הקרב כדי לקדם אפשרות שהאויב ינקוט באפתעה כלשהי בנשק נ"ט. כן הצליחו אנשינו להמציא רעיונות חדשים לאחזקת השריון ותקונו בזמני שיא.

כן הצליחו אנשינו לפתח תיאוריות וטקטיקות לחימה בהתאם לכללים חדשים. כן הצליחו לצור מספר אמצעי עזר למטרות אימון ע"י תומרים מצריים ב־100%.

אלה הם מאמצים מתישים ומפרכים שהשקיעו אנשי השריון במשך 6 שנים בהכנון ובאמון כהכנה למערכה. כתוצאה מכך הפכה מצרים להיות בעלת „כח שריון חזק" — כפי שהודיע הנשיא סאדאת.

שלישית: צליחת הטנקים לעבר סיני במהירות היתה אחור „הצליחה הקשה" בתכנית המצרית במערכת אוקטובר. כל חישובי האויב שהושגו ע"י המחשב לפני המלחמה הדגישו, כי הטנקים שלנו לא יחצו את התעלה בפחות מ־48 שעות ובמשך זמן זה יושמד חיל הרגלים המצרי שחצה לפני הטנקים, ובכך יכשל כל נסיון מצרי לצלוח את התעלה.

חישובינו בתכנית המבצעים היו כי אנו נגשים משימה זו לאחר 7—9 שעות. אולם הצלחנו, להגשימה לפני הזמן הזה כתוצאה ממאמצי הגבורה הפלאיים של אנשי ההנדסה במהירות הקמת הגשרים היתה גורם מכריע בהצלחת המערכה. לאחר שהאויב החל להתאושש בשעות החשכה ולתקוף את כוחות הרגלים, שלחנו בגופם ובנשקם הקל במשך 6 שעות שלמות ומנעו ממנו להכשיל את הצליחה הגדולה. כן היתה הצלחת הצליחה אחד הגורמים העיקריים בפתוח ההתקפה לכוון רכזי האויב בנשק נוסף ובהעמקת הרחבת הגשרים במהירות ובהנחת מהלומות מוחצות על רים לסתימת הפרצות בין היחידות השונות.

קרבות השריון שלנו נגד האויב לא החלו רק כאשר צלח הטנק הראשון לסיני לאחר 6 שעות, אלא כאשר החלה שעת האפס אז נזקו יחידות בדולות של טנקים מחניותיהם בגדה המערבית כדי לטפס על הרמפות שהקימו כוחותינו לפני המלחמה לאורך קו החזית מפורט־סעיד בצפון עד סואץ בדרום.

בכל רמפה תפשו עמדה שניים או שלושה טנקים שהשתתפו בפעולות רכוך אש לצליחה בסיוע תותחים, תותחי נ"מ כדי להפנות ולהגן על החי"ר. הטנקים שלנו הצליחו להשמיד רבות מעמדות המאוחזים ומטנקים של אויב שנמצאו בסביבתם לפני שהספיקו לפתוח באש על החי"ר. משימה זו הפתיעה את האויב אשר הודה לאחר מכן כי הוא לא ידע כי הרמפות ישמשו למטרה זו. כן השתתף השריון שלנו בשעות הראשונות עם יחידות של תותחי סער ונשק נוסף, במבצעי פתיחת פרצות בשדות המוקשים ופצצם בירי ישיר, וכהסרת אמצעי המילוט מעל סוללות העפר ע"י פגיעות ישירות ומרוכזות באויב.

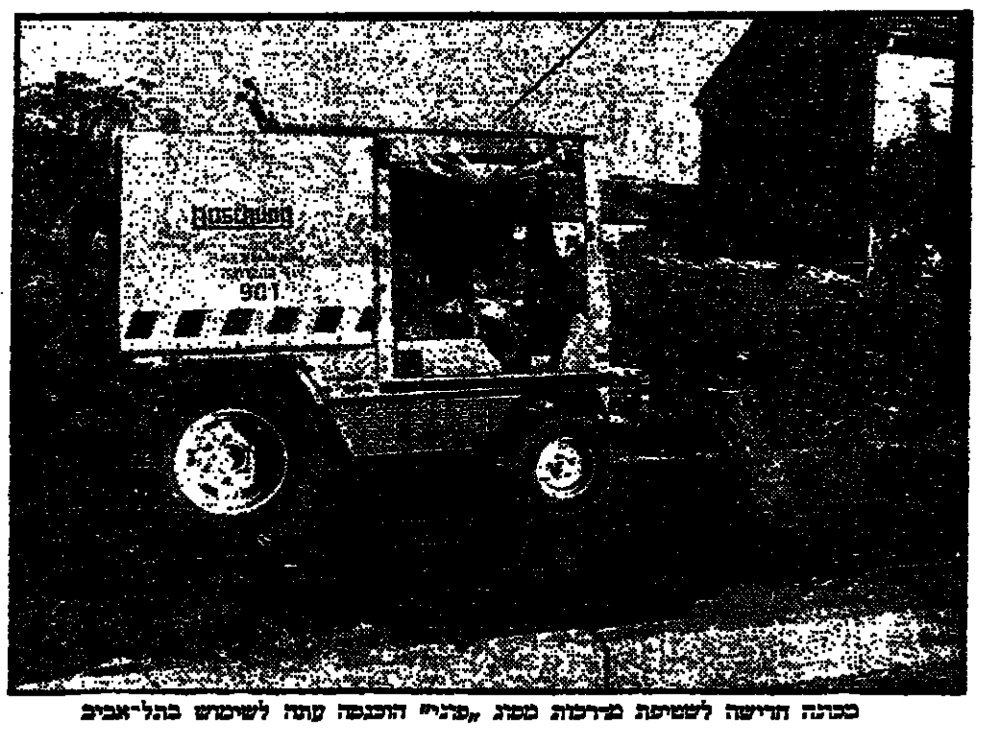

מכונה חדישה לשטיפת מדרכות מסוג „פרצי" הוכנסה עתה לשימוש בתל־אביב

שרשרת ישובים סביב ירושלים

מאת יעקב אדלשטיין

ד המבחן שטען פרס הבריו ים אלה על הצורך להקים בים מסביב לירושלים. בביקור בבית לחם הבריז על הצורך ישלים תאוחד עם בית לחם. כך מעט שהיתה כאן אי הב־ הוא לא התכוון לומר כי ישובים מסביב לירושלים, שלדעתו צריך להקים ישו־ הוא לא התכוון לומר כי לחם תאוחד עם ירושלים נה מדינית, כי אם מבחינת רוה. עוד כמרם שפרס הב־ את דבריו בממשלה, בתשו־ לשאילתא, כבר הבריז מזי שהוא מתנגד לאיחוד ירו־ ובית לחם.

שיח זה בין פרס לקולק, ב... דרישה בין פרס לבין ראש בית לחם, שהודיע להבריז כי לחם היא עיר ערבית וקשורה הגדה המערבית.

כי בית לחם אינה יכולה להש־ בלי להיות קשורה לירושלים. עירות משה קול, הציג שאיל־ בממשלה על זה. אך פרס ערבינו דובר באיחוד שתי הערים לעב־ נירות ותשובה זו ברמה להרג־ זו של משה קול...

נות חדשות

כי מיד לאחר מלחמת ששת כאשר הוכרז על הקמת שכו־ דשות מסביב לירושלים ב„גבי ", ובמקומות אחרים, קם מק־ ", שהוא אז דובר הסטייט צגט, הודיע על התנגדות אר־ תכניות אלה. התנגדות זו גר־ ך שאמנם לא בוטלו התכניות, למעשה לא בוצעו. בעוד ש־ „רמות" הסמוכה לנבי סמו־ ולכת הנבנית, אם כי בממדים מאד, הרי שכונת החולית הרבה דברו עליה לא קמה.

לפני שנתיים, הוחלט על הקמת איזור התעשיה של ירושלים בענתות, שהוא כיום כפר ערבי בשם ענתה ליד ירושלים. ההחלטה לא בוצעה. לפני חדשיים דנה הממשלה בענין זה. שר השיכון הביא לפני הממשלה הצעה להקים איזור תעשיה מחוץ לירושלים בדרך ליריחו. אך הממשלה לא קיבלה שום החלטה וכדי לצאת ידי חובה, הודיעה כי הדיון על כך ייערך במסגרת דיון על איכלוס ירושלים. היתה זו החלטה מתחמקת כדי שלא להחליט. עתה נתבשרנו כי עומדים להקים את איזור התעשיה של ירושלים ליד מעלה אדומים. מר טדי קולק הבריז על כך בישיבת מועצת העיריה, ואין לדעת אם עשה זאת בתיאום עם הממשלה, שכן הממשלה סירבה להחליט על כך.

מעלה האדומים

באשר למעלה אדומים, שבין ירושלים ליריחו שוכנת דרך אסטרטגית ביותר, שכן היא המובילה לגשרי הירדן. זו דרך שוממה, שאין בה ישוב יהודי. העורף מצד זה של ירושלים לא מובטח. בעוד שירושלים התפשטה לעבר בית לחם, חברון, ולעבר רמאללה, (שכונות נוה יעקב) הרי דווקא לעבר יריחו, לא התפשטה ירושלים היהודית, למרות שזה איזור מדברי ריק מישובים. הקרקעות בו נמצאות בשפע. כך אנו עדים למצב פרדוקסלי, בעוד שיש מחסור גדול בקרקעות לבניה בירושלים, הרי במרחק של רבע שעה נסיעה, יש קרקעות בשפע, ואין מטפלים בהכשרתם.

שני גרעינים התארגנו כדי להתיישב במעלה אדומים. גרעין דתי וגרעין לא דתי. שני הגרעינים מחכים להחלטת ועדת השרים לעניני התישבות. ועדה זו נוטה לאשר בחיוב את התכניות. אלא שעקב גורמים מדיניים שנוצרו לאחר מלחמת יום הכיפורים, ובשל התפתחויות מדיניות חדשות, מעכבת ועדת השרים את החלטתה. איזור זה אינו פרובלמטי גם מבחינת תכנית אלון, שכן תכנית אלון מתבססת על התישבות יהודים באיזורים שבהם אין אוכלוסיה ערבית צפופה. האיזור מדבר יהודה הוא איזור ריק מאוכלוסיה. רק כפרים בודדים נמצאים בו. אי לכן, אין מניעה מבחינה דמוגרפית להכליל את האיזור הזה בתוך תכנית ההתישבות. כה עוד שהתישבות זו יש לה צורך בטחוני ומדיני, שכן כאן העורף של ירושלים.

יתכן הרעיון להקמת איזור תעשיה במעלה אדומים, מקל על קבלת ההחלטה. שכן אם אין ספק שירושלים תהיה מאוחדת, הרי שהיא צריכה איזור תעשיה, הזן לא יתכן שהגבול, במקרה של פשרה טריטוריאלית, יעבור ממש ליד ירושלים. אי לכן הקמת איזור תעשייתי לירושלים, במעלה אדומים, יש בו משום חיוב רב. יש בה גם משום התרחבות שטח השיפוט של ירושלים, התרחבות לעבר מדבר יהודה, דבר רצוי כשלעצמו. הקמת ישוב יהודי במעלה אדומים, פירוש הדבר הקפת האיזור הערבי של ירושלים, כפר עזריה ואבו דיס, הנמצא בדרך ליריחו, והקמת ישוב יהודי בעורפם. זהו צעד אסטרטגי ממדרגה ראשונה וגורם חשוב לבטחונה של ירושלים.

סעיף מסובך

ירושלים היא הסעיף המסובך ביותר בהסכם שלום אם יבוא. קיסינג׳ר, בשיחותיו טען שבפגישותיו עם מנהיגי ערב, הם מזכירים תמיד את בעיית ירושלים ורואים בה אבן נגף עקרי בדרך להסכם. לכן סובר קיסינג׳ר שיש לעקוף מכשול זה ולהשאיר אותו כסעיף אחרון. משמע, ירושלים בשיחות שלום הוא סעיף אחרון, דווקא בשל הסיבובים של הנושא. הנסיון של ישוב ירושלים וסביבותיה, ביהודים, עורר המתח של אומות העולם. יצויין כי בימי השלטון הירדני נאסר על כנסיות ומוסדות נוצריים לרכוש קרקעות בירושלים ובסביבותה. אך לא שמענו שהותיקן מחה על כך. בשעתו נערכו שיחות עם הותיקן על מעמדה של ירושלים, הוצע לו לקבל מעמד פוליטי, בכל הנוגע למקומות הקדושים. אבל בשל התששות מן המדיניות הערביות, לא קיבל הותיקן את ההצעה הזו ואף לא הצעה אחרת. העובדה שירושלים היא עיר קדושה לשלוש דתות, מהווה בעיה. אם כי שוב, הותיקן לא עסק במעמדה של ירושלים תחת השלטון הירדני. אל נשכח שהאו"ם החליט בשנת 1947 שירושלים תהיה במעמד של עיר בינלאומית. הענין לא בוצע בשל כך שהערבים פתחו במלחמה, ואילו האו"ם לא היה מסוגל לבצע תכניתו אלא בכוח הנשק. כיום ירושלים היא עיר בעלת רוב יהודי. אף השלטונות לא הקדישו תשומת לב מספקת לביצור המעמד היהודי בירושלים. הרובע היהודי בעיר העתיקה מתשקם בעצלתיים. ההקף למזרח ירושלים, מתנהל אף הוא באטיות מדהימה, למרות שנעשה לא מעט.

סיפור בית לחם

יתכן ואפשר להסכים עם הכרזתו של טדי קולק, שאין לספח את בית לחם לירושלים. שכן בית לחם מסמלת את הישוב הנוצרי, היא עיר שרובה נוצרים, וסיפוחה עלול לעורר חששות אצל הותיקן, ואילו אנו איננו זקוקים דווקא לאוכלוסיה נוצרית בירושלים. אבל בית לחם היא קרובה לירושלים במרחק של חמש דקות נסיעה. גורלה באמת קשור לגורל ירושלים ואי אפשר להפריד בין שתיהן. הקמת ישובי גוש עציון בעורפה של בית לחם, מעמידה אותה בין ירושלים לבין גוש עציון. עתה מוקם היישוב עציון ג׳ על דרך בית לחם — גוש עציון, שיבצר ויחזק את הישוב היהודי בדרך ירושלים — חברון. דרך זו סבלה הרבה קרבנות דמים במלחמת השיח כדי להגן על התנועה מירושלים עד לגוש עציון, תנועה שנחסמה על ידי הערבים.

אנו נמצאים כיום בערפל מדיני. טרם החלו השיחות המכריעות. זה עתה נסתיימה ועידת הפיסגה הערבית, שבה החלה המחלוקת הגדולה שהיתה צפויה בין אש"ף לבין מלך ירדן. ערביי ירושלים המזרחית, נמצאים בין הפטיש והסדן. יש בירושלים כמה מנהיגים חשובים, וביניהם אנואר אל חטיב, הנחשב לנציג המלך חוסיין בירושלים, שאת ביתו ואת מכוניתו מציתים מדי פעם מחבלים הנמנים עם אוהדי אש"ף. מאידך, הישוב הערבי בירושלים שוקק ופורח מאז מלחמת ששת הימים. תושבים ערבים שבימי ירדן לא היו להם שקי קמח אלא לחודש בלבד. יש להם כיום שקי קמח מרובים. אין להם בעיות פרנסה. אך אנשי „הצווארון הלבן", פקידים, וכיוצא בזה, לא השתלבו בחיים. הדרך לפניהם פתוחה, בארצות הערביות ימצאו תמיד פרנסתם.

יישוב במעלה האדומים

הגיע הזמן להגשים את הרעיון של הקמת ישוב יהודי במעלה אדומים. אין צל של ספק שיהיה לחץ גדול של מועמדים שירצו להשתכן במקום הזה. יש להבינו שצריך להקים ישוב בנפרד מאיזור התעשיה. אבל לא יתכן להקים איזור תעשיה בלי ישוב סביבו, או במרחק קטן ממנו. שני הגרעינים לוחצים על ועדת השרים לעניני ההתישבות שתחליט. כאן יש מרחב גדול לבניה, להתרחבות, בעוד שבירושלים המערבית יש מחנק מחוסר מגרשים. יהיה בכך משום רעיון לאומי וכלכלי טוב. שני הדברים יתמזגו ביחד.

המביט על ירושלים ממעוף ציפור, רואה תופעה מענינת. הר הזיתים מהווה מעין מפריד בין הירוק לצהוב. בין המדבר לישוב. מאחורי הר הזיתים מתחיל מדבר יהודה. בחקירות ארכיאולוגיות נתגלה שהחשמונאים הקימו שורה של מבצרים במדבר יהודה כדי להגן על ירושלים. שרידי מבצרים אלה ניתן עד היום למצוא. לשם הזנתם אף התקינו צינורות מים לאורך המדבר. עלינו ללמוד מן האסטרטגיה של החשמונאים שהבינו כי מדבר יהודה הוא שטח הגנה על ירושלים. הם הקימו את מבצריהם בדרך אל הירדן. מדיניות זו היא הגיונית. גם בימינו עלינו להתקדם בהגנת ירושלים, עד לפחות למתנית הדרך, בין ירושלים לגבו. מבכן.

בכנסת ובוועדותיה

מצוקת דיור מול דירות ריקות

מאת יונה כהן

בוועדת העבודה של הכנסת דנים עתה בבעיה הכפולה: מצוקת הדיור בארץ והאלפי דירות ריקות לפי סקר שנערך לאחרונה מטעם משרד השיכון. הבעיה הועלתה ע"י חה"כ ת. לבנאו.

מר ב. צרניאבסקי, יועץ כלכלי לשר השיכון, מסר בוועדה כי הבדיקות שנערכו בתחומים האתורגים, לפי נתוני צריכת החשמל, מראות כי יש כ־10,000 דירות בלתי מאוכלסות. חלק מדירות אלו, 5,000, במספר שייכות לחברי „עמידר" וחבי „עמיגור", ואלה פרצלות להחזרתן למעגל האיכלוס, ואילו לגבי חלק אחר של הדירות הבלתי־מאוכלסות.

איכלוס הדירות הריקות

לדעת משרד השיכון ניתן לשכנע חלק מבעלי הדירות להחזירן לאיכלוס. הודגש, כי חלק מ־5,000 דירות אלו מיועד להריסה ואילו חלק אחר הוכנס למעגל איכלוס לעולים חדשים. כמו כן ישנן במספר לא קטן של דירות המוחזקות ע"י תושבי חו"ל, שנקנו לצורכי השקעה.

מר יוחנן פלד, הממונה על האיכלוס במשרד השיכון, מסר, כי לגבי הדירות הנמסרות לעולים מוגבלת אפשרות המכירה בתוח ועושות פעולות משפטיות, לרבות הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ, במקרה של הפרת תזה.

דירות המדינה — בשכירות

מר פלד מסר עוד, כי שר השיכון העלה הצעה כי בעתיד לא יועמדו עוד דירות מטעם המדינה לרכישה, אלא לשכירות ומי שיבקש הלוואה לרכישת דירה ימסור את דירתו שתעבור למעגל השכירות. תכנית זו עדיין לא הגיעה לשלבי מימוש.

כן מסרו נציגי משרד השיכון לחברי הוועדה סקירות על תכנית משרד השיכון לפתרון בעיות הדיור במסגרת תכנית „שלוש פלוס", שבמסגרתן מבקשים, באמצעות הלוואות, לפתור את בעיותיהן של כ־45 אלף משפחות. עד היום פנו לבנק טפחות כ־66,500 משפחות שמהן נמצאו זכאיות להלוואות 4,500 משפחות, ומתוך אלה הגיעו לידי מימוש הסיוע הממשלתי קרוב ל־2,000 משפחות. לפי תכנית משרד השיכון הועלה הכנה בניתן של 5,000 דירות, כאשר זו הפעם הראשונה יובנו דירות בגודל של 5 חדרים, לפתרון בעיותיהן של משפחות מרובות ילדים. משרד השיכון נערך לפתרון בעיית השיכון לזוגות צעירים.

יו"ר הוועדה, ח"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו הודיעה, כי הוועדה תמשיך בדיוניה בנושאים הקשורים בבעיות השיכון בישיבותיה הבאות.

בין השאר תברר הוועדה את ענין תיעוש הבנייה והקטנת משך הבניה, וכן שאלת זרוז פעולות הבניי ועבודות הגמר. במיוחד הדיון בבעיית הבנייה להשכרה עבור זוגות צעירים.

מטבע חוץ מן התיירים לשוק השחור בארץ?

בוועדת הכלכלה של הכנסת הציע שר התיירות לקבוע תמריצים מיוחדים לתיירים הבאים לארץ בסיורים מאורגנים, כדי למנוע זרימת מטבע חוץ מכיסי התיירים לשוק השחור.

לכותב הטורים הללו נמסר על התמרמרות גדולה בקרב תיירים יהודים הבאים מארה"ב נוכח האפליה הבולטת לטובת התיירים הנוצרים דווקא. המדובר בכך שמשרד התיירות קבע שורה של הנחות והקלות ניכרות לנוצרים העומדים לבקר בישראל בשנת 1975, שהוכרזה כ„שנה קדושה" לנצרות. הוועד היהודי האמריקאי מארגן קבוצות יהודים מאוהדים שישתתפו בטיול המאורגן ע"י הצליינים, לביקור בותיקאן ובירושלים וישתתפו בהרצאות ומופעי הסברה נוצריים. רבים מהיהודים הנרשמים לבוא עם הנוצרים כנ"ל עושים זאת כדי לזכות בהנחות ובהקלות. כל הפניות של ראשי אירגונים יהודיים דתיים מארה"ב לתת הנחות והקלות דומות לקבוצות תיירים יהודים — נדחו ע"י משרד התיירות. שאלה זו תובא לדיון בוועדת הכלכלה ע"י נציגי המפד"ל בשבועות הקרובים.

תמריצים לחנויות מומלצות

שר התיירות הציע לבחון אפשרות למתן תמריצים גם לחנויות מומלצות לתיירות במגמה לעודד רכישת מוצרים ישראליים ע"י תיירים ולהגדיל ע"י כך את הכנסות במטבע זה מענף זה, המסתכמות ב־5 מיליון לירות לשנה. ההכנסות במטבע חוץ ב־1973 הסתכמו בשנת 1973 ב־230 מיליון דולר, אולם יש לחשוש מירידה בהכנסות אלו בשנת 1974 בגלל העובדה שסכומים לא מבוטלים של מטבע הוגרו השנה בשוק השחור.

ירידה בהיקף התיירות לישראל

בסקרו את היקף תנועת התיירות לישראל השנה אמר השר כי למרות הירידה התלולה בראשית השנה במספר התיירים בגלל המלחמה, חלה התאוששות בענף, עד סוף 1974 יגיעו ארצה למעלה מ־600 אלף תיירים המהווה ירידה בכ־1% לעומת מספר התיירים שהגיעו בשנה שעברה.

מר קול הסכים כי מצבנו בתחום התיירות טוב יותר מארצות אחרות באירופה שנפגעו קשות מן המשבר הכלכלי בעולם, משום שאנו נשענים על תיירות יהודית ונוצרית, שנשארו פחות או יותר יציבות, על אף המשבר הכלכלי. עם זאת חלה ירידה בכ־20% בתיירות מארצות הברית.

רזוויה בבניית בתי מלון

שר התיירות הודיע, כי משרדו אינו מטפל יותר בפרויקטים חדשים להקמת בתי מלון משום שיש רזרויה בשטח זה, כיום ישנים כ־21 אלף חדרים בבתי המלון בארץ ובמשך השנה הקרובה יתווספו עוד כ־1000 חדרים הנמצאים בבניה. עם זאת מורגש צורך בבתי מלון עממיים, כמו מוטלים ואוהלים לסוגים של תיירים שאין ידם משגת להתאכסן במלונות יקרים.

חוק שירותים לתיירים

על שולחן ועדת הכלכלה נמצא חוק שירות תיירות שהוא חוק מסגרת להסדר הפיקוח על ספקי שירותים לתיירים השר ביקש מן הועדה לזרז את הדיון בחוק, שכן יש לתת למשרדו סמכויות חוקיות כדי לשמור על רמת השירותים ולמנוע ניצול לרע של התייר ע"י ספקי השירותים, כגון בתי מלון, מורי דרך, חנויות־מזכרות ועוד.

חברי הוועדה י. מודעי, מ. דרובלס, א. אבטבי וא. ליבבי העלו בפני שר התיירות שורה של בעיות הקשורות בניצול לרע של התייר, כמו הפקעת מחירים וזלזול בשרות, עליהם מרבים התיירים להתלונן.

חברי הועדה הללו הציעו שורות להרחבת הסיורים המאורגנים, בעיקר באתרים דתיים, היסטוריים ובמקומות בהם התחוללו קרבות במלחמות האחרונות. הושמעה גם הטענה שאין עידוד מספיק לפיתוח התיירות בצפון סיני.

ובצע משרד התקשורת נגד ופעת תיבות מכתבים פגומות

בוד בעל תיבת מכתבים זרי־ גבת זו מופיעה על מאות מכ־ שהולקו אתמול ע"י משרד ורת לדיירים של אחד הרבעים הערביים בירושלים. המשותף תיבות המכתבים הנה, כי אף מהן אינה נעשלת שם. המע־ בילה מדבקה וכן מכתב מאת הדואר, המבקש מן הדייר ל־ ש ללא דיחוי לרישום שמו יר, כי הדוור האיזורי ובעי־ חליפי אינם מסוגלים בנסי־ קיימות לתת לו שרות אלמב־ אנשי המשרד מתכוונים לבדוק בעוד ימים אחדים את תוצאות הנסיון ואת מידת שימושם של הדיירים בפתקים.

משרד התקשורת נאבק קשות בתופעת התיבות שאינן ראויות לשימוש, הנביעות לשיעור של כ־30 אחוזים מכלל תיבות המכתבים במדינה, הגורמות למניעת מסירתם של דברי דואר מדי יום ביומו.

דובר משרד התקשורת מסר, כי אם לא יגלה ציבור בעלי תיבות אלה שיתוף פעולה יאלץ המשרד להפסיק את חלוקת המכתבים בתיבותיהם.

נתפסו 8 מיליון דולר מזוייפים

לוס אנג׳לס, (יופייג וגייס) — סוכנים של השרות החשאי האמריקאי תפסו אמש את הסכום הגדול ביותר של כסף מזויף בהיסטוריה האמריקאית — יותר מ־8 מיליון דולר בשטרות של 10 ו־20 דולר. ארבעה אנשים נעצרו.

דובר השרות החשאי אמר כי המעצרים והחרמת השטרות מוסיפים שמו קץ לשלושה שבועות של חקירה אינטנסיבית.

מרבית הכסף — 7.5 מיליון דולר — נמצא בתוך מכונית מנוד־ער. כ־750,000 דולרים מזויפים נתגלו בדפוס „באס פרינטינג".

הדובר אמר, כי מכונות הדפוס שבהן השתמשו כדי להדפיס השטרות, נמצאו בבית בעיירה מריטה.

הדובר הוסיף, כי הוא כמעט בטוח שלא הוכנסו שטרות חדשים מכמוסה זו למחזור.

אפשרויות חדשות בהשאלת איברים

מאת דוד יוסיפון

חול יותר ב־150 פעם, הר־ יותר משום, והעיקר — לא אפקטיבי. כך מחזים ד־ ל השיטה החדשה של ש־ המאפשרת לשמור יותר זמן לפני כן, — כליות שנו־ להעברה. היא כבר הועילה ל חיי־אדם בארצות הרבה. צב־בריאותו של הנריך ב. 38, עובד־רכבת בגרמניה, קשה ביותר. להציל את חייו, וסקבתם המוסכמת של מומ־ אפשר היה רק על־ידי הש־ כליה. הצלחתו של הניתוח ה היתה בכך, אם יימצא מתאים של תורם. חיפושי־ ל רופאי המרפאה האורולו־ אוניברסיטאית בברלין, עלו

אף הומצאה כליה בדחיפות, מאת המכון המודיעימת־ לכירורגיה קלינית וניסויית נבה. במרפאה שבברלין היה מוכן לניתוח עם הגיעו של

ד הצליחו לשמור על ה־ משך השעות המרובות של ". על כך מספר פרופ־ ומאקוב:

ניות המיוחה מאותו רגע, בו להתנהת הטראנספלאנטור־ הקלינית: את ההשתלה נה של כלייה־אדם ביצע ת יורי וורוני, כבר בשנת

השתלת־איבר יש לקיחה שורה שלוקחים אצל אדם מה מסיבה זו או אחרת (ל־ בתאונות־דרכים). ודאי, מר־ שחיי של החולה. כרוכים של מאן־דהו. אולם הדבר לשם פיקוח־נפש. ורק ל־ שמומחים מנוסים (ובתוכם, ל, מומחה משפטי־רפואי). בתעודה את עבודת־

קיים. הנעשים כעת בעו־ לו, איפשרו לבצע 2000 ים בהשתלת־כליות. אולם, ם, עומד בדרכה של הת־ כירורגית מגלית, המכ־ אי־התאמה ביולוגית. שטבה יותר התאמת־ ות של האדם, שלו משתי־ ה האיבר ושל האיש, הר־ קתהו, באותה מידה גדל בהצלחתו של הניתוח. מרבה יותר — תופעה ביותר, והחיפושים מסב־ יותר.

שיתוף־פעולה של מוס־ פואיים הרבה במדינות ב־ אברים. זה מסודר, אלא שהדפיצה בעיית הזמה — כיצד לשמור בדיוק את האיבר זה מובדל, ביחוד בעת הובלתו? כיליה, המשוללת הספקת־דם, בכל ריקמה היא אחרת, נורצת, ומהר מאוד — תוך 30—40 דקה.

נכון, יש פתרא — שימור במיוחד ביותר, המזכיר מכשיר למחוררים מלאכותי הנקרא פרפוזיוני: בו זורמת תמיד תמיסה קרה מיוחדת, השומרת על האיבר המנותק מפני הריסה.

במכון לכירורגיה ניסויית וקלינית ברוסיה פיתחו שיטה פשוטה ובטוחה יותר לשימור. זו זולה יותר ב־150 פעם, מאליה, בהן השתמשו לפני כן. במקום להשתמש במכשיר מורכב ופריך, נוהגים כך: את הכליה שוטפים בתמיסה קרה ושמים בכלי אטום, ואת זה מעמידים במיכל, אשר בין דפנותיו הערימו מלוא השטח קרח.

מניין פשטות כה מפתיעה? זו נתאפשרה רק לאחר שהמדענים הרכיבו תרכיב משמר מיוחד — אותה התמיסה עצמה, בה שוטפים את הכלייה.

בדרך זו מצליחים לשמור את השתלים במשך 30—35 שעות. תוך פרק זמן זה אפשר להמציאם לכל מקום בעולם.

ובשיטה זו הצליחו להגיש עזרה לחולה במרפאה הברלינית. החולה חזר מכבר הביתה, מרגיש טוב. הוא לא למעשה בריא.

החידוש איפשר להציל חיים רבים. החזות לו נופלות בעיות שונות, אשר הופיעו עם שימורם והובלתם של השתלים. ברם מובן שאין הוא מוציא את השיטות הקודמות, אלא מוסיף עליהן בלבד, מאחר שאין לו תמורה במקרים מסויימים. ואשר למכשירים הפרפוזיוניים, הרי אלה כמקודם נשארים בעלי־סיכויים רבים ביותר. משתדלים לעשותם לא רק בטוחים יותר, אלא גם מורכבים ומסורבלים פחות.

באותו המכון לכירורגיה פיתחו שיטת שימורן של שתי כליות בו בזמן — בעזרתו של מה שמכנים אסיסטור־הלב (אחד הואריאנטים של לב מלאכותי). בניסויים על החיות מקיים המכשיר הזה את הפאראמטרים של מחזור־הדם למעלה משתי יממות (כ־57 שעות). בתוכנית — תקופות־שמירה ממושכות עוד יותר.

עמנואל רוזן הובא למנוחות

ניו יורק, (עסט"א) — עמנואל רוזן, מפקידי הג׳וינט האמריקני, מת בגיל 84 והובא השבוע למנוחות בניו יורק.

בפרוץ המלחמה העולמית השניה היה המנוח חבר סגל הג׳וינט בפאריס ובליסבון, שם סייע בידי יהודים שנמלטו מגרמניה ומארצות הכיבוש הנאצי.

אחרי המלחמה כיהן כמנהל התובלה של הג׳וינט, ובתוקף תפקידו זה סייע לרבבות יהודים מניצולי השואה להגיע לישראל ולמקומות מקלט אחרים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי שקמים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים עוזה ד.נ. הנגב, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי מספר 2 לתכנית מפורטת מספר 12/437/3 — מושב עוזה". ביחד עם התשריט המצורף אליו ואלה הם עיקרי הוראות התכנית: 1. הגבלת גובה הבניה בבתי מגורים בעומר.

2. לאפשר בנית בית דו משפחתי על מגרש 1333 שגודלו 1040 מ"ר.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית או גובל איתו רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ג׳ אלול תשל"ד — י. ודימון

21.8.1974 — יו"ר הועדה המחוזית

לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חיי קהילה תוססים בקרב יהודי אורוגואי

מאת דב אבני

היהודים באורוגואי מונים כיום בין ארבעים לארבעים וחמש אלף נפש. חלק מהיהודים, אם כי לא כולם, משתייכים לאחת מארבעת הקהילות היהודיות במקום. באורוגואי קיימות ארבע קהילות: הקהילה האשכנזית, הספרדית, הגרמנית וההונגרית.

בנוסף להן, ישנן שתי קהילות קיצוניות. מצד אחד קהילת „עדת־יראים" המשתייכת לסאטמר, ומצד שני הקהילה הקומוניסטית. הצד השווה ביניהן הוא רק בזה ששתיהן לוחמות נגד מדינת ישראל.

ארבעת הקהילות נמצאות תחת גוף מרכזי אחד ששמו „קומיטה צנטרל". הקהילה האשכנזית מאורגנת היטב, מיוצגים בה רוב המפלגות הקיימות בארץ. הקהילה מקיימת ועדות פעולה, כמו: ועדת תרבות, המביאה מדי־פעם בפעם מרצים שונים, עורכת טכסים, קונצרטים יהודיים, ועדות לימוד וחינוך ועוד. בקהילה ישנה מועצה דתית אשר בראשה עומד הרב הראשי לאורוגואי, הרב נתיה ברוכן הגיע לפני שנתיים מארגנטינה. יש לציין שהרב הנ"ל החל בפעולות רבות בישוב היהודי על כל שכבותיו. הוא הקים, בין היתר את „חוג התנ"ך" המתקיים מדי שבת בשבתו, וכל פעם בבית אחר; בחוג נתונים הרצאות אישים שונים מאנשי המקום ומבין השליחים מטעם הסוכנות היהודית לישראל.

כן הקים את מפעל הכשרות, שבזכותו אפשר להשיג בשר כשר ומצרכים שונים לפסח, ארגון לאחוד בתי הכנסת, הוא פתח ב„חודש התשורות לתשובה" וב„חודש הכשרות".

ועד החינוך

ועד החינוך פועל מטעם הקהילה האשכנזית ובו מיוצגים כל בתי הספר היהודיים במקום. בבניינים נפגשים אחת לשבוע, ודנים על ענינים המשותפים לכל בתי הספר. בין השאר, על אירגונים משותפים, חידונים, חלוקת תקציבים וכדו׳. קיימים ארבעה בתי ספר יהודיים, האחד „יבנה" ששמו יצא לתהילה בגלל רמתו הגבוהה, הן בלימודים העבריים והן בלימודים הכלליים. 70 אחוז מן התלמידים, המסיימים את „יבנה" עולים ארצה ונקלטים יפה, מי בישיבות ומי באוניברסיטאות או במוסדות אחרים.

ביה"ס זה הוא אינטגרלי הוי אומר, שהלימודים העבריים משולבים עם הלימודים הכלליים, ולכן יש פעולות משלו, כי התלמיד נמצא במקום אחד. וכן התעודה שמקבל, נמצאים בה ציוניו הן הכלליים והן העבריים. המשמעת היא אחידה, ועוד. בביה"ס כ־700 תלמיד וכולל: גן־ילדים, בי"ס יהודי, תיכון ומכינה אוניברסיטאית, וכל זה במשך 14 שנות לימוד.

יש לציין שהפעילות בביה"ס נמשכת משעות הבוקר המוקדמות ועד לשעות המאוחרות של הלילה. אם זה בלימודים הסדירים של ביה"ס, או בלימודים למבוגרים בהנהלת ה־ לשון, אסיפות שונות של המזרחי, ארגון נשי מזרחי, מסיבות שונות של קבלות פנים למכובדים הבאים לביקור או מסיבות פרידה ליוצאים ולעולים.

ארגון בני"ע, הפועל באופן אינטנסיבי ביותר, עריכת תחנות ובר־מצוות, חוגים שונים, השתלמויות למורים וגננות, השתלמויות למבוגרים המעוניינים ללמוד את השפה העברית על מנת לעלות ארצה. בית־כנסת השוקק מתפללים בכל ימות השנה, ועוד... כאשר מגיעים לשם „יבנה" הרגשה כאילו נמצאים בישראל ולא בגלות. פלקטים שונים תלויים על הקירות בפרוזדורים ובחדרי הכיתה, הם בנושאים הקשורים רק לישראל.

בעוד שבביה"ס „יבנה" מושם הדגש על הצד הדתי־לאומי שביהדות, הרי שבשאר בתי הספר הדגש הוא על הצד הלאומי. ענין זה מורגש מאד, כאשר באים לביקור שליחים רמי־מעלה מהארץ. הללו נהנים במיוחד מכושר התבטאות גבוהה השוררה אצל התלמידים הן מבחינת השליטה בשפה העברית והן מבחינת השליטה בנושאים הקשורים לדת וללאומיות.

על אף ההשפעה הפוליטית ההרסנית שקיימת מבחוץ, יש לציין שבית הספר מצליח לקיים בנושא זה משמעת עצמית חזקה ואינו מאפשר להחדיר לשום תנועה פוליטית העבולה כלשהיא, והדבר מורגש היטב.

כפי שהוזכר קיימים עוד שלושה בתי־ספר, שהצד השווה שבהן, היא הלאומיות־חילונית. האחד הוא בית־ספר אינטגרלי המונה כ־1000 תלמיד ומקום משכנו בסביבה יפה ועשירה (פוסיטוס). החל בגן הילדים, וכלה במכינה האוניברסיטאית, לידו קיים עוד בי"ס בשם עבריה" בי"ס זה בעיקרו משלים. הוי אומר שהתלמידים לומדים את חלקם הכללי בבתי ספר ממשלתיים ואילו לחלק היהודי באים בשעות אחה"צ להשלמה. לאחרונה החל אף בי"ס זה לצעוד לכוון האינטגרליות.

קיים עוד בי"ס ששמו „שלום עליכם" ומשכנו בסביבה עניה ועתיקה (גויים) ובו כ־300 תלמיד. מעניין שבבי"ס זה מלמדים עדיין את ההיק היהודי בשפת האידיש.

מידע עדכני על הנעשה

היהדות המקומית אינה מקופחת מבחינת אינפורמציה שוטפת על הנעשה בישראל, בעולם ובמקום מגמ. יש שידור רדיו יום־יום הנמצאת בבעלות פרטית וזו משדרת ידיעות שוטפות בספרדית ובאידיש בין השעות 12.30—14.30. בתחנה זו קיימת פעילות עניפה. נוסף לידיעות, מוקלטים בה תוכניות רבות לחגים השונים. קבלת־שבת כל יום שש, ראיונות של אישים שונים המגיעים לביקור חדשים לבקרים.

כמו־כן מופיעים שני עיתונים יהודיים האחד הוא „היינט" וזה מופיע בשני חלקים: ספרדית ואידיש, והשני „לימברוי־עבריאר" המופיע רק בספרדית.

במקום קיימים ארגונים שונים מטעם הקהילה האשכנזית, כמו: ארגון חברה־קדישא המטפלת בבית העלמין הנמצא ב„לה־פסי" עיר הנמצאת במרחק שעה נסיעה מהבירה „מונטבידיאו".

מושב זקנים המטפל בסעד לזקנים, ארגון סעד הצוער לנזקקים מדי חודש בחודשו אם בתמיכה כספית, בלבוש וכדומה. ארגון יד־ושם העוסק בניצולי השואה, ומקיים הרצאות בנושאים הקשורים במלחמת העולם השנייה. הרצאות ומפגשים שונים בנושאים הנ"ל.

קיימת גם קהילה מיוחדת במינה הנושאת אופי חרדי מובהק. שמה קהילת „עדת־יראים" והיא מונה כ־30 משפחות הסמרה בתוכה. ולה בית כנסת לתפארת משלה, תלמוד־תורה משלה, מקוה, ומאפיה משלה. כאשר מבקרים שם, באה הרגשה כאילו נכנסים באחת מן השכונות החרדיות ביותר בירושלים.

יש להזכיר את המפעלים הגדולים של תנועות הנוער: בני־עקיבא, מכבי, ביתר, דרור, נ.ס.י. ועוד. הללו פועלים בצורה מאד אפקטיבית. מקיימים פעולות מדי יום ביומו יוצאים בקיץ ובחורף לסמינריים, וכל זה למען הנער שלא ילך לאיבוד בתוך העולם הגוי הרחב.

נמצאים בארץ זו שליחים מטעם המחלקות השונות של הסוכנות. אך יש להעיר שקיימים סוגים שונים של שליחים. כל שליח הוא טיפוס בפני עצמו. יש שליחים הבאים לגולה ר־ חושבים שהם היהודים, אשר מסוגלים לתקן את היהדות המקומית, והללו חושבים שהם היהודים, אשר מסוגלים לתקן את היהדות המקומית. הללו מעירים על כל צעד ושעל ומבקרים כל פעולה של היהדות המקומית. הללו, כמובן, עלולים להיכשל בתחילה דרכם ולהביא היזק ניכר לעצמם, למוסד שממנו הם נשלחו ולארץ בכלל.

היהדות המקומית רואה בשליח עזר למפעלים השונים, הם סולדים מאנשי ביקורת. הם מעוניינים בשליחים שיראו דוגמה אישית למדינה, שאותה הם מייצגים, ועל־כן השליח צריך להיות זהיר מאד בעבודתו. לדעת מהו תפקידו. לשם מה היא נשלח, ולא לדבר או לכתוב דברים שאין זה מענינו, ובכך נמדדים כושרו והצלחתו של השליח. עליו לזכור שהוא נמצא בגלות, בין יהודי הגלות, ומעמדו שונה בתכלית שינוי ממעמדו בארצו. מצבו עדין ביותר, כעין אדם המתהלך על חבל דק. שכולם צופים בו, וברגע אחד יכול הוא להכשיל את שליחותו רבת החשיבות.

טלאס: בריה"מ היתה מוכנה לשלוח 50 אלף חיילים לסוריה אילו התערבה ארה"ב במלחמה

כווית, (עי"ע) — „בריה"מ היתה מוכנה לשלוח 50 אלף חיילים לסוריה אילו התערבה ארה"ב במישרין לימין ישראל במלחמת אוקטובר", אמר היום מוסטפה טלאס, שר ההגנה וסגן מפקד עליון של צבא סוריה, בראיון שפורסם בעתון הכוויתי „אל אלעבאס".

הגנרל טלאס גילה, כי „היה זה ב־18 באוקטובר 1973 שהכוחות הסובייטים נועדו להישלח". הוסיף כי „סוריה חזקה עתה משהיתה במלחמת רמדאן, וכלי הנשק שקיבלה יאפשרו לה להילחם ביעילות. אם ג׳נבה לא תניב את התוצאות הצפויות, תחדש סוריה את הקרבות".

להלן גילה שר ההגנה הסורי, כי „הכוחות הסעודיים שהיו מוצבים בירדן נאלצו לעשות עיקף גדול כדי להגיע לעמדותיהם בגולן".

בתחילת נובמבר 1974 ינפיק השירות הבולאי בולים חדשים: דוד בן־גוריון; 100 שנה לאיגוד הדואר העולמי וערכים נוספים בסדרה „מנוף הארץ".

هكذا من الاصل

משק וכלכלה

ניצנים ראשונים למשבר בענף הבנייה

מאת א. ברוך

ניצנים ראשונים של משבר בענף הבנייה נראים לאחרונה והדבר בא לידי ביטוי בהסתבכות של הקבלן גונן, המתקשה לעמוד בהתחייבויות כלפי רוכשי הדירות שלו. מקרה זה, אומרים יודעי דבר, הינו ראשון בלבד ובעתיד צפויות הסתבכויות נוספות וחמורות יותר. ביטויים אחרים למשבר הם ירידה במחירי דירות ר קפאון בשוק הקרקעות, שיתבטא אף הוא בירידת מחירים, וקבלנים המחפשים עבודות.

מודד טוב לנעשה כיום בענף הבנייה הוא היקף התחלות הבנייה. במחצית הראשונה של שנה זו התחילו בבנייתן של 23800 דירות חדשות לעומת 32400 דירות בתקופה המקבילה אשתקד. בחודשים יולי—ספטמבר, שעליהם אין עדיין נתונים סופיים, חלה עליה מסויימת אולם ברור כבר עתה שהיקף הבנייה אינו דומה לזה של אשתקד. לירידה בהתחלות בניה פירוש אחד בלבד — החשש של קבלנים מפני התקעות עם מלאי של דירות שלא יוכלו למכרן. ואכן, החשש זה מוצדק וכבר היום ניתן למצוא קבלנים המוכנים להוריד ממחיר הדירה בשיעור ממשי, לעתים עד עשרה אחוזים. אם הקונה משלם במזומנים מוכן הקבלן לתת אף הנחה גדולה יותר. אמנם, כרגע אין זו עדיין תופעה כללית בענף וקבלנים שיש להם נשימה ארוכה ויכולים להחזיק מעמד עם מלאי דירות הם יותר בררנים ולא מוכנים להוריד מחירים. אולם, גם אצלם המכירות כיום, במחירים שלפני תקופת השפל, הן בעצם הורדת מחירים, אם לקחת בחשבון ההתייקרויות שחלו בענף ושאותן נאלצים עתה הקבלנים לספוג.

קשיים כספיים

מהסבריו של הקבלן גונן, שחזר ארצה בכדי לעשות מאמצים לסיום הדירות שהחל לבנותן ואינו יכול למסרן ללקוחות בגלל הקשיים הכספיים שלו, נראה כי אחת הסיבות העיקריות להסתבכות שלו, היא המחנק הכספי. כתנאי זה, הפוקד עתה גם קבלנים אחרים, נובע מקשיים בהשגת אשראי, בעקבות ההגבלות החמורות שהוטלו על הבנקים, ובשל הריבית הגבוהה שצריך לשלם בעד הכסף. ריבית זו, המגיעה לעתים עד חמישים אחוז, יכלו הקבלנים להרשות לעצמם לשלם כל עוד שיכלו להטיל את ההוצאה הכספית הגדולה הנוספת על מחיר הדירה. כיום, כשיש שפל במכירות, כי לקונים אין כסף והם חוששים מהעתיד. אי אפשר יותר להטיל מס זה על הדירה. הריבית אוכלת את הקבלן וככל שהוא יותר במלאי של דירות לא מכורות הוא מסתבך יותר ויותר. בכדי להמנע מכך הם מגבילים עצמם עתה מלהתחילה במלאי מצומצם יותר של דירות וכך יורד היקף התחלות בניה.

חוסר כדאיות בהשקעות בבניה

מנכ"ל „שיכון עובדים", מר מ. הלר, מונה גם כסיבה למשבר את חוסר הכדאיות הכלכלית בהשקעות בבנייה. בעבר רכשו רבים דירות כהשקעה, וזו הוכיחה את עצמה בעליה המתמדת במחירי הדירות. עתה, בשל ההתייקרויות הגדולות, אין השקעה זו כדאית יותר.

המשבר בבנייה החל להדאיג את פועלי הבניין הסתדרות פועלי הבניין החלה בימים אלה לדון בעתיד הענף ובתכנון אפשרויות של תעסוקה לפועלים אם המשבר יחריף. כבר היום, מציין מ. הלר, פונים אליו קבלנים רבים ומבקשים עבודה בטענה כי אין להם תעסוקה לעובדים שלהם. לפי הערכתו יחריף המצב בעוד מספר חודשים ומספר גדל והולך של פועלים יפלטו משוק העבודה עם גמר העבודות בבניינים הנמצאים עתה בבניה.

שיחרור מספר גדל והולך של עובדים בבנין לכשעצמו אינו אסון. זה יביא להקלה בשוק ולמחיר ריאלי של שכר עבודה — אומר מ. הלר, אולם, החשש הוא שכמו בתקופת המיתון לא יעצר המשבר והוא יתמשך, יעמיק ויחדור גם לענפים אחרים. מן ההכרח, לכן, לשים את היד על הדופק ולמנוע הידרדרות במשק. האטה יכולה להיות רק לברכה למשק הנתון באינפלציה דוהרת. אולם הוא מסוכן לא פחות מאינפלציה.

מועצת הצרכנות מבקשת לזרז חקיקה

ישיבת העבודה הראשונה של המועצה הישראלית לצרכנות בקדנציה החדשה, נתכנסה בראשותו של חה"כ משה שחל. המועצה קראה לראות בה הגורם המרכזי בעניני צרכנות ויצאה נגד ערוב גורמים מפלגתיים בתחום זה. המועצה רואה עצמה כגוף המתכנן, היוזם והמתאם בין ארגוני הצרכנים השונים. המועצה מבקשת לזרז את התחיקה המתעכבת בחוק בתי המשפט להביעות קטנות", „חוק הליכות מסחר" ו„חוק המכר־דירות" להבטחת כספי הקונים. בין פעולות ההסברה לצבור בנושא הצרכנות מוצאת לאור, בימים אלה, חוברת שמטרתה להנחות את הצבור בקניות מסוגים שונים. כן מופק סרטון הסברה למשרד השרות בטלביזיה.

עיכובים בתשלום התוספת של 25 אג' לתמריצי ייצוא

מתן ההלוואה של 25 אגורות לכל דולר ייצוא לייצואנים אשר ייצואם עלה על 50 אחוז ממחזורם השנתי ותבצע לאחר אישור ההסדר ע"י ועדת הכספים של הכנסת. משרד המסחר והתעשיה הודיע על הפעלת הסדר זה התשלומים עמדו להתבצע בשני חלקים: באוקטובר 1974 ובינואר 1975. אולם עד כה לא בוצע הדבר.

דובר משרד המסחר והתעשייה הסביר כי במשרד נעשים כל הסידורים הדרושים לתשלום. אולם החשב הכללי באוצר הודיע שיש לקבל תחילה אישור של ועדת הכספים. יש להניח שהאישור יינתן בקרוב.

מפעל „ראודר פראוזיונד" באנלמבאך ליד פרנקפורט הוא אחד מהמפעלים הפרטיים הגדולים ביותר העוסק בהרכבה ובשיפוץ מנועים מסוגים שונים, ובעיקר במנועי מטוסים. כן במפעל מחלקות מיוחדות לבניית מערכות הידראוליות וגופי מטוסים. במבנה, דומה למפעלי התעשייה האווירית.
המפעל מפתח קשרים רבים עם מפעלי התעשייה בארץ. בעל המפעל ויליאם ראודר ביקר לא מכבר בארץ.

צל מדיניות הריסון לוחץ על הבורסה

מגמת הבורסה שינתה כיוון פעמיים תוך השבוע הנסקר — אך שלושה השווקים העיקריים (דולר, מדד ומניות) צעדו יחד באותם כיוונים.

אחידות זו במגמות ניתן להסביר בשתי האפשרויות העומדות בפני המשק בזמן הקרוב: ריסון ומיתון — או פיחות ואינפלציה. ריסון, האטה

השבוע בבורסה

בפעילות המשקית ו„מיתון" — יגרמו להחמרת המחסור באמצעים נזילים, לצימצום הרווחים וההתייקרויות — ו לכן לירידה הן בצמודי המדד והן במניות. פיחות ואינפלציה יעלו לא רק את מחיר הדולר, אלא גם את שערי המניות והמילווה הצמודים.

במחצית השניה של השבוע הקודם חלו עליות בשערי המניות והמילוות הצמודים והנתי"ד ירד רק מעט מהשיא של 4.97 — אך עם תחילת השבוע החדש צעדה הבורסה תחת רושם המדיניות הממשלתית של ספיגת כספים, צמצום הוצאות והארכת ההקפאה של האשראי ושל הבנייה. לכן חלה שוב ירידה בשערי המניות והצמודים — וגברה ירידת הנתי"ד עד ל־4.83 (לעומת 4.93 לפני שבוע).

הציפיה לפיחות לא חלפה כמובן — אלא שלפני ביצוע הפיחות גוברת המגמה האנטי־אינפלציונית, והצלחת מדיניות זו תקל על ביצוע הפיחות ותתרום להשגת מטרותיו.

ירידה הנתי"ד קשורה אולי גם בהתקרב סוף החודש — כאשר מגיעות הרנטות מחו"ל אשר הבנקים נאלצים לרכוש בבת אחת סכומים גדולים מתוך הרנטות.

מעניין לציין את הירידה שחלה בשבועיים האחרונים באג"ח הנסחרות במטבע חוץ — שנגרמה כנראה עקב הציפיות לפיחות מתקרב והחשש כי למחרת הפיחות יופיע מבול של מכירות באג"ח אלה. בימים האחרונים חלה התאוששות קלה בשערים אלה. אג"ח בדולרים נושאי 7 אחוז ירדו בסיכום לרמה של 95 אחוז עד 100 אחוז, תעודות „הלליס" בדולרים ירדו לרמה של 99—104, ואג"ח בפרנקים שווייצריים ירדו לרמה של 91.5 עד 99.

במילוות הצמודים למדד ירדו רובם בסיכום השבוע ב־0.5 אחוז עד 1 אחוז מערכם. ירידות של יותר מ־2 אחוז חלו במילוות ל־10 שנים נושאי 4 אחוז — ואילו מילוות הפיתוח שפ"ש תוך שנתיים נהנו לרוב מעליות, ואלה ל־3 שנים שמרו על יציבותם.

אי לכך התשואות מגיעות עתה במילוות ל־4—6 שנים ל־4.8 אחוז — 5.1 אחוז נטו, ובמילווה ל־2—3 שנים ל־3 אחוז — 3 אחוז נטו בלבד.

היות ומניחים כי עלית המדד תפחת ב־20 אחוז לפחות בשנה הקרובה — ההפרש בין תשואה כוללת של 22 אחוז או 24 אחוז הוא שולי בלבד — ולעומתם יש גם לשקול את הבטחון הנוסף של מועד פרעון קרוב יותר ואת ההיקף הקטן יחסית של הסדרות הוותיקות.

בשוק המניות חלו ירידות 2 אחוז —3 אחוז בעיקר במניות מקרקעין ותעשיה. ביציבותן תוך עליות קלות בלטו מניות אי. די. בי., בנק המזרחי, דיסקונט השקעות ולאומי השקעות. עליה של 4 אחוז חלה במניות „עלית" לקראת תשלום הדיוידנד (ההטבה) וירידות חריגות בלטו במניות ביח־הדרה, כלל השקעות ובנותיו וכי' מרכזית ואורים.

המאורע המרכזי אולי בשוק המניות היה המסחר בזכויות למניות החדשות של בנק המזרחי: תוך מחזור בבורסה של 570 אלף זכויות נסחרו הזכויות במחיר 25 אחוז, וכך נקבע השער הבסיסי של המניות החדשות ל־145 לעומת 152.5 למניות הישנות.

היות והמניות החדשות תשתתפנה רק במחצית הדיוידנד הסופי לשנת 1974 — מייצג ההפרש של 7.5 נק' את הערכת השוק לגבי ערכו של מחצית הדיוידנד הסופי הצפוי. כנהוג חולק הבנק כבר 15 אחוז מניות הטבה בגמר המחצית הראשונה של 1974.

ביום ג' נמשכה מגמת הירידה במניות וצמודי מדד.

(מוגש ע"י בנק המזרחי המאוחד בע"מ המחלקה לניירות ערך).

הידרדרות כספית בשלטון המקומי

פרשת עיריית אילת — אבנר גומר השפה מה שהיה ידוע מכבר אך עתה בא לידי ביטוי נרקב — ההידרדרות הכספית של השלטון המקומי. הסכסוך בין העירייה לבין איש הכספים הדינמי, מבלי להתייחס לעצם הסכסוך ר מבלי לקבוע עמדה לגבי השמועות וההבטחות שנתנה העירייה, הוכיח כי השלטון המקומי. ובמקרה זה מדובר אמנם בעירייה אחת בלבד אך ידוע כי מצב דומה שורר גם בעיריות אחרות. נוהג בהרפתקנות במשק הכספי שלו. אם עירייה

הפרק

קטנה כמו אילת יכולה להרשות לעצמה לקחת הלוואות בסכום של 7 מיליון ל"י תוך תקופה קצרה ולשלם עליהן ריבית קצוצה הרי שהדבר אומר דרשני. לעיריות יש עפ"כ מקורות כספיים נוחים לבדי הן יכולות לפנות גם לבנקים ולקבל בהם תנאים טובים יותר לעומת לווים אחרים, מאחר והבטחונות שבידיהן הם טובים. עצם העובדא שעירייה אינה יכולה לפשוט רגל, ולכל היותר אם מצבה הכספי יהיה קשה היא תפשוט יד לממשלה, מבטיח לה אשראי בהיקף גדול יותר ובתנאים טובים יותר מאשר אלו השוררים בשוק החפשי. לכן, לא מובן מדוע צריכה עירייה להזדקק למתווך כספים, שההלוואות שלו הן, כמובן, יקרות יותר מהלוואות רגילות. במקרה אחר, בעיריית ת"א, ידוע שהיא נזקקה למלווה בריבית קצוצה הידוע לשימצה בשל הריבית הגבוהה שהיא גובה. העיריות פונות בכ"ז למקורות כספים אלו — פירושו של דבר הוא ודאי כי המקורות הכספיים האחרים נוצלו כבר והן נסתמו בפניהן. לכן, מוכנות העיריות להכנס להרפתקאות פיננסיות ולהשתעבד להוצאות עצומות של ריבית קצוצה ולשלם הון עתק בעד פיגורים בתשלומים, ואלה קיימים בהכרח בשל העול הכבד המוטל על העירייה בפרעון החובות שהן אינן יכולות לעמוד בו לעתים.

במקרים רבים מסתבכת העירייה בשל ניהול גרוע של משק הכספים שלה, כשלראשי העיריות יש יומרות גדולות ורצון להוכיח את עצמם בפיתוח ובמתן שירותים שאין בכוחן לשאת אותם. שיקולי יוקרה ממלאים לא אחת גורם קובע במשק הכספי ולראשי העיריות אין סדרי עדיפות המותאמים לפי האפשרויות הקיימות. הטבות לעובדים החורגות מהמקובל, עבודות פיתוח בלתי חיוניות ולעתים אף בלתי נחוצות לגמרי, הן תופעות מקובלות בעיריות, ומאחר שאין באפשרותן במקביל לכך להגדיל גם את ההכנסות — הרי שהתוצאה הבלתי נמנעת היא הסתבכות כספית.

משבר הכספי של השלטון המקומי, כמו של המשק הציבורי בכללו. הוא קשה בהיותו מוגבל באפשרויות שלו לגביית מסים ובכך לאזן את תקציבו. הממשלה מונעת בעצם מלהעלות מסים בהתאם להתייקרויות שחלו במשק וראשי העיריות הגוברים שלהם נאלצים לתמרן בתקציבים. דבר המביא בהכרח להיזדקקות לכספים שמחוץ למסגרת ההכנסות הרגילות. אולם, נראה כי כיום הגזימו העיריות בכך וההדרגה הן הרבה יותר מהסביר. העיריות אינן מכלכלות כיום את משקן בהתאם לאפשרויותיהן וסומכות על כך כי לא יארנה להן דבר ולכל היותר יהיה הכרח לבוא לעזרתן אם יסתבכו ללא מוצא. לכן הן מוכנות לקחת הלוואות יקרות ו„לגלגל" כספים כל עוד שהדבר אפשרי. מתפקידו של משרד הפנים, המופקד על השלטון המקומי, למנוע זאת ולהובליך אותו על הפסים ולכוון אותו לטיפול בדרכים המקובלים בלבד. עתה דרושה עין פקוחה על הנעשה בעיריות ולבדוק היטב על מה מוציאים כספים ובכך למנוע הידרדרות היכולה להמיט שואה על השלטון המקומי.

ב. אילר

ד. ג. באקום מנהל מלון „דרום" אילת

הנהלת מלון דרום אינטרנשיונל הודיעה בימים אלה על מינויו של מר י. רנה ואן־באקום למנהל מלון דרום — אילת.

מר באקום, הולנדי במוצאו, בן 28, כיהן לפני מינויו הנוכחי כמנהל מלון „לנ־דוכסי" בדרום אפריקה השייך לחבר הוקרה. סמרן כאן — הוטל קורפורשייך.

מר י. ואן באקום ביקר לראשונה בישראל בשנת 1972 והתאהב בארץ. פיתח קשרים עם ישראל ובחודש שעבר יכול היה לממש את שאיפתו לחזור לארץ כאשר קיבל באכזר את הצעת דרום אינטרנשיונל לנהל את מלון דרום אילת, שהינו ראשון לרשת מלונות דרום.

ירידה במחירים של חומרי הגלם תשפר את רווחיות הייצוא הישראלי

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בקביעת תמריצי הייצוא לשנה הבאה יקחו בחשבון את ממצאי צוות מיוחד שעליו הוטל לבדוק את מצב רווחיות הייצוא כיום.

מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה, ד"ר משה מנדלבום מסר לנו כי לפני שבועיים מונה צוות מיוחד של משרדו ושל התאחדות בעלי התעשייה לבדיקת רווחיות הייצוא, בצוות משתתפים מר י. אלשייך מטעם התעשיינים ומר י. אפל מאגף סחר חוץ.

ירידה במחירי חומרי גלם

ד"ר מנדלבום מייחס משמעות מיוחדת מבחינתה של ישראל למגמת הירידה במחירי חמרי גלם רבים בעולם. במשך תקופה ארוכה היתה עלייה מהירה מאד במחירי חמרי הגלם בעולם ועלייה מתונה במחירי מוצרים מוגמרים. לאחרונה חלה ירידה במחירי חמרי גלם רבים ובארים נעצרה עליות המחירים. ירדו מחירי נחושת, אבץ, בדיל ופופרת. ר ישנה ירידה במחירי חמרי גלם פטרוכימיים.

לישראל אין חוזים לטווח ארוך ברכישת מרביה מוצרים אלה. התוצאה היתה שכאשר עלו המחירים שילמנו בדרך כלל לפי המחירים הגבוהים יותר. אולם עתה אינו קשורים בקניות במחירים הגבוהים יותר, בעוד שלאחרים ישנן התחייבויות חוזיות.

הסיבות לירידת מחירים

הירידה במחירי חמרי גלם נובעת לדעת מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה, משתי סיבות עיקריות. ישנה האטה בקצב גידול הצריכה של מוצרים מוגמרים בעולם, בעיקר בשל משבר הבנייה ברבות מארצות אירופה וכן ישנה ירידה בייצור הרכב, בשל התייקרות הדלק. כמו כן משפיעה על השוק „זריקת" חמרי גלם רבים שנאגרו למטרות ספקולציה. האוגרים שחשו בשינוי מגמת המחירים בעולם החלו להוציא את חמרים לשוק.

בישראל אין בדרך כלל מלאי חמרי גלם — פרט לזה החיוני מזון, דלק ועוד — ולכן לירידת מחירים אין עלינו השפעה שלילית, ב בן שפה ושם ישנן כמויות חמ גלם למפעלי התעשייה למספר ש עות, או אף פחות יותר.

במצב זה ישנו יתרון לתעשייה ישראלית. היא עשויה ליהנות מן מסויימת מהוזלה חמרי גלם ש מלות ירידה במחירי מוצרים מ מרים.

עליית היבוא — בשל עליית מחירים

בנתוח את נתוני היבוא ב חדשים הראשונים של השנה ד"ר מנדלבום כי למעשה לא עלייה ביבוא ואף היתה ירידה יזמת. סה"כ היבוא עלה ב־39 אולם המחירים עלו באותו זמן אחוז. פירוש הדבר שהיתה ביבוא, במונחים ריאליים, של אחוזים.

בשוק הבולים והמטבעות

מסחר גואה במטבעות: האטה בבולים

מאת חיים לנגלבן

בעוד שהמסחר במטבעות ומדליות ישראל ממשיך לגאות, מורגשת בשוק הבולים האטה בתנועה, המעוררת דאגה בלב הסוחרים. ציבור סוחרי הבולים מרגיש יפה את המצב הלחוץ שבו נתון המסחר. ההנפקות התדירות בסכומים הולכים וגדלים משפיעים לרעה על המצב בעוד שהבנקים מחמירים תנאי המימון וסכנת הקפאת האשראי טרם חלפה. במקרים רבים גם מצמצם היקף האשראי בצורה דראסטית כשמצד הבנקים נדרשים בטחונות טובים יותר משבעבר.

המסחר במטבעות

כאמור, המסחר במטבעות ממשיך לגאות. היצעים מצומצמים מאד, מאידך הביקוש הולך וגדל, כתוצאה מכך הגיב השוק מטבעות הזכרון בצורה חריפה ולקראת סוף השבוע האמירו מחירי מדליות ומטבעות רבים.

במוקד הפעילות עמדו מטבעות הזהב מכל הסוגים, אולם במיוחד הורגש ביקוש לזהובים של וייצמן — הוזג — שלח את עמי, כ"ה למדינה — המערכת השלמה המורכבת משלושה המטבעות בני ערכים של 200, 100 ו־50 ל"י וכן מטבע „שלום" אשר לכל הדעות מהווה אוביקט לספקולציה, ואשר לאחרונה מנסים להשתלט עליו חוגים ספקולטיביים שונים, הרואים במטבע „שלום" אפשרות של הכתבת מחירים על ידי ריכוז יתר.

מפנה חד לטובה חל שוב בסחר מדליות הזהב ועליית מחירהן נמשכת מבלי שהסוחרים מצליחים לספק דרישות הקונים. מדובר במדליות זהב רשמיות ממלכתיות המונפקות על ידי החברה הממשלתית למטבעות הנצחות לזיהוי על ידי המילים „מדינת ישראל" בערבית ואנגלית והתרומות של שוליה משני צידיו של סמל המדינה. מדליות ממלכתיות מוטבעות בכמויות מוגבלות, עליהן מתייעה החברה הממשלתית בדרך כלל מראש, תוך הכרזה על לוליהן בנוסף לציונים הנ"ל. גם מספר סידורי והכולת המתכת. מדליה להבדיל מטבע איננה הילך חוקי.

מדליות מכסף ואורד

החברה הממשלתית למטבעות מתכננת להעמיק בקרוב מספר מדליות ממלכתיות מכסף ואורד, ובמידה ומחירו של הזהב לא יהיה גבוה מדי בשוק העולמי, יונפקו חלק מהמדליות גם בזהב.

בגלל מלחמת יום הכפורים נדחתה הנפקת המדליה לציון היובל לטכניון — מכון טכנולוגי לישראל, אשר הצמיד עד כה כ־12.000 בוגרים שתרמו רבות להקמת המדינה. המדליה לא תהיה מוטבעת לפי עיצובה המקורי, אלא עגולה כמקובל בעולם הנומיסמטי. היא תוצא למכירה עד השנה. כן החליטה החברה לטבוע מדליה ממלכתית שתישא את דיוקנו של ארטור רובינשטיין, פרי יצירתו של פיקאסו. ועדה ציבורית מנוה את האמנים בעיצוב המדליה. מדליות נוספות יונפקו לנשיא הראשון של מדינת ישראל חיים וייצמן במלאת 100 שנה להולדתו, יובל האוניברסיטה העברית, וכן מדליה „הדסה", לציון שובו של בית החולים הדסה להר הצופים.

אלה הם מחירי קניה שהקונה משלם לסוחר עבור הסחורה. הפער בין מחירי המכירה והקניה, הם על פי רוב לא גדולים, תלוי בדרך כלל בתנועת הביקוש וההיצע של אותו יום.

להלן טבלת מחירים של מדליות זהב:

שם המדליה	שנת הנפקה	[illegible]	[illegible]	[illegible]	המחיר בשוק
בר מצווה	1961	זהב—750	15	10.000	1.600 ל"י עבור הסדרה השלמה
בר מצווה	1961	זהב—750	8	20.000	
בר מצווה	1961	זהב—750	5	40.000	
צליינים	1963	זהב—916	29	5.000	12200 ל"י 1,200 ל"י
מצדה	1965	זהב—916	15	3.000	1.400 ל"י
ירושלים	1966	זהב—916	29	3,000	1,600 ל"י
רוטשילד	1966	זהב—916	29	3,000	1,700 ל"י
בלפור	1967	זהב—916	30	2,500	2,100 ל"י
אל על	1969	זהב—916	30	2,000	3,000 ל"י
קרן היסוד	1970	זהב—916	29	1,704	4,000 ל"י
שחרור	1971	זהב—750	15	5,000	3,000 ל"י עבור הסדרה השלמה
שחרור	1971	זהב—750	8	5,000	
שחרור העובד	1971	זהב—750	5	5,000	
המצטיין	1962	זהב—750	5	(!)380	11.000 ל"י
כ"ה למדינה	1973	פלטינה	31	10.000	2,200 ל"י

חודש הייצוא של „אמקא" לקפריסין

הייצוא של חברת „אמקא" ל מכשירי חשמל לקפריסין חודש ב אלה לאחר שהגיעה הזמנה מ הקפריסאי—יווני, אשר בעלם הקרבות שהתחוללו באי.

ההזמנה לסוטסרים פיצה ומצנ גריל המסתכמת בכמה אלפי ל באה במקום משלוח שאבד בנמל מסול בעת שנכבש על ידי הצב

בנק דיסקונט מציע שירותיו להגברת הייצוא

בנק דיסקונט פנה לאחרונה רה של יצואנים בהצעה למצוא רם שווקים נוספים. הבנק אסף מהיצואנים על התוצרת או ה שהם מספקים ומעביר מידע זה בין בחוץ לארץ. הבנקים בחו"ל נים ללקוחותיהם המקומיים ה עים לבנק דיסקונט מי מהם מ בקשרי מסחר עם היצואנים הי ליים.

העצומה המגברת של היצואנ ישראליים והתעניינותם הרבה ע בנקים בחו"ל הביאו כבר למספ מקוסל של התקשרויות ישירות יצואנים ישראלים ויבואנים בכ בי תבל.

ירידה בשיווק מכוניות ומכשירי טלוויזיה

בחודש אוגוסט 1974 נרשמה ירידה של 19 אחוז — בהשוואה לחודש יולי — בשיווק מכוניות נוסעים חדשות לשוק המקומי. ירידה זו, החלה כבר בחודש יולי לאחר שבמחצית הראשונה של השנה היתה עלייה הדרגתית בשיווק. גם בשיווק של מקלטי טלוויזיה חלה באוגוסט ירידה — של 45 אחוז, זאת לאחר שמאז תחילת השנה היתה אספקת מקלטי טלוויזיה לשוק המקומי יציבה בכל החודשים. בשיווק של מכונות כביסה ביתיות חלה באוגוסט ירידה של 27 אחוז — בהמשך לירידה שחלה בחודש יולי. על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהסתמך על סיכומי סקר שוטף שנערך הלשכה.

מהנתונים מסתבר עוד כי ב— אוגוסט 1974 סופקו לשוק ה 28,100 מכוניות נוסעים ח 66,600 מקלטי טלוויזיה; 71,500 נות כביסה ביתיות ו־54,200 מ השמליים ביתיים. בהשוואה ל כל האספקה בינואר—אוגוסט המקבילה אשתקד זו ירידה אחוז לערך באספקת מכוניות עים, כן נרשמה עלייה של 10 לערך באספקת מקלי טלוויזיה, נות כביסה ומקררים חשמליים.

משקל הייצור המקומי של מ נוסעים ומכונות כביסה ביתיות ירד לעומת התקופה המקבילה תקד: מכוניות נוסעים מ־10 אח 6 אחוז ומכונות כביסה מ־32 ל־16 אחוז. משקל הייצור ה של מקלטי טלוויזיה עלה מ־74 ל־67 אחוז, ושל מקררים חש מ־92 אחוז ל־94 אחוז.

18 מפעלים נוספו לתעשיה הקיבוצית

18 מפעלי תעשיה נוספו בשנת 1974 לאיגוד התעשיה הקיבוצית ועתה מונה האיגוד 256 מפעלי תעשיה קיבוציים — על כך הודיע דן כרמון, מרכז האיגוד.

מרבית המפעלים החדשים הם בתחומי מתכת ופלסטיקה והשאר עץ, מזון, אופטיקה ואלקטרוניקה. רוב המפעלים החדשים הם בקיבוצים המשתייכים לאיחוד הקבוצות והקיבוצים. המפעלים שהוקמו הם בהגושרים, כפר בליקמן מסדה, נוה אור, מעין ברוך, צער סירני, נוה איתן, יטבתה, כנרת, דן, גאות מרדכי, מגל, גיר עציון, גונן, מעין צבי וסער.

בתעשיה הקיבוצית יש עתה 77 מפעלי מתכת ודפוס, 28 מפעלי אלקטרוניקה, 56 מפעלי פלסטיקה, 18 עץ ורהיטים, 14 טכסטיל, ועור, 23 מזון והשאר מחצבים וחומרי בניין, מוצרי נייר, כימיקלים ומפעלים שונים.

יש לציין כי מבין 18 המפעלים החדשים 3 הם מפעלים אזוריים שנוכשו על ידי קיבוצים ושני מפעלים הם חברות בת של מפעלים קיבוצים ותיקים.

יום א' — יום התנועה העמוס ביותר בכבישים

15.3 אחוזים מכלל 3.75 מ ארך הקילומטרים נסיעה עירוניות שביצעו כלי הרכב ארץ בשנת 1972 היו בדומה שנים קודמות — ביום א' ה נרשם ביום זה שיא מבין כל השבוע.

מנתונים המובאים בשנתון סטטיסטי החדש לישראל מס כי הקילומטראז' היומי הנמוך יותר נרשם בימי שבת — רק אחוז מכלל הקמ' ולאחריו שישי עם 13.2 אחוז. בשאר השבוע (ימים ב' עד ה') הקמ"ץ הממוצע 14.9 אחוז מ הכולל.

מנתונים נוספים המובאים שנתון מסתבר עוד כי אומדן קילומטראז' הארצי של מכוו פרטיות היה ב־9 החודשים למלחמת יום הכיפורים 3.4 מ ארד קי"מ לעומת 2.8 מיליו בתקופה המקבילה שנה ק לכן. עלייה זו נובעת בעיקר הגידול בידי הרכב הפרטי.

„וולוו" מכרה מחצית רכבה לשנת 1975

מחצית מ־1500 מכוניות המ ע"י „וולבו" לשוק הישראלי מנה שנתית נמכרו כבר.

מר י. קו, מהנהלת „מאיר", „וולבו" בישראל, שמסר על ב שבוע לרגל הצגת דגמי 1975 החברה, אמר כי כיום לא כרו עדיין בהאטה במכירות, אם ? אפשר לקבוע כופית את המגמה שום שמבצעים עתה הזמנות ל כמה חדשים.

4.5 מיליון דולר ייצוא „ישי"

מר משה שמיר, נשיא ווישי ראל, מסר כי השנה יסתכם ייצו במפעל בקרוב ל־4,500,000 דולר מת יצוור של 80,000 דולר ב 1969 כאשר הערך הנוסף נמוח קרוב ל־90 אחוז.

ווישיי ישראל, שהיא חברת בת הקונצרן האמריקני ווישיי אינטר טלוני, מייצא כ־60 אחוז מתח לארה"ב ו־40 אחוז לאירופה וב לאנגליה, גרמניה וצרפת.

סך כל הייצוא של ווישיי יש מאז התחלת הייצור בשנת 1969 תום שנה זו, יסתכם בקרוב מיליון דולר.

נגיד בנק ישראל, מר מ. זנבר:

המצב הכלכלי אינו תוצאה בלעדית של שעת החירום

ייקור הדלק, התאוששות קרטל הנפט, האמצעים הכספיים העצומים, העומדים לרשות יצרניות הנפט הערביות, בהיקף חסר תקדים, פוגעים קשות בישראל בזירה המדינית והכלכלית הבינלאומית. בפגישות שקיימתי לפני זמן קצר בוואשינגטון, בתקופת הוועידה השנתית של קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי, יכולתי לעמוד על מספר מגמות במשק העולמי הנגזרות בזמן ממשבר הנפט והאינפלציה העולמית. יש במגמות אלה להכביד על כלכלת ישראל, המתקשה בלאו הכי להתמודד עם בעיות התקופה שלאחר מלחמת יום הכיפורים — אמר נגיד בנק ישראל, מר מ. זנבר, בהרצאתו בסוף השבוע שעבר במועדון המסחרי התעשייתי בתל־אביב.

לדרוג העול נוספה לצרת הנפט בעיית המחסור בגרעינים, הפוקד את העולם בשנתיים האחרונות, שתרם מצידו לעלייה ניכרת במחירי המזון ובמחירי ההשומות הדרושות לייצור כך הלכו וגברו הלחצים האינפלציוניים בעולם, וגדל הגרעון במאזני התשלומים של המדינות המייבאות מזון.

הגידול בפער מאזן התשלומים

האינפלציה העולמית, שאותה הוזים הנוכחים, מגדילה את הפער בחשבון השוטף של מאזן התשלומים הישראלי מבלי שתביא להגדלת המקורות לכיסוי הפער.

העוצמה הכלכלית ההולכת וגדלה בידי הבנות אופיק עורנה את תאבנון הפוליטי. בין השאר מתבטא הדבר ברעיונות, שהועלו על ידן, המכוונים ליצירת מסגרות פיננסיות בינלאומיות חדשות, שתעסוקנה את קרן המטבע והבנק העולמי, ושבאמצעותן יבוצע הסיוע הכלכלי למדינות המתפתחות. כבעלות המאה, הרי בכוונתן של מדינות אופיק להיות בעלות הדעה במסגרות אלה; וקיימת סכנה בשמסגרות אלה לא יהיה לישראל אותו מעמד שיש לה היום בקרן המטבע ובבנק העולמי.

מבכירתן של מספר מדינות, שנפגעו ממשבר הנפט, לגיים סיוע בינלאומי למדנו כי סיוע מעין זה הותנה בניהול מדיניות כלכלית רצינית במדינה הנזקקת לו. למתק התגלה כי מקצה מבלעותן של המדינות העשירות, ושוב אין הן נכונות לממן רמת חיים פורנית במדינות הנזקקות לסיוע, ועניין זה התבהר חד־משמעית לאיטליה. גזירה שווה ניתן לגזור מכך לגבי ישראל: גם מאתנו מצפים ממשלת ארה"ב, המוסדות הכספיים הבינלאומיים ויהדות העולם לסיפנים, כי ישראל ועמה מוכנים להתמודד עם הבעיות הכלכליות, מכירים בחומרת השעה, וקודם שנבוא לתמוך בידידינו, עלינו לבדוק אם נוכל לומר לעצמנו: עשינו כל שניתן; אורח חיינו התואם למציאות הכלכלית.

לצערנו הצטמצם בצורה מדאיגה מידותה הזמן העומד לרשות המשק להתאים את עצמו לנסיבות החדשות. חודשים ושנים בוזבזו, וכיום לא נותר לנו אלא להצטער כי המאמצים להבראת המשק לא הוחלו מוקדם יותר. ניצני ההתפתחות הנוכחית החלו בראשית שנות ה־70, ומני אז הלך המצב והדרדר עד שהגיע לממדיו התמורים. המתבטאים במאזן התשלומים ובעליות המחירים, בשנת 1974. יש להדגיש ולומר, כי מצבה הכלכלי של ישראל היום אינו תוצאה בלעדית של נסיבות שעת החירום. הגם שהללו מוסיפות ו מחריפות את הבעיות.

נקיטת צעדים מרסנים

כבר במחצית הראשונה של 1968 קרא קודמי בתפקיד, מר דוד הורוביץ, לנקיטת צעדים שימנעו את גלישת המשק ממיתון לאינפלציה דוהרת. קריאותיו חזרו ונשנו במשנה תוקף בשנת 1969, עת החלה הירידה התלולה של יתרות מטבע־החוץ. רק בעקבות הירידה הזו (בדצמבר 1969 הגיעו היתרות ל־369 מיליון דולרים בלבד), הופעלו בתחילת 1970 „עיסקת החבילה", ולמשך שנתיים — 1970 ו־1971 — נפסקה העלייה בצריכה הפרטית ומצב יתרות מטבע החוץ שופר. לצערי הותר הרסן שוב, ובשנת 1972 ובחודשים הראשונים של 1973 הגיעו הלחצים האינפלציוניים לממדים שנחשבו אז לחסרי־תקדים. התדרדרות הדרגתית זו, בתחום המחירים ובמאזן התשלומים אירעה כבר בתקופה שלפני מלחמת יום הכיפורים, ולפיכך אין לתלות את הקולר בבעיות הבטחון והמלחמה בלבד.

בהרצאתי בשנה שעברה הדגשתי את הלחצים האינפלציוניים הצפויים במשק עקב עליית הוצאות הבטחון, אף כי בטווח הקצר שלאחר הלחימה היה צורך בצעדים שיבטיחו את שיבת המשק לפעילות תקינה. הכבדת העול הבטחוני הקשיים המדיניים חייבים היו או להתבטא בצעדים שימנעו עלייה בצריכה הפרטית והציבורית האזרחית, ויחזירו את המשק לרמת החיים שקיימנו בשנת 1972. לצערנו נעדרה נכונות מספקת להתמודד עם המציאות הכלכלית האכזרית גם אחרי המלחמה. סיכומים ראשונים של התפתחות הכלכלית ב־1974 מציירים תמונה קודרת שאין עמה נצחון במלחמת הקיום הכלכלית בה היה עלינו להאבק.

בולמים צריכה במשק

מיד לאחר המלחמה סברנו כי בתחום רמת החיים עלינו לחזור לגו שקורה במשק ב־1972: רמת חיים גבוהה, שאין עמה סכנות אינפלציוניות. הליכתנו למטרה זו הפכה לדרה: לא זו בלבד שהמשק יצא מתקופת החרום התאושש, — הוא גם חזר והגביר פי כמה את המגמות השליליות שררו ב־1972. הצריכה הפרטית לנפש בשנת 1974 היתה גבוהה בכ־9 אחוז מזו שהתקיימה ב־1972. בשל המלחמה, הואט ב־73 גידול התוצר הלאומי הגולמי. הסברנו כי נשלם עבור ההאטה בהורדה מדעת של רמת החיים. לא רק שלא הגענו זאת, אלא שב־1974 המשיך חלקה של הצריכה הפרטית בתוצר הלאומי הגולמי לגדול (מ־58.3% ב־1972 עלה בחשבה החודשים הראשונים של 1973 ל־60.1%, וב־1974 הוא הגיע ל־62.1% מהתוצר). נתונים אלה מצביעים על העובדה כי בשנת 1974 יגדל התוצר הריאלי בהשוואה לשנת 1973, ב־5.4%, בעוד שהצריכה הפרטית עלתה ב־7.5 אחוז.

נתוני מאזן התשלומים לשנת 1974 משקפים לא רק את צרכי הבטחון אלא גם את בלמות הצריכה שהקיפה את המשק בשנתיים האחרונות. התרחבות היבוא והפער בינו לבין היצוא הביאה לתחיית המדהימה של גרעון צפוי במאזן התשלומים בשנת 1974 של כ־3,600 מיליון דולר, סכום העולה ב־2,500 מיליון דולר על הגרעון בשנת 1972; ואכן, רק 900 מיליון דולר מהגידול בגרעון מוסברים על ידי העליה ביבוא הבטחוני ואילו יתר הגידול, 1,600 מיליון דולר, אינו קשור ביבוא הבטחוני. זהו אחד הסימנים הבולטים לעליית הצריכה ורמת החיים — בניגוד בולט למטרה שעמדה לפנינו. החשש שמא לא ייקלטו החיילים המשתחררים לאחר המלחמה במהירות הדרושה נמוג והלך, וכבר באמצע השנה שררה תעסוקה מלאה ואף הורגש מחסור בידיים עובדות בענפים כמימים. תופעה זו מצביעה על לחצי הביקוש שהתקיימו השנה במשק מעל ומעבר למצופה.

ביטוי נוסף ללחצים האינפלציוניים החזקים השנה הוא עליית המחירים התלולה. הנתונים להשעת החודשים הראשונים מצביעים על כך כי המחירים יהיו גבוהים השנה ב־37 אחוז מרמתם בשנת 1973.

הירידה ביתרות מטבע חוץ

מקור נוסף ועיקרי לדאגה היתה הירידה ביתרות מטבע חוץ של המשק השנה. במשך 10 חודשים ירדו היתרות נטו במטבע חוץ המוחזקים בבנק ישראל בלמעלה מ־700 מיליון דולר, ובימים אלה אין הן מגיעות אף למיליארד דולר. שימוש בהגדרה אחרת, רבה יותר, של יתרות מטבע החוץ, מורה אף הוא על ירידה תלולה יותר. כדי להמחיש את התמונה די אם אומר, כי בעוד שהנכסים נטו במטבע חוץ שהחזיק בנק ישראל בספטמבר 1973 הספיקו לממן יבוא אזרחי של 4.5 חודשים, בעוד שכיום הם מספיקים בקושי לחודשיים ימים.

במקביל לירידת היתרות, המשיך החוב הלאומי במטבע חוץ לעלות, והוא הגיע ל־5.6 מיליארד דולר ביוני 1974 לעומת 5 מיליארד דולר בסוף 1973.

גם במחצית הראשונה של 1974, כמו בשנים 1972, ו־1973, לא היתה נכונות מספקת לנקיטת מדיניות ההולמת את חומרת התקופה. אמנם אחרי פרוץ המלחמה הופעלו מספר צעדים חשובים — מלווה המלחמה, העלאת היטל היבוא ומיסים עקיפים, ביטול סובסידיות וייקור מוצרי הדלק והחשמל — אך הנתונים שהובאו לעיל מצביעים כי לא היה בהם די. בניסה האינפלציה במשק היתה עמוקה וחריפה יותר.

הביקוש הגואה נמשך

התופעה החמורה שארצה ב־1974, המסמיכה את מגמות התקופה שלפני המלחמה, היא שעל אף ההתייקרויות הנובעות במחירי היבוא ר במיסים עקיפים, ועל אף קיצוץ הסובסידיות, נמשך הביקוש הגואה. נראה כי העלייה בצריכה בתקופה שבה לא עלתה ההכנסה הריאלית הפנויה, נעוצה במידה לא מבוטלת בהקדמת רכישות הנובעת מציפיות לשינויי המדיניות, וסביר להניח כי מדיניות כלכלית הקיפה והחלטית בתחילת 1974 היתה מונעת את בולמוס הקניות; העיכוב המתמשך בהפעלת המדיניות, ומידותיה הנצנותיה לאחר שכבר הופעלה, היוו גורם להיווצרות הציפיות. בשעה זו לא נותר לנו אלא להצטער על כי נכונות הציבור לשאת במחיר המלחמה לא תורגמה למדיניות כלכלית כתאימה. ברביע הראשון של השנה היה העם מוכן לשאת בגזרות בהתאם למתחייב מנסיבות המלחמה, אך העול שהוטל לא הספיק יחסית לנסיבות.

המדיניות הכלכלית החדשה שעליה הודיעה הממשלה בתחילת חודש יולי, באה לאחר שהנכסים גם במטבע חוץ ירדו ב־400 מיליון דולר במחצית הראשונה של השנה. מאז ההכרזה על המדיניות החדשה עברו כבר למעלה משלושה חודשים, אך ספק אם כבר ניתן להצביע על המיפנה המיוחל בהתפתחות הכלכלית. ירידת הנכסים במטבע חוץ המוחזקים בבנק ישראל, לא נבלמה, ומאז חודש יולי ירדה בהם ירידה נוספת בלמעלה מ־300 מיליון דולר. באותו למכשלה, הרי הביצוע כנראה כזה מהמתוכנן, ובמקום הספיגה המתוכננת אירעה הזרמת נזילות על ידי תקציב המדינה בסכום העולה על 1,500 מיליון ל"י בחודשים אוגוסט עד אוקטובר. הדבר מעיד על קשיים בהשגת הבכרות של המדיניות המושה.

אכן, הנתונים מציירים על הקיר את הכתובת, כי קרבה שעת האמת של המשק הישראלי. יתרות מטבע החוץ שנצברו עד סוף שנת 1973, העניקו למשק מירווח זמן לשנות את אורח חייו ופעולתו; מירווח הזמן נוצל כמעט עד תום והמיפנה טרם החל. המציאות הכלכלית זועקת להפנית ובאיחור ניכר החלו הכל לראות ולשמוע, כדעקתה.

עלינו לומר גלויות: המשך המגמות שפעלו במשק עד כה גם בשנת 1975 יביאו את הגרעון בחשבון השוטף ליותר מ־3,500 מיליון דולרים. אין בכוחנו לממן גרעון בסדר גודל כזה. השנה, יכולנו כרגע מהגרעון על ידי ירידה היתרות, ומשמעות הדבר כי אנו „נוטלים הלוואה מקופתנו". בשנה הבאה שוב לא נוכל להתיר המשך ירידה ביתרות, המימון הנוח — ממשלות ידידותיות, מיהדות העולם וממקורות נוחים אחרים — לא יוכל לענות על כל הצרכים. תנאי גיוס הכספים בשוקי ההון הבינלאומיים החמירו, ושערי ריבית גבוהים ביותר שוררים כיום, כך שכל גיוס הון נוסף נתקל בקשיים.

פורה עליון לשינוי אורח החיים

הבעיה העומדת בפני המשק היא זו שעמדה בפני משקים מפותחים בעיתות מלחמה: איך לדרבן את המערכה הכלכלית שתאפשר גידול מקסימלי בתוצר הלאומי, אך מבלי שהתוספת לתוצר „תיאכל" על ידי עליית רמת החיים. בעייה קשה זו מחייבת להגבוע מהעובדים והמעסיקים עלייה בפריון, ייעול וחיסכון, ללא אכילת פרין של מאמץ־היתר על ידי עלייה ברמת החיים. ניתן לחסוך הן במוצרי גלם, בצריכת מוצרים והן בצריכה הציבורית.

התנאים החדשים שבפניהם אנו עומדים מחייבים הגדרה מחדש של סדר העדיפויות בהקצאת משאבינו. ספק אם אנו רשאים להמשיך להניף את כל הדגלים שבחרנו בהם בתיקופים. השחבו שנוכל להגיעם.

החלטות האוצר לקצץ מיליארד ל"י מתקציב המדינה, שהתקבלה בימים אלה, היא צעד חשוב המתחייב מהמצב שנוצר. עתה אין מנוס מקיצוצים בהוצאה, גם בתחומים שקודם לכן נראו לנו הכרחיים. בהמשך למדיניות זו, יהיה אף צורך לצמצם השקעות מסויימות — אלה שאינן קשורות במישרין בבטחון, בקליטת עלייה או ביצוא. היות ובשנתיים האחרונות נמשך הגידול במלאי ההון בהשוואה לתוצר ולמועסקים הרי נוהן יהיה להקופת מה, לקצץ בהשקעות מבלי שצמיחת הפעילויות החיוניות למשק תפגע.

גם המדיניות המוניטרית לתקופה הקרובה תשולב במסגרת הכללית של הצעדים למניעת המשך ההתדרדרות המשקית. בחודשים הקרובים לא נוכל להרשות גידול באשראי החופשי, וגם עליית האשראי המכוון תגבל למינמום.

מסקנה נוספת מההתרחבות המהירה היא הנהגת יד קפוצה בתקופה הקרובה במתן אישורים להגדלת האשראים המכוונים. המתיחות הזהסיה ששררה בשוק הכספים עד חודש יולי, והתיקונה שהורחבת מסגרת האשראי המכוון תביא במקביל לירידה באשראי החופשי, הביאו לליברליות מסויימת מצד בנק ישראל בהרחבת אישורי האשראי המכוון ר הקרנות.

עם התחושות העלייה המהירה באמצעי התשלום מאז אוגוסט, יש צורך לחזור למדיניות מוניטארית מרסנת, וממילא אין זו השעה להרחבה המסגרת הכוללת של הקרנות, אם כי ניתן יהיה לבצע שינויים פנימיים בהוכן.

אולם, הנסיון יכול ללמדנו כי גם מדיניות מוניטארית מרסנת ויד קפוצה במתן אשראים מכוונים, אין בהם כשלעצמם כדי לשנות מהלך ההתפתחות הכלכלית. לצד המדיניות המוניטארית המרסנת חובה להפעיל ולבצע את המדיניות התקציבית המתוכננת לריסון עודפי הביקוש במשק, ולהתאים את מדיניות ההכנסות לצרכי השעה. רק אם נדע לדרוש ולבצע מעצמנו את כל שניתן, רק אם נרגיש על בשרנו את חומרת השעה, יהיה תוקף מוסרי לבקשתנו לסיוע ממדינות ידידותיות ומיהדות העולם. שעת המבחן הגיעה, ולוואי ונעמוד בה. — סיים את דבריו מר זנבר.

קאפוצ'י החל בנאום פוליטי — ובית־המשפט נאלץ להפסיקו

"חוקי ישראל אינם חלים עלי, כתושב מזרח־ירושלים" ✶ פרקליט המדינה החל בנאום הסיכום

פרקליט המדינה, מר גבריאל בך, החל אתמול להשמיע את נאום הסיכום של התביעה במשפטו של הארכיבישוף הילריון קאפוצ'י, המתקיים בבית המשפט המחוזי בירושלים. לפני נאום התביעה נחשף קאפוצ'י ... ההאשמות המיוחסות לו. מר בך התייחס לפי שעה רק ל... ים מספיקי האישום שלפיהם ... ושם קאפוצ'י בקיום מגע עם סוכן ובנשיאת נשק לא חוקי והחזקתו. ... האישום השלישי, הטוען ש... צה"ל עשה שירות עבור "התאח־... בלתי חוקית ("אל פתח"), ית־... מר בך בישיבה הקרובה ביום ... הסבת.

אותו עד סוכן, כוכור, בניגוד להוראתו במשטרה, שלא מצא את המזוודות בביה"ס אל פרר אלא בבשר חוזה. עם זאת, התברר מדבריו, ש־צבעי שתיים מהמזוודות, חומרי ה־חבלה שהיו בהן, היו דומים למזוודות ולחמרים שהביא עמו קאפוצ'י מביירות.

בתחילת הדיון, ניתנה לקאפוצ'י אפשרות לומר את דברו, עם תום מסכת עדויות התביעה. אב בית הדין, השופטת מ. בן־פורת (שני השופטים האחרים הם ע. הדיה וי. דייס), הסבירה לו, כי הוא יכול לבחור ב־אחת מ־3 אפשרויות: לומר את דבריו מעל דוכן העדים ואז להחקר חקירה נגדית ע"י התביעה, לתת הצהרה ממקומו או לשתוק.

"אין לבית המשפט סמכות..."

קאפוצ'י בחר לומר את דברו כ־שאמר: מקומו, וניסה להקנות לדבריו נ־מר פוליטי: "אני עדיין בכוח ש־אין לבית משפט זה סמכות לשפוט אותי. מפני שירושלים היא ירוש־לים שלנו. היא ערבית. חוקי יש־ראל לא חלים עליה. לכן לא אתן כל עדות בשבועה ואני מכריז כי אני חף מפשע ובי א־לקים מרוצה ממני ומצפוני שקט. ההאשמות המיוח־סות לי אין להן כל קשר, והן הוד־בקו לי עקב הנגדי על הזכויות ה־לאומיות והחוקיות של העם הפלס־טיני, שנגזלו ונשדדו ממנו".

בשלב זה קטעה השופטת בן־פורת את דברי הנאשם והסבירה לו, כי הוא מדבר בבית משפט ישראלי ש־אין לו כל ענין ב"סוד ובגבורות". משראה קאפוצ'י כי לא יצליח להמשיך בנאומו הפוליטי, נכנע, וה־תיישב על מקומו והסתפק בדברים שאמר.

דבריו. סקר פרקליט המדינה ב־... את העובדות בפרשה כפי ש־... מצדדיהם של עדי ה־... הוא הזכיר הודיה, כי קא־... בעצר פעמים והודה בביצוע ... נשים המיוחסים לו רק באופן ... ינתי.

הדרך בה הטמין חפצי המחבלים

... בך הזכיר גם את הפתק עם ... על אבו פראס ומספר הטלפון ... בביירות, שנמצא בבית קאפו־... ואה הדרך שבה היה הנאשם ... להטמין את המטענים שהביא ... מביירות במכוניתו, במקומות ... בירושלים המזרחית. כן, ל־... ציין את "התחבולות הכוב" ש־... השתמש בה כדי להשאיר ... ביהיס אל פרר בבית חנינה ריק ... סים, לצורך הסתבת 3 מזוודות ... חבלה במקום. בענין זה, הד־... פרקליט המדינה, שהתביעה ... להוכיח שמזוודות אלה ... לידיהם של האחים סלעבי ... שמים ברצח הנהג ציון אבר־... ובביצוע שורת פיגועים בירו־...), וזאת למרות דבריו של אחד ... זוהיר, שהוכרו כעד עויין.

המחלקה לאיגוד מקצועי קוראת לנתבים לא לנקוט בסאנקציות

מאת סופרנו בתל־אביב

המחלקה לאיגוד המקצועי בהסתדרות, הטילה אתמול על "ועדת זיסלוני", שבדקה את תביעות הנתבים מרשות הנמלים — להוסיף להמלצותיה פירוט במספרים למועדים של יישום המסקנות. זאת לאחר שמיעת נציגי הצדדים והודעת הצדדים כי הם מקבלים עק־רונית את מסקנות הוועדה.

על הוועדה לסיים עבודתה תוך שבוע ימים.

עוד הוחלט במחלקה לפי הצעת היו"ר מר א. אברהמוביץ, כי היא תובעת מהצדדים לקבל את פסיקת הוועדה.

לאור זאת, נאמר בהחלטה, אין המחלקה רואה הצדקה לנקיטת סנק־ציות. ראשי המחלקה פנתה, איפוא, לנתבים להימנע מנקיטת אמצעים ארגוניים עד לסיום עבודתה של ה־ועדה.

מקרי תקיפה בלשכת הסעד בירושלים

אדם חובב מירושלים, שתקפה אתמול את מנהל לשכת הסעד ברובע העיר, נעצרה על ידי ה־משטרה.

בעקבות המקרה הפסיקו העובדים בלשכת הסעד את עבודתם וסגרו את המשרדים.

נוסף למקרה זה, אירע בשבוע ה־אחרון מקרה תקיפה אחר, כאשר תושב שכונת תלפיות סאבג בן מאיר תקף את עובדי הלשכה, ונעצר ע"י המשטרה.

גם אז החליטו העובדים כי הם אינם יכולים להמשיך בעבודתם, והפ־סיקו את העבודה.

מושב השנתי של המועצה הציונית ב־12 בנובמבר

מאת סופרנו בחיפה

...שב השנתי הארצי של המועצה ...ית בישראל יתכנס בבנייני ה־... בירושלים ב־12 בנובמבר ב־...תפות ראש הממשלה יצחק רבין ...הסוכנות מר א. דולצ'ין שירצו ...ניני העם היהודי והמדינה. ...סיבת עתונאים אתמול בחיפה ...מרכז המועצה הציונית א. ...ר, מזכיל המועצה ס. קלכהים ...המועצה הציונית בחיפה י. ...לי כי מאז השנה הראשונה ל־...ת המועצה, לפני 4 שנים כאשר ...200 פעולות הסברה, הגיעו ב־...ד ל־3,500 פעולות כאלה בעיקר ...נוער. המועצה הגיעה ל־130 ...בני נוער ו־25 אלף חיילים ...רים במסגרת הרצאות, סמינרים, ...יק וכד'. המועצה פועלת באמצ־...סניפים בירושלים, ת"א, חיפה ...שבע המושב השנתי יחליט גם ...תיחת סניפים בעיירות הפיתוח. ...בה תורחב הפעולה החינוכית ו־...רחית של המועצה הציונית כ־...משרד החינוך מפעיל תכנית של ...כונים ביוניים ברחבי הארץ ב־...הגבוהות של בתי הספר העל ...יים.

מעמדה של המשפחה בקונגרס הבינלאומי למילדות

האם מעמדה של המשפחה כיום עדיין יציב, בהשוואה למעמדה לפני שנים, זוכה הד־כי ההתנהגות של בני הדור הצעיר, או שהזיקא משום הת־נהגות, זאת קיימת סכנה ל־יציבות זו.

השאלה הועלתה אתמול בהמשך הדיונים המעשיים־מקצועיים של ה־קונגרס הבינלאומי הרביעי למילדות וגינקולוגיה פסיכוסומטית, שנערך במלון "הילטון" בתל־אביב.

ד"ר ד. לאנגן ממערב גרמניה טען שיש לקשור סכנה זו בהגנה הסבי־בתית הניתנת לבני הדור הבא. עוד ציין, בעקבות מחקר שערך, כי הסכ־נות האורבות לקיומה של המשפחה הן, בין היתר, משום שהמשפחה כי־ום הולכת ונעשית קטנה יותר ו־יותר. כן חל באחרונה פער גדול יותר בין גיל ההורים לגיל ילדיהם. לדעתו שהייתם הממושכת יותר של המילדה בבית הדור השני בבית ה־הורים, מצמיחה בעיות מסובכות ש־בעבר לא היו במימדים כאלה, בעי־קר בעיות הקשורות בחינוך המיני בתקופת ההתבגרות.

גם ההשפעה ההולכת וגוברת של מחנכים בבית הספר התיכון מגבירה את התהליך החברתי האינדיבידואלי של בני הדור הצעיר, ובד בבד מג־דיל דבר זה את הסכנה למשפחה. שכן המשפחה כיחידה מרכזית מהוו־הסה ברציניות רבה להתפתחות ה־צעירה והרחוקה יותר של בני הדור הצעיר.

בקונגרס הבינלאומי למילדות ו־גינקולוגיה פסיכוסומטית הובאו מח־קרים רבים, ביניהם שנערכו ביש־ראל, המצביעים על תופעות שונות ההפרעות פיזיולוגיות. כאשר המחק־רים נעשים במגמה למצוא פתרון ל־בעיות המציקות, לא מעט, לנשים. 4 רופאים מהמרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל־השומר א. דוד, ד. כרמיאל, א. בן דוד וד. מ. סר, הביאו בפני מאות הרופאים שהתכנסו בת"א את מחקרם על אי התפתחות של הנרתיק אצל האשה, היבטים קליניים ופיזיולוגיים.

אשם בתיווך לשוחד בין מספר קבלנים לבין קצין צה"ל וסגנו

...ב אישום על תיווך ב־... בין קבלנים לבין קצין ... וסגנו, וכן מתן שוחד ... כספים במרמה — הוגש ... לבית המשפט המחוזי ... נגד יצחק בן אריה ... שוורץ), שהועסק כ־עובד צה"ל.

האיש נאשם בכך, כי גבה כספים מקבלנים והעבירם לקצין איזור ב־חיל ההנדסה וסגנו, שהיו אחראים על ההתקשרות ואספקת העבודה לקבל־נים אלה. לדברי התביעה שולמו הכספים כשוחד תמורת הסכמת ה־מקבלים למסור עבודות לאותם קב־לנים.

כתב האישום הוגש ע"י עוה"ד י. ריים, סגן בכיר לפרקליט מחוז חיפה והצפון, ובו מגוללת התביעה פרשה מכוערת של תיווך לקבלת שוחד ש־נמשכה מאז תום מלחמת ששת ה־ימים ועד אוקטובר 1972.

לדברי התביעה הועסק הנאשם על ידי משרד הבטחון כאזרח עובד צבא ושימש כמנהל עבודה בחיל ההנדסה באיזור ראש פינה בשנים 1967—1969.

באותה תקופה התעסקו כקצין איזור בחיל ההנדסה, וכסגנו כיהן עבנר־אל אדרעי, שמת בדצמבר 1971.

צבי ארן היה האחראי על ההתקש־רות עם הקבלנים והוא שהיה ניתן לאחר מכן את האישור על ביצוע העבודה, שלפיו היה הקבלן מקבל את כספו ממשרד הבטחון.

בקיצור ●

למניית מגורר ההורף בהקמת תעשיה בקרית שמונה, אין העיר צד בהקמת מפעל פלס... עירית קרית שמונה שותפה ...ם של ישובי האיזור שאת מע־...לם יש להקים במקום שלא ...טבע, גוף וימנע זיהום אויר העליון — החלטה זו נתקבלה ...הלת עירית קרית שמונה ש־...נידון לפי בקשת קיבוץ אילה.

צעיר שעישן בקולנוע אסתר ב־...ב. מכר פרטים כתבים לקוטר להגיש נגדו דו"ח, נעצר ע"י ...ה הבלש. לאחרונה הגבירה ...ה את סיורה בבתי קולנוע ...ות בידור כדי לאכוף את בנושאי בריונות, עישון ו־...ם שונים.

ארבעה צעירים נעצרו בגבע־ברמת־גן כחשודים בהשתייכות ...ת פורצים למכוניות ובגניבות ...

משלחת לארץ והחליל בסך 2 לירות הזן למפעל סורבוכרום ... להתעשיה האוירית ול"כור־... באה"ב. המכירות מ־...הברונו של עבודות הקשרות ... להבי טורבינות של מנועים. ...ת המפעל נועדים 25 אחוזים ...לעבות הגידול מתכוונים גם ... את המפעל.

לאן דגון החזה בשיווק 4.5 פרוויט־נגבים למצלמות "פולארויד"

...לאן דגן הסוכנות הבלעדית ...של "פולארויד" בארץ, החלה ...אלה בשיווק פילם פרוויט־105, למצלמות "פולארויד". ...ה יוצרו ושווקו פילמים ב־...הפרויט בלבד אשר איפשרו תמונה בשחור־לבן בתוך 15 ...ותמונה צבעונית בתוך 60 ...

...אן דגן שמסר על כך, ציין ...ובלה של תוסר נגמר מגעה ...זמנות נוספות, עתה עם ייצור ...התוש הוסרה מגבלה זו.

רשות הנמלים סיימה השנה במאזן חיובי

מאת סופרנו לענייני התחבורה

רשות הנמלים סיימה את שנת 1973/4 במאזן הזהב ובנוסף ל־הקציבה הרגיל מימנה במשך ה־שנה במקורותיה העצמאיים עבו־דות פיתוח ורכישת ציוד בהיקף של 60 מיליון ל"י.

כמו"כ החזירה לממשלה 32 מיליון ל"י בגין הלוואות שקיבלה לרכישה ולפיתוח נמלים.

דו"ח הרשות, המוסר על כך, מציין כי במיבנים ובמיתקנים בנמל חיפה הושקעו 13.5 מיליון ל"י, בנמל אש־דוד — 20 מיליון ל"י ובנמל אילת — 2.5 מיליון ל"י.

יו"ר הרשות, ד"ר ג. גדרא, אמר כי רשות הנמלים ניצבת עתה לפני קבלת החלטות על הכיוון להמשך הפיתוח של הנמלים לעשור הבא, לרבות בניית נמל עמוק מים שלישי בים התיכון.

בהגרלת הלוטו

בהגרלת לוטו, הועלו בגורל ה־מספרים הבאים 01 ; 02 ; 16 ; 23 ; 24 ; 25 ; והמספר הנוסף : 20.

מגפיים ב־1.500.000 דולר יוצא מפעל הרושת "דפנה" לקראת החורף 1974

בימים אלה הולך ונשלם במפעל הרושת "דפנה" שבקבוץ דפנה, יצוא המגפיים האופנתיות מפי. וי. סי. ל־חורף 1974, בערך כולל של כ־1.500.000 דולר.

זהו גידול של 50 אחוז לעומת אשתקד — ב־1973 ייצא המפעל ב־1.000.000 דולר. מנהלת המפעל נמ־סר כי הגידול נובע מעליה כמותית ומעליית מחירים בשוק העולמי.

בוטל פס"ד נגד בל"ל

רשם בית המשפט המחוזי בת"א, השופט דוד ולך, ביטל אתמול את פסק הדין שנתן ביום ב', אשר בו חייב את בנק לאומי לשלם סך 16 אלף דולר בעד צ'קים בנקאיים ש־לא כובדו.

פרקליטו של בנק לאומי, עו"ד זאב ברושטיין, פנה לבית המשפט ביום ב' והצביע על כך שהבנק ה־גיש במועד בקשת רשות להתגונן נגד התביעה שהגישה גב' גידי פריד ברחובות. כיון שהבקשה לא הובאה בפני השופט, הוא נתן פסק דין בגין התביעה וחייב את הבנק לפרוע את הכסף בזכות הגיש עו"ד א. בר שלום התביעה בשמה של גב' פריד ובה טען שהאשה קבלה בסניף בנק לאומי ברחובות שני צ'קים בנ־קאיים בסכום של 16 אלף דולר והם לא נפרעו.

תובעים להקים רשות ממלכתית לטיפול בקשיש

בפגישה להקים רשות ממלכתית לטיפול בקשיש — יצאה אתמול ה־מועצה לבטחון סוציאלי של מועצת פועלי ירושלים, בתום דיון מקיף על בעיותיהם של הקשישים.

המועצה החליטה לפנות לשרי ה־עבודה, הפנים והסעד, בהצעה שיזמו חקיקת חוק שיגן על זכויותיו של הקשיש, כנהוג לגבי קבוצות אחרות באוכלוסיה הישראלית.

יו"ר המועצה, שבתי שוו, קבל על מצבם הקשה של הקשישים הם מטפלים גופים רבים כמשרדי הסעד, הבריאות, הביטוח הלאומי ואחרים, המפצלים את הטיפול וגורמים להת־רוצצות מיותרת של הקשישים. חלק מן הבעיות — הדגיש — עדיין אין מי שיטפל בהן והקשיש נדחה ממשרד למשרד.

נמנעה חדירת מזיקים דרך נמל התעופה

בודקי המכס בנמל התעופה בן־גוריון מנעו אמש חדירתם של מספר מזיקים מסוכנים לישראל באמצעות שתילים של עצי נוי מיפאן.

אנשי משרד החקלאות שהוזעקו לנמל אמרו, כי מזיקים אלה יכלו לעשות שמות בגידולים רבים בארץ.

הגיעו לוחמי מחתרת מדנמארק

קבוצה של לוחמי המחתרת הדנית, אשר פעלו במלחמת העולם השניה להצלת היהודים בארצם, הגיעה אמש לביקור בישראל.

בקבוצה כ־30 משתתפים ובראשה עומד מר פרנק צורן, ממפקדיה ה־בכירים של ההתנגדות הדנית במאבק נגד הנאצים.

הקבוצה נמצאת כאן בביקור פרטי, אך חלק גדול של תכניתם קשור בפגישות עם ארגון החיילים ה־משוחררים בישראל, סיורים במחנות צה"ל, פגישה עם בכירי משרד החוץ וקבלת פנים אצל שגריר דנמרק בישראל.

בנמל התעופה הושמעו דברי ברכה מפי מר כנעה האחר, מזכיר הועדה לקשרי חוץ בארגון החיילים ה־משוחררים.

מר צורן הודה בשלום קצרות והביע שמחתו על שניתן לקבוצה זו לבוא לישראל.

גנבו תיק עם 20 אלף לירות

תיק ובו לבצלה כ־20 אלף ל"י רות ו־60 טפסים לרכישת מכשירי חשמל ע"י עולים — נגנבו אתמול ע"י שני אלמונים מחנות למוצרי חשמל בחדרה.

כתב עתי"ם מוסר, כי שני בחו־רים נכנסו בשעה 11 לפנה"צ לבית מסחר למכשירי החשמל בחדרה ברחוב הכס ברחוב רוטשילד בחדרה, ו־אמרו כי הם רוצים לקנות רשמקול. תוך כדי הכרוך נפנה בעל העסק לצלצל לפלפוני כתל אביב. שני ה־אלמונים ניצלו את ההזדמנות וגנבו מן השולחן את התיק ונמלטו.

רק לאחר כאתם בן החנות הרגיש בעל בית העסק כי התיק נעלם ו־התלונן במשטרה.

המיסים הגבוהים ביותר משלמים תושבי רמת־גן, תל אביב והרצליה

פורסם ספר "צווי־מסים" בהוצ' המרכז לשלטון מקומי

את המיסים העירוניים ה־גבוהים ביותר בארץ משלמים בממוצע תושבי רמת־גן, תל־אביב, הרצליה, גבעתיים, פתח־תקוה, ירושלים, חיפה, מאידך המסים הנמוכים ביותר משלמים תושבי רמלה, נצרת, לוד, בין הערים, ובין המועצות המקומיות, עתלית, קרית־הרו־שת, רכסים, מסולה ועוד.

דברים אלה ואחרים מובאים בספר צווי המסים ברשויות המקומיות ל־שנים 1974/75, אשר יצא לאור ב־ימים אלה בהוצאת מרכז השלטון המקומי בישראל, בעריכתו של ה־יועץ הכלכלי מר מקס סוכרי. בספר זה ניתן למצוא את כל שעורי ה־מסים העירוניים בכל הערים וה־מועצות המקומיות בארץ, לרבות ב־מגזר הערבי.

ב־36 רשויות מקומיות, 5 ערים ו־31 מועצות מקומיות, נעשה החי־שוב בהתאם ליחידת דיור. כאן, המס היקר ביותר שולם על־ידי תושב אילת, 900 ל"י לשנה לדירה, והנמוך ביותר, זכרון־יעקב 45 ל"י ומבשרת־ציון 55 ל"י.

בהתאם לסיכומים האחרונים, מס־תבר שאחוז הארנונה הכללית ברשו־יות המקומיות בממוצע ארצי מכלל תקציבי הרשויות המקומיות, במשך ירדה. לפי תקציבי הרשויות המקו־מיות בשנה זו, הגיע ההכנסה מ־ארנונה כללית לסך 11½% מכלל התקציבים, לעומת 12¼% לפני שנה (ירידה של 1 אחוז), בעוד שלפני עשר שנים הווחה הארנונה הכללית יותר מ־20% מכלל תקציבי הרשויות המקומיות.

קשיים לפלשתינאים המבקשים לבקר בעקבה

תושבים משכם שחזרו באחרונה מ־ירדן סיפרו, כי שלטונות הבטחון ה־ירדניים מערימים קשיים בפני ה־פלשתינאים המבקשים לבקר בעקבה, עיר הנמל הירדנית השכנה לאילת.

לדבריהם, כל אלה המבקשים לבקר בעקבה, לרבות סוחרים הנזקקים ל־שרותי הנמל וכן קייטנים ונופשים, נדרשים להוציא ברבת עמון רשיונות ביקור מיוחדים.

כתב עתי"ם מוסר כי יתכן שהאמצ־עים האלה ננקטו עקב החדירות ה־אחרונות של חוליות מחבלים מירדן לערבה הישראלית.

טבעו בבריכת מים

שני פעוטים, אח ואחות, טבעו אתמול בבריכת מים שבחצר בית הוריהם בשכונת הופח בצפון עזה.

המקרה אירע כאשר בן ה־5 שיחק יחד עם אחותו בת ה־4 בקצה החצר הגובל עם חלקת פרדס בקרבת בריכת מים פתוחה.

בריכה זו משמשת לאגירת מי הש־קאה. כנראה שהילדים היו ללא השגחה ואיש לא הרגיש באסון. כאשר נתגלו ע"י בני המשפחה היו כבר ללא רוח חיים.

המפעל "אלכב" התקבל כחבר באיגוד הבינלאומי של יצרני מזגני אוויר לרכב

המפעל "אלכב" לייצור מזגני אוויר לרכב, נתקבל בימים אלה כחבר ב־איגוד הבינלאומי של יצרני מזגני אוויר לרכב, שמרכזו בדאלאס טקסס.

מר אלכסנדר הורוביץ המנהל על כך ציין, כי קבלת מפעלו כחבר ב־איגוד, שהוא למעשה "מועדון ה־צמרת" של יצרני מזגני אוויר לרכב, מהווה הכרה ברכתו ובהישגיו של המפעל "אלכב".

נחתם הסכם על הקמת מקוה־טהרה בעיר העתיקה בירושלים

מאת כתב "הצופה" בירושלים

ראשי המועצה הדתית ב־ירושלים והנהלת החברה ל־שיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה חתמו אמש ב־מסיבה חגיגית על הסכם ל־הקמת מקוה טהרה לדיירי הר־רובע.

המו"מ בנושא זה מתנהל בין ה־רשויות השונות מאז ראשית התח־יישבות היהודית ברובע. תחילה יוז־מת ביהכ"נ העתיק של המקובלים "בית אל", לצורך זה אלא שעם התחלת החפירות התברר כי התנאים במקום אינם מאפשרים זרימת מים.

כאחור יותר הוצע להתקין את ה־מקוה ליד ביהכ"נ "תפארת ישראל" ע"ש רבי ניסן בק, האמור להבנות בחדש אלא שהמועצה הדתית ולשכת הרבנות יתנגדו מאחר וסמוך לכנ־סיה מסימה החברה לשיקום הרובע ביה שמוש ציבורי ובמקביל הביעו הסיד־רזיו המתפללים את בית הכנס גם הם התנגדות. בסופו של דבר סוכם על דעת כל הצדדים כי המקווה יוקם במבנה עתיק שמיקומו במרכז הרובע אך במקום צנוע.

יו"ר המועצה הדתית בבירה מר גדליה שרייבר, סגנו הרב יעקב סצגלבוגן ומנהלי החברה לשיקום ו־פיתוח הרובע רוני גלוסקוס ויעקב בר זכאי אשר חתמו על ההסכם מסרו כי עוד אמש נמסרה המקוה לתיכנון אדריכלי שיושלם בתוך שבועות אח־דים ומקווים לגשת לבנייה מיד. מחירה הכולל של המקוה נאמד ב־מליון וחצי לירות אשר יוענקו ע"י משרדי הפנים והדתות.

בטקס חתימת ההסכם נשאו דברי ברכה הגר לשכת הרבנות בירושלים הרב דוד עובדיה, סיו"ר המועצה הדתית הרב משה אדלר, סיו"ר ה־מועצה הדתית מר יצחק הלאור, יו"ר ועד דיירי הרובע הרב שמואל רהוב־סקי הראשון המתכנבים בעיר העתי־קה הרב משה סגל.

נחתם הסכם עבודה ב"רפאל מצפה רמון"

עובדי חברת "רפאל מצפה רמון" בע"מ, שלוחה תל־אביב, לציוד אבזרי השקאה, הצטרפו להסכם העבודה של החברה ההסתדרותית "כור".

ההסכם, המשפר את שכר העבודה והתנאים הסוציאליים, נחתם לאחר שהמפעל עבר לבעלות "כור".

ועד למען השוטר בירושלים

"ועד למען השוטר" שיסייע ל־שוטרים ולמשפחותיהם בבעיות ... נות הוקם בירושלים.

בועד מתחתמים 9 נציגי העירייה והמשטרה ישראל ובראשו יעמוד סגן ראש העיר מר עקיבא אזולאי.

ראוי לציין, כי הועד בבירה הו־קם ביזמת הועד הארצי למען השוטר שבראשותו עומד מר מרדכי סורקיס. ... הארצי ... הקמתו ... מקומי, שם לו למטרה, לצור מקרוב לשוטרים ובני משפ־חותיהם בבעיות בהן הם נתקלים כגון שיכון, וקליטה חברתית.

550 אלף ל"י למחקר סרטן

550 אלף ל"י הוצאה האגודה ל־מלחמה בסרטן בשנת 1974 על מחקר סרטן בישראל. 450 אלף ל"י הוקצבו ע"י ועדת המחקר של האגודה ב־מקורותיה העצמיים למימון 44 מחק־רים וסכום נוסף של 100 אלף ל"י הוקצב ע"י האגודה מהכנסות קרן בר־למסדורף למימון 8 עבודות מחקר נוספות. הקרן הנ"ל הוקמה ע"י עזבונו של ד"ר בר־למסדורף ז"ל מ־גרמניה וכל פירותיה מיועדים אך ורק למחקר סרטן בישראל.

תכנון שוד הוקלט על סרט

סרט הקלטה שהגיע לידי ה־משטרה מתאר תכנון שוד ב־מפעל כימיקלים בחולון. על סמך סרט זה נעצרו שני אנשים, אפרים איזביצקי ואורי ראובה בני 25 מחולון והובאו ביום ג' לבית משפט השלום בת"א.

נציג המשטרה, רב"ר משה הזן, טען בפני השופט, כי ה־שניים יחד עם אחרים, שכרם נעצרו, תכננו שוד מהיין ב־מפעל לכימיקלים. כמו כן הם קשורים, לדבריו, לכנופיה ש־ביצעה עשרות פריצות וגניבות מכלי רכב.

סרט ההקלטה הגיע למשטרה בעקבות מעצרו של קטין הח־שוד בגניבות ע"י מפלג הנוער.

שר הבטחון ביקר בחיל התותחנים

שר הבטחון, מר שמעון פרס, בי־קר אתמול בחיל התותחנים של צה"ל, בלווית הרמטכ"ל, רב־אלוף מרדכי גור, מנכ"ל משרד הבטחון, מר יצחק צירוני, עוזר לשר הבט־חון, אלוף (מיל.) מרדכי הוד ראש אביט, האלוף הרצל שפיר וקצינים בכירים בצה"ל.

בהגיעו למפקדת חיל התותחנים נתקבל שר הבטחון על ידי קצין התותחנים ראשי ובמשמר כבוד. בסי־רו במתקני החיל, הוצגו בפני שר הבטחון, צורי־אימון ושיטות הדרכה שהונהגו בחיל.

צה"ל ישתלב במיבצע הבטיחות בדרכים החל מיום ו'

צה"ל משלים את כל ההכנות ה־דרושות, כדי להשתלב במבצע הבטי־חות בדרכים, המתחיל ברחבי הארץ ביום ששי הקרוב וימשך חודש ימים.

לצורך זה עוברים כלי־הרכב ה־צבאיים ביקורת, גם לקראת החורף, בהרצאות ובכנסים. ביחידות צה"ל נערכת פעולת־הסברה בנושא הבט־יחות בדרכים, הכוללת כנסים ל־נהגים, הפצת חוברי־הסברה למפק־דים ולנהגים, הרצאות והקרנת סר־טים מהמועצה הלאומית למניעת תאונות.

תובעים להקים מתקנים מודרניים למסחר

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

יש צורך דחוף בהקמת מת־קנים מודרניים למסחר ולי־שיווק באיזורים שונים בארץ במקום שהדבר חיוני אין ל־החיל את הזבת הקפאה הב־ניה של מתקנים והרכזי במסחר במצב זה.

עבדה זו הביעו ראשי ארגוני שיווק ומסחר בישיבת הועדה למודר־ניזציה של השיווק בראשות מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה ד"ר משה מנ־דלבום.

נציגי ארגוני השיווק אמרו כי יש צורך בריפורמה יסודית לשיפור מערך השיווק בארץ על ציודו ומתו־קניו. יש לבך הקיבוד לא רק ל־גורמי המסחר הצרכנים אלא גם לתעשיה שאינה מסוגלת לשווק כ־ים מוצריה ביעילות במערכה הנוכ־חית.

הרבנות ומש. הדתות נערכים לקליטה רוחנית של עולים

מאת כתב "הצופה" ירושלים

הרבנות הראשית בישראל ו־משרד הדתות משלימים בימים אלה את ההערכויות השונות ל־קליטה הדתית יעילה של העליה ההמונית הצפויה מבריה"מ בעק־בות תיקון ג'קסון.

הכוונה היא להקים בתיאום עם מחלקת העליה והקליטה בסוכנות היהודית ומשרד הקליטה אולפנים מיו־חדים לעולים דתיים ולשלב במקביל לימודי יהדות דת באולפנים הכל־ליים.

על רקע הבעיות ההלכתיות הצפו־יות יגדל מספר אולפני הגיור בארץ בבקידה ניכרת וכן יערכו הסידורים השונים בתיאום עם משרד הבריאות לעריכת מספר גדול של בריתות מילה ליהודים שלא נימולו. מנהים כי המורר הקמתו של בית הדין הארצי המיוחד לגיור ליד מועצת הרבנות הראשית בירושלים וזאת הן לקראת העליה הרבתי הצפויה ממזרח אירו־פה והן לאחר השלום שהושכן בין 2 הרבנים הראשיים.

לכל עולה שיגיע ארצה יוענקו תשמישי הקדושה הבסיסיים, תפילין, טלית, סידור־תפילה ומחזור וכן זוג פמוטים. עפ"י הסכם שהושג עם מש־רד השיכון יקבעו מזוזות כשרות בכל הדירות המיועדות לאיכלוס עולים חדשים.

במפלגה ובתנועה

המפד"ל בת"א

המפד"ל סניף ת"א, בשעה 11.00 לפני הצהרים ישיבת גזברות, בסניף, אחד העם 108.

תל־אביב

בחוג המאוחד לתנ"ך

הערב ב־7.30 בבימודון ע"ש דב מונדליק בבית עובדי העיריה, רחוב שפמפידתא 4, תתקיים פגישת החוג לתנ"ך מיסודו של ועד ההורים ה־מרכזי — בשיתוף עם ארגון עובדי העיריה ת"א־יפו.

ירצו: גור־אריה שדה על ספר שופטים והתקופה, אריה המאירי על "פרשת השבוע". בתכנית קריאה ו־שירה. מביאים תנ"ך מלא ומתבקשים לדייק.

התנ"ך בספרות

על נושא זה ירצו הערב ב־8 ב־מרכזון החברה לחקר המקרא ברחוב התניא 3 — ה"ה יוסף אהאי ומשה גולדשטין, ינחה גור־אריה שדה. הכניסה לכל.

בביהכנ"ס עבודת ישראל

בבית הכנסת עבודת ישראל, שרת 45, פינת ויצמן, הערב בי"ד שעורו הקבוע של הרב מיכאל אריליך ב־מסכת פסחים.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: רמות אשכול — מרכז מסחרי, טל. 280552; אלקודס אל־כברא, הרון אל רשיד, טל. 283333.

תל־אביב: הנביאים — המלך ג'ורג' 72, טל. 286740; נורדאו — בן יהודה 183, טל. 242673.

רמת־גן והסביבה: הלפיות — אבא הילל 30, טל. 723554.

בת־ים: הוסמן — דניאל 4.

חולון: נאות רחל — אילת 36.

בני־ברק: בני־ברק — רבי עקי־בא 4.

פתח־תקוה: הירקון — שטמפפר 24, טל. 910947.

הרצליה והסביבה: ד"ר ברניקר, סוקולוב 38 הרצליה.

נתניה: הנשיא — ויצמן 36, טל. 23639.

באר־שבע: יונה — שכון ב', ביא־ליק 5.

לוח הצופה

✶ פיליפ הקונה רהיטים, אנטי־קות, פריזידרים ריהוט משרדי וכל חפצי בית אחרים. טלפון 864938, בערב 876852.

● למכירה דירה 3 חדרים יפים, קומה ב' חזית, גבול בני־ברק, רמת־גן, פינוי מידי. מחיר 190,000.— ל"י. בין השעות 4—7 אחה"צ, ברגד מירון 7.

● דרושים עובדי נקיון חרוצים למוסד דתי בבני ברק טלפון 786295.

מחר הגדלת מפעל הפיס בשעה 19.00

מפעל הפיס

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4943/74

בענין: עזבון המנוח שלמה ביבי ת.ז. 0475458.

המבקש: יוסף ביבי, ע"י ב"כ עו"ד צ. בן־יוסף מרח' ביאליק 67 ר"ג.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למתן צו הכרזה על ירושת המנוח ביבי שלמה, מתל־אביב, שנפטר ביום 3.5.74.

הנני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנג־דות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט

רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4924/74

בענין: עזבון המנוח בוקר מיכ־אל ז"ל, שהיה בעל ת.ז. 0364634 התגורר ברחוב הבנים, כפר סירקין ואשר נפטר ביום 1.4.1973 בפתח־תקוה.

המבקש: בוקר יוסף בעל ת. ז. 0364636 מרח' בבלי 23 תל־אביב, ע"י ב"כ עוה"ד גלייזר את ליפשיץ מרח' דובנוב ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה ליתן צו הכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם שטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח ורוצה להתנגד להכ־רזה, להגיש, תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות ל־הכרזת המבוקש, שאם לא כן, יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט

רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 1425/74

בענין עזבון המנוח יעקב זוקין מרחוב פינסקר 16, חיפה שנפטר ביום י"ח טבת תשל"ד — 12.1.74. המבקשת: פרומה זוקין ת. ז. 0767561 ע"י ב"כ יעקב ענבי, עו"ד מרחוב לבונטין 2, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט המחוזי בחיפה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח ורוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. איפכן, רשם

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4292/74

בענין: ירושת המנוח הרשקו שמר־אל ת.ז. 4118729 מהרצליה רח' הדר 59 שנפטר ב־6.8.74 בתל־השומר.

המבקשת: הרשקו בתיה (אלמנת של המנוח) ת.ז. ד/180246 מרח' הדר 59 הרצליה ע"י ב"כ עו"ד הרשקו מנשה מרח' בלפור 15 בת־ים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה למתן צו קיום צוואה ול־הכריז על המבקשת כיורשת יחידה. כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמ־נה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן יתן בית המשפט צו כאמור.

דוד ולך, שופט

רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

לשכת ההוצל"פ בירושלים

תיק הוצל"פ 6398/73

הודעה בדבר מכירה של מטלטלין

מודיעים בזה ברבים כי ביום ב' כסלו 18.11.1974 בשעה 16.00 אחר הצהרים תתקיים בחניון רנינג בע"מ, ברח' ינאי ירושלים, מכירה פומבית של מכונית טנדר מסוג פולקסוואגן, שנת יצור 1973, מס' 105—692. ה־שייכת לחיים איסחק אנסון וגטאס וויליאמס, בגין אי תשלום חוב של כ־18,000 ל"י לזוכה "יצילי" חברה להשקעות בע"מ.

את המכונית ניתן לראות בכל יום בחניון רנינג בע"מ, ברח' שמאי, ירושלים.

על הקונה לשלם את כל המיסים, האגרות וההוצאות אשר לפי דין חלים על הקונה וכן סך של 1% מהמחיר למנהל המכירות אם איננו פקיד של בית המשפט.

ג. הדויה

המוציא לפועל בתי המשפט ירושלים

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צו ירושה בתיקים המפורטים להלן. כל התובע טובת הנאה וכל המעונין בעזבון שאותו הבקשות מת־ייחסות אליו והרוצה להתנגד לה, יבוא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 ימים מתאריך הזמנה זו שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב רפאל הודיעם

המזכיר הראשי

תיק מס' 349/תשל"ה

המנוח: זלמן רשטיין שנפטר ב־ירושלים, ביום ד' אייר תשל"א — (30.4.71).

המבקשת: גב' שרה רשטיין מרח' קולומביה 36/40 קרית מנחם.

תיק מס' 351/תשל"ה

המנוחה: אלה דוויטש שנפטרה בירושלים ביום כ"ט סיון תשל"ג (29.6.73).

המבקש: אמריק דויטש ע"י ב"כ ד"ר דניאל שוורץ רח' הלל 23, ירושלים.

בית הדין הרבני האזורי בתל־אביב—יפו

תיק כס. 1385/ל"ה

מר הכ"ב ציון ת.ז. 1214507, מב־קש מכבוד ביה"ד הרבני האזורי לת"א־יפו לאשר את נשואיו עם הגב' חביבה אידה 1214508, שהת־קיימו בטריפולי — לוב, בשנת 1943.

המזכירות

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית ירושלים

כהן גבריאל בן אברהם (רוק) ירושלים־אלג'יריה; כוסבל אוזלית בת יהודה (רוקה) מרוקו.

שרבאי דודי (דוד) בן רפאל (רוק) פרס; בעלופי כזל בת סיליבן (רוקה) ישראל.

סלב (סלין) שמואל (אריה) בן מרדכי (רוק) קרית־אונו־פולין; אבירם גבריאלה בת בנימין (רוקה) ירושלים—רוסיה.

כהן ישראל בן יוסף (רוק) ירושלים—מרוקו; ססטה חנה בת שבתאי (רוקה) ירושלים—יוגוסלביה.

קברסי רם בן מרדכי (רוק) ירושלים—לוי; מלכה בת רפאל (רוקה) ישראל.

מנחסי (קבבביי) אפרים בן חיים (רוק) עיראק; יבלונסקי רחל בת יעקב (רוקה) צרפת—ירושלים.

אדזיאשווילי אפרים בן יוסף (רוק) בריה"מ; אליסבולי ללי (שרה) בת ישראל (רוקה) בריה"מ־גרוזיה.

סדיסה דוד חיים בן נפתלי (רוק) ירו־שלים—מרוקו; כהן רחל בת אליהו (רוקה) ירושלים—עיראק.

קריגליאיקוב שמואל (אביל) בן ניקולאי (הלכן) (רוק) בריה"מ; ליהיס מריבה בת זוסיה (רוקה) בריה"מ.

שהורי אברהם בן בגול (רוק) ישראל—פולין; רבה שרה בת נסים (רוקה) — פרס־תהה־לוב.

שובף (איזוב שבילי) יוסף בן גבריאל (רוק) ירושלים—רוסיה; סאולוף דלית־שרה בת יהודה (רוקה) ירושלים.

חפץ יוסף בן אליהו (רוק) ירושלים; איסדר שולבית בת דוד (רוקה).

ישראל (בן דידיה) יצחק בן מרדכי (רוק) ישראל־דודות; אבוטבול צליזה בת אפרים (רוקה) ירושלים—מרוקו.

ושדי יוסף בן אהרן (רוק) ישראל־תימן; אדרי סתן (שושנה) בת עזר (רוקה) ישראל—ישראל—מרוקו.

תנקר אדמונד הריס (אהרן) בן ברוך (רוק) פילדלפיה—רוסיה; בריומסק איו גוטרוורה (חוה בילה) בת אברהם (רוקה) ארה"ב.

איקסון שלמה בן יצחק (רוק) רומניה־ירושלים; יערי חיה הבצת בת מנחם יצחק (רוקה) ישראל—ירושלים.

הלפגוט אריה בן אברהם (רוק) ישראל—ירושלים; כהם רות בת ניסן (רוקה) ישראל—ירושלים.

יעקובוביץ יוסף חיים בן יעקב (רוק) ישראל—ירושלים; בלנתר מזל עצמונה בת רחמים (רוקה) ישראל—ירושלים.

ששון דוד בן מאיר (רוק) ישראל—רם; באיר עדינה (שרה) בת נפתלי (רוקה) ישראל—ירושלים.

כחמל־קליבי אהרן בן יוסף (רוק) פרס־ירושלים; אריאל (בריזובי) רותי בת דוד (רוקה) ישראל—ירושלים.

ברציוו (מקבזר זהה) משה בן אגאבין (אליהו) (רוק) פרס־ירושלים; יוסיאן תמר בת אליהו (רוקה) פרס—ירושלים.

סמאף אפרים בן רגבי (כלכה יונה) (רוק) ישראל—ת"א; בגע תמר בת אליהו (רוקה) ישראל—ירושלים.

בלאיש אביל דניאל בן רחמים (רוק) כגנים—ירושלים; גאזוב הפציבה בת יוסף אהרון (רוקה) ירושלים—בתניה.

בן שאול בן ציון (רוק) ירושלים; דוכניאן אסתר בת נגאת אולה (רוקה) סורן—ירושלים.

כרם מרדכי בן מיכאל (רוק) ירושלים; שפירא דינה דבורה בת אברהם צבי (רוקה) ירושלים.

כהן ישראל בן אליעזר (רוק) ישראל—ירושלים; בנציב אסה בת דוד (רוקה) מרוקו—ירושלים.

זכיר (בלבול) דניאל בן מנשה (רוק) עיראק—ירושלים; שם טוב עדינה בת צאלח (רוקה) ישראל—ירושלים.

חזן אליהו בן יחזקאל (רוק) ירושלים חוץ (פרגבה) רייזה בת קלמן (רוקה) סורקיה—ירושלים.

דוד חי (דווסתי) אברהם (איברהים) יוסף בן מנחם (רוק) סוריה—ירושלים; האודי שרה בת יוסף (רוקה) ישראל—בית שמש.

אליהו חיים בן שלום (רוק) ירושלים יקותיאל זיוה בת מרדכי (תכטה) (רוקה) ישראל—תל־אביב.

לשכת הרבנות — רמת־גן

אליאס מרדכי בן חבקוק (רוק) פרס—רמת־גן; מזרחי מרים בת בוסא (רוקה) ישראל—ראשון־לציון.

ברזה נסים בן שבתאי (רוק) ישראל—רמת־גן; בלוך רחל בת שבתאי (רוקה) ישראל—בת־ים.

ברוס יעקב בן מאיר (רוק) תל־אביב—גבעתיים; גלעד ישראלה בת דב (רוקה) ישראל—רמת־גן.

גליקין חייב בן אהרן (גרוש) רוסיה—רמת־גן; דורכון יורדנה בת פנחס שהר (גרושה) תל־אביב.

הובר חיים יצחק בן צבי (רוק) רומניה־בני־ברק; ססרן מלכה בת יעקב שלום (רוקה) תל־אביב—רמת־גן.

הורי חיים בן בידו (רוק) ישראל—כ"ב הדד אירית בת יעקב (רוקה) ישראל—ר"ג.

חוד חיים זיקסוד בן מורים (רוק) הונגריה—נתניה; חבב שושנה בת סלים (רוקה) ישראל—רמת־גן.

חזן נסים בן כשה (גרוש) חולון; שלום חנה בת יעקב (רוקה) תל־אביב—רמת־גן.

חסון יוסף בן אלי (רוק) בורקיה—באר־שבע; לוונפר אילנה בת נהן (רוקה) רומניה—רמת־גן.

יעבץ עובדיה שבתה בן יהודה (רוק) ירושלים—בני־ברק; פרקוביץ רות בת צבי (רוקה) תל־אביב—רמת־גן.

יצרן־ספר שלכה כתתיהו בן אליעזר (רוק) ראשל"צ—רמת־גן; יעקובי זיוה בת אברהם (רוקה) הודו—רמת־גן.

כהן אברהם בן יוסף (רוק) ת"א—חולון פטר עופרה בת יצחק (רוקה) פ"ת—ר"ג.

כהן אליעזר בן יחזקאל (רוק) רמת־גן חזן תלמה בת יוסף (רוקה) ההובות־רמלה.

כהן יוסף בן יצחק (רוק) טוניס—כ"ב כהן צביה בת מרדכי (רוקה) קרית־גת.

כהן יצחק בן יעקב (רוק) מרוקו—ר"ג גדייבר מרים בת אברהם (רוקה) גבעתיים.

מפורין מתתיהו בן יוסף (רוק) ישראל־רמת־גן; ביוך חיה בת צביב (רוקה) ר"ג.

ביצבי אשר בן יוסף (רוק) רמת־גן גריבברג בת־שבע בת הרצל (רוקה) שהחיה־תל—בני־ברק.

פרידמן נהן דוד בן יוליוס (רוק) ישראל רמת־גן; סאלתיאל מרים בת אברהם — (רוקה) ישראל—פתח־תקוה.

רוזניק אריה ליב בן מאיר (רוק) ישראל־חולון; פולימר רבקה בת זלמן (רוקה) פתח־תקוה—רמת־גן.

שדליבסקי מרדכי בן יוסף (רוק) ישראל־רמת־גן; צרף שושנה בת אליהו (רוקה) ישראל—רמת־גן.

לשכת הרבנות — בת־ים

אסא שבואל בן בכור (רוק) בולגריה—בת־ים; בלכר ברכה בת שבואל (רוקה) ישראל—כפר־אז"ר.

גוטרכמין זאב בן יעקב (רוק) אוסטריה־בת־ים; פטל אורה בת משה (רוקה) בת־ים.

גרסי מנשו בן אברהם (רוק) ישראל—ר"ג סבח כוכבה בת צביב (רוקה) ישראל־בת־ים.

ברוסקופף יורם בן זיגמונד (רוק) בת־ים עזורא כהן בת יצחק (רוקה) מרוקו.

דוורבין יוסף בן משה (רוק) ישראל—רחובות; עדרי אריאלה בת שלמון (רוקה) ישראל—בת־ים.

ירושלמי עובדיה בן יוסף (רוק) מצרים־ירושלים; אבוחצירה יולנדה סלחה בת יצחק (רוקה) מצרים—בת־ים.

כהן רפאל בן בקוקס (רוק) טוניס־חולון לוזרי עליזה בת בלכה (רוקה) בת־ים.

לוי שמעון בן שמואל (רוק) מרוקו—תימן; כהן שולמית בת שמעון (רוק) ישראל—בת־ים.

בסר כשה שלמה בן יעקב (רוק) ישראל בת־ים; אלטשולר רעיה בת גרשון (רוקה) רוסיה—חולון.

מיארה מאיר בן יוסף (רוק) ישראל—בת־ים; פרח אבל בת יחזקאל (רוקה) עיראק—תל־אביב.

מסאם דניאל בן שבעת (רוק) ישראל—בת־ים; בוחזאן מרים בת נסים (רוקה) ישראל—בת־ים.

בידואלי יחזקאל בן אהרן (רוק) ישראל חולון; זגדון שרה בת שבעון (רוקה) לוב—בת־ים.

סגל מיכאל בן שלום (רוק) רוסיה־בת־ים כהן חנה בת רחמים (רוקה) ישראל—ת"א.

רבסי יעקב בן עובדיה (רוק) עיראק—בת־ים; אהרן בלה בת אהרן (רוקה) ישראל—בת־ים.

שורץ יהודה בן אליהו (רוק) ישראל—בת־ים; כהנה המ"א בת דוד (רוקה) ישראל—בת־ים.

שפילבגר צבי בן יוסף (רוק) פולין—בת־ים; בן שבתאי בירב בת יצחק (רוקה) ישראל—בת־ים.

לשכת הרבנות עפולה

וולינקין יחזקאל בן אברהם (רוק) ישראל עפולה; עזרי זהבה בת זכריה (רוקה) ישראל—עפולה.

הזיזה ויקטור בן יוסף (רוק) מרוקו—עפולה עילית; ראובן יפה בת לסיף (רוקה) ישראל—עפולה־עילית.

ביבסקוק יאן בשכלי (ישראל שלמה) בן יוסף דוד (רוק) אבגלויה—ירושלים; גולדשטיין רות בת לבה (לאה) בת משה דב (רוקה) אבגליה—ירושלים.

בולוחרים נסים בן דוד (אליהו) (רוק) מרוקו—עפולה עילית; בחוס דינה בת בכור (רוקה) ישראל—עפולה־עילית.

עוזי רצון בן חיים (רוק) תימן—עפולה עילית; זהבי חנה בת זכריה (רוקה) ישראל—כרכור.

שלמה ברוך בן שלמה (רוק) ישראל—עפולה; כהה יפה בת יונה (רוקה) ביזנט עוזירה דוד בן משה (גרוש) ישראל—עפולה; עבר טולה בת אברהם (רוקה) ישראל.

בן בבי (הדידי) עמרם בן אשר (רוק) ישראל—הזורע; בסן אידית בת דוד (רוקה) ישראל—הזורע.

חקוקי יעקב בן כש טוב (רוק) עיראק—עפולה־עילית; יוסף זהבה בת צרוב (רוקה) ישראל—עפולה־עילית.

אזואלוס יעקב בן דוד (רוק) מרוקו—עפולה־עילית; גמנוברג שושנה בת אברהם (רוקה) ישראל—כפר־ע"ש.

מזרחי שבתי בן אליהו (רוק) ישראל—קרית־טבעון; ישיני דליה בת יצח (רוקה) ישראל—הזורעה.

לשכת הרבנות — דימונה

מכן ברוכי בן יוסף (רוק) מרוקו־דימונה גבייש פורטונה בת אברהם (רוקה) טוניס—דימונה.

דלכר יצחק בן מכלוף (רוק) מרוקו—דימונה; אלבז פרחה בת אליהו (רוקה) מרוקו—דימונה.

כלכה צלברם בן משה (רוק) אלג'יר—דימונה; מרגי אתי בת מרדכי (רוקה) מרוקו—נתיבות.

שלכה נח בן אברהם (רוק) ישראל—אשקלון; שמחון לאה בת יצחק (רוקה) מרוקו—דימונה.

גוטשטיין בנימין בן בקם (רוק) פולין—דימונה; גלאגן רחל בת יוסף צבי (רוקה) ישראל—דימונה.

אזורר צ"ז בן אליהו (רוק) ישראל—דימונה; צבר יפה בת שלמה (רוקה) מרוקו—דימונה.

מלכה ארבוגנד בן כאיר (רוק) מרוקו—דימונה; כלכה יפה בת יוסף (רוקה) ישראל—דימונה.

אסמבקר אליהו בן שחוּ (רוק) הודו—דימונה; אגרוואדקאר יעל בת יעקב (רוקה) הודו—ירוחם.

בראון צבי בן משה (גרוש) הונגריה—ת"א; פיאמן סבה בת דניאל (גרושה) מרוקו—דימונה.

לשכת הרבנות מושב בקוע

יכניהו בן ברבוך לידל (רוק) ישראל—נהריה קרית־אתא; שושנה בת שלום עוזירי (רוקה) ישראל—ראש־העין מושב בקוע.

לשכת הרבנות הרב דוד מלול ירוחם

רפאל ביטון (רוק) מרוקו—ירוחם; עליזה סנדרוסי (רוקה) מרוקו—ירוחם.

לשכת הרבנות — חולון

ביטיושאוסולי רוטן בן מיכאל (רוק) רוסיה־גרוזיה—חולון; כרסלי מנוגה בת מיכאל (רוקה) רוסיה—אשדוד.

הרבנות המקומית מירון־כרמל

פרץ ציון בן מכלוף (רוק) מרוקו—טירת־כרמל; בן־חיון עליזה בת אהרים (רוקה) ישראל—חיפה.

ספר חיים בן אברהם (רוק) ישראל—טירת־כרמל; בבולסת גולדה בת מיכאל (רוקה) ישראל—טירת־כרמל.

האופירה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

הבכורות לחיילי צה"ל חנם

31.10 נישואי פיגארו ● מוצ"ש

כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57222

היום

יום רביעי י"ד חשון תשל"ה 30.10.74

פ' וירא

הפרק: שופטים יט—כא; המשנה: כלים יב—יג, ח—א; הדף: חולין כו; ההלכה: אר"ח תלא—ב, ב—ב.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.	
09.55 (א) חדשות	באנגלית
10.55 (א) חדשות	בצרפתית
5.55 (א) חדשות	באנגלית
6.50 (א) חדשות	בצרפתית

שידורי תכניות לעולים (ב)

עברית — 19.00 ; יידיש — 19.30 ; לאדינו — 20.00 ; מוגרבית — 20.15 ; רומנית 20.30 ; רוסית — 20.45.

רשת א'

08.10 "קונצרט בוקר". 11.00 צבורית לצה. עיקר החדשות. 11.15 שידורים ל־הלכידים בבתים התנוכיים. 11.35 עיר ובובה. 12.15 שידורים לתלמידים בבתה"ס היסודיים. 12.35 "שירי גבעות". 13.05 "קונצרט צהריים". 14.10 לאב וללילד. 15.05 "דרידע" — בשידורים "הרחבת הדעה. 15.30 לבורה — ההדרה לבורה. 15.50 מאוצר הספרים. 16.10 רגע של עברית. 16.11 "בית קרה לזה". 17.10 "הגבורית בלי־הכישה". 17.40 "הזירון הוסיקלי". 18.05 "על אבבים ותכבשים". 18.30 כתרדון טעון הזהבי. 18.55 ההלאי. 19.35 קיאבי ויקל. 19.50 פרקי היום בתנ"ך. 20.05 "בי אומר והצלילים". 21.30 פרקי הזנה קהואר. 22.05 "ביפורד על יריד". 23.05 "הקונצרט שלי". 00.10 רגע של שיר. 00.13 "התקווה" — סיום.

רשת ב

08.15 "בוקר טוב". 08.55 "בעקבות ה־הדהים". 10.05 "כאן בבית". 11.40 לאן הערב. 12.05 "בעובב יחביי". 12.30 שירים בשלום. 13.05 "בהצי היום". 14.10 "א... אחור בבוני". 15.52 "על רגל אחת". 16.10 רגע של עברית. 16.11 "בשירי הנביך הגדולי". 17.05 "בבגי בני". 18.05 "אור הזכרונות". 18.45 היום בשמרה. 18.55 הדרעה. 21.05 "אני הדש בארץ". 21.30 בחינות. 22.05 "פינת הנביא". 00.10 "לילה של כוכבים". 01.05 "התקווה" — סיום.

גלי צה"ל

05.58 ברכת השחר. 06.05 בלילי בוקר. 07.55 מה נשמע. 08.05 בלי־צה"ל — יהון הבוקר. 09.05 ד"ש בב"מ. 09.55 פנס ב"ם. 10.05 חב"ם וחבים. 10.55 בילה בשלב. 11.55 הקרקס שלי. 12.05 גלי צה"ל — יוהן הצהרים. 12.25 כוכב ב־צהרים. 12.55 כי ינצה, כי ינשיף. 13.05 "גיבוריו בזהה גירוגיר". 14.05 הביב עד ארבע. 16.05 בבצר הכרבוניה. 17.05 גלי צה"ל — יוהן הערב. 17.40 צבונים לטו־בב. 17.55 בת נשים. 18.05 בין הקצה אל הקצה. 19.05 ברגמונים — פזמונים ופרבוזים. 20.05 הקדמונים הערבו. 21.05 הרבה בה — הבית ביתה שמרתח בבחנה נגבה. 22.05 הד לילה. 23.53 שיחת הנביה. 00.05 גלי צה"ל. 00.30 ביגורי לילה. 02.00 מבזק ידיעות. 02.05 שעה קטנה של נעימות. 03.05 שעורים אל הוך השחר.

טלוויזיה בללית

17.30 חדשות. הבגיות ילדים: 17.32 בקעקת פרוזידלי. שב הכרס: "המשפט". 18.00 פרפים מבגריים. הבגיות ערבית: 18.30 קיצור החדשות. 18.32 "מיבגיד של...". של הפרק: "רטיבים". 19.05 "מ"ש ביקור". 19.27 מקדמת הבגיות. 19.30 הדשות. 20.00 המזבח והחרוזקור, שם הפרס: "הבהדלה היהודית". 20.30 מבט לי חדשות. 21.00 כרם קולנוע, שם הסרט: "באנו לארכלל". דרבה על חיי ההולעים בצפון מכון ארוצה הבריה. 22.40 מבוקר של יום (מדברי החייל על שם טוב) — חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 החבגון ה' — פירוק לגורמים. 09.05 לשון וגבורה ב'—ה' — אני אחה לצייד. 09.25 אנגלית ה'. 10.00 אנגלית ס'. 10.20 אנגלית ז'. 11.05 ביולוגיה כ' — מזכבות בגדלה למיקרוסקופ אלק־טרוני. 11.25 אנגלית ח'. 12.00 מדעים ס' — אימוביוגנים. 12.20 באוצאבריה ד' — ההגנה והגיאל. 12.40 כבודים — יוסף והחוקות הנפשת. 13.00 כבש/עיב־יה ב' — בכצלוחה אתורה האדרה. 13.25 ארץ ספרות זי—ם' — כבלי קרילוב.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

4929/74 ת.ע.

בענין ירושת המנוחה היה מילקיס ז"ל, מתל־אביב, רחוב בלוך 34, שנפטרה ביום 31.10.1973 והמבקש יעקב מילקיס, מתל־אביב, רחוב בלוך 34, ע"י ב"כ עו"ד יוסף פירסטנר, ו/או בן־צבי גלברד, מתל־אביב רח' בצלאל־יפה 5.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה למתן צו המכריז על יור־שת המנוחה הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, והרוצה להתנגד ל־הכרזה, להגיש תוך חמישה עשר ימים מיום פרסום הזמנה זו התנג־דות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט

רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

מודעות משפחתיות מאזור חיפה ניתן להעביר גם טלפונית חיפה 718018 שרות עד חצות

תאטרון ישראל

30.10.74 הערב

הבימה:

יתגונה — האולם הגדול

מסע יום ארוך לתוך הלילה —

תל־אביב: האולם יחד

בן, מה יולדים — חיפה

הקאמרי

מקור בבגרת מוכנה — תל־אביב

הצופה

עתון יומי

HATZOFE DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, המערכת, המנהלה: תל־אביב, רחוב המסגר 66, טל. 35421 ת"ד 2045. הסניף בירושלים: רח' בן־יהודה 2, ת"ד 1149, טל. 234910, 528344, בערב טל. 35606 ✶ סניף חיפה רח' אלנבי 16, טל. 663628 דפוס המשמר בע"מ ת"א, רח' המסגר 66, טל. 31554.

● יש להקפיד שהעיתון נמסר לסוכנים מורשים

مكنز من الاهل

מנהל „מינהל מקרקעי ישראל" מזהיר:

אנו עומדים על סף „הקו־האדום" מבחינת מלאי הקרקעות החקלאיות

החקלאות בישראל נתונה בסכנה, אם יוכמר היעד של אפילו דונם חקלאי אחד משום שאנו עומדים על סף הקו ה־אדום מבחינת מלאי הקרקע החקלאית — אמר מר מאיר זורע, מנהל מינהל מקרקעי ישראל במסיבת עתונאים את־מול בבית אגרון בירושלים. בפני העתונאים הוצג דו"ח פעולות המינהל לשנת הכספים שעברה.

מר זורע, שנתבקש לחוות את דעתו על תכנית החומש לפיתוח ה־שיכון, שאותה הגיש שר השיכון מר א. עופר לממשלה בראשית השבוע, הדגיש, כי טרם למד את התכנית ומשמעותה הכוללת, אולם במידה ה־תכנית זו מחייבת שינוי יעודם של אלפי דונמים חקלאיים לצרכי בניה, הרי שיש בכך משום מכה של ממש לענף החקלאות. בעולם נקבע קנה אדום, לפיו דרוש לחקלאות 1.4 דו־נם חקלאית לנפש, וזהו בדיוק ה־מצב הקיים כיום בישראל.

המינהל „יכריז על פשיטת רגל"!

גם לגבי ניצול הקרקע העירונית שברשות מינהל מקרקעי ישראל סבור מר זורע, שאם תכנית השיכון ה־חדשה תצרוך את כל המלאי של הקרקע העירונית, הרי שעל המינהל יהיה להכריז על פשיטת רגל, כיוון שלא תישאר לו קרקע.

עם זאת ציין מר זורע, כי יש ב־תכנית גם נקודות חיוביות וחיוניות למדינה. ומטרותיה ברובן צודקות. אולם השאלה היא, אם המחיר הנד־בע למימוש התכנית הוא אכן סביר, ולאו דווקא מן הבחינה הכספית.

מינהל מקרקעי ישראל הוא הגוף המוסמך היחידי לרכישת קרקע ב־שטחים המוחזקים, וזאת הוא עושה בתיאום עם המשרד לתכנון הממשלתי.

הומלץ לקבוע טבלת מחירים

אשר למחירי הקרקע, מסר מנהל המינהל, כי ועדה שבדקה את הנושא מטעם שרי האוצר, השיכון והחק־לאות, המליצה לקבוע טבלת מחירים על כל מגרש או שטח קרקע, בהתאם לגודלו וסביבתו. טבלה זו תעובד בידי שמאי מוסמך ותעודכן אחת ל־שנה, ועל פיה ייקבעו מחירי הקר־קעות בכל מקום. הסדר זה יופעל בהדרגה במשך שנתיים והוא יבטל כליל את נוהג העסקת הספסרות־ית של קרקעות המדינה.

חברתו של תומר מואשמת באי־דיווח במועד למס הכנסה

„בשמת" חברה להשקעות ופיננסים בע"מ, ומנהלה אבנר תומר, מואשמים באי הגשת דיווח במועד לשלטונות מס ההכנסה על הכנסותיהם ב־שנים 71—1970.

שופט השלום החיפני ר. בן חורין הוציא ביום 11 באוקטובר צו הבאה נגד אבנר תומר, לאחר שלא התיצב בבית המשפט להשיב על האשמה המיוחסות לו. הצו לא בוצע על ידי המשטרה בסיבות סכויות.

כתב האישום כנגד חברה „בשמת" ומנהלה אבנר תומר הוגש לבית מש־פט השלום בחיפה ביום 21 ביולי 1974, ובו טוענת נציבות היועץ ה־משפטי, עורכת הדין שולמית וסר־קרוג, כי החברה ומנהלה חייבים הי־ו להגיש דו"ח על הכנסות החברה ל־שנת המס 1970 עד סוף חודש אי־גוסט 1971, ודיווח המתייחס לשנת המס 1971 היו חייבים להגיש עד סוף חודש אוגוסט 1972. התביעה טוענת כי שני דוחות אלה לא הוגשו, ללא סיבה מספקת ויש בכך משום עבירה על פקודת מס הכנסה.

גזבר עיריית אילת מכחיש טענת תומר

גזבר עיריית אילת, מר ישר־אל אקבלרוף, הכחיש אתמול את טענתו של מר אבנר תו־מר, כי לא קיבל שטרות בסך מיליון לירות מעיריית אילת, מבלי שהעביר נגדם כל תמו־רה, למעט 100 אלף לירות.

לאור פרסום הידיעות הביטול של השטרות בסך מיליון לירות, נתקבלו אתמול באילת מספר טלפונים מאנ־שים פרטיים ומחברות המחזיקים ב־שטרות מתוך רשימת השטרות ש־בוטלה ע"י עיריית אילת. שטרות אלה הוסבו אליהם ע"י מר תומר, למרות שמר תומר הכחיש, כי לא קיבל שטרות על הסך הנ"ל.

אתמול הגיעו לאילת שני נציגים של מבקר המדינה על מנת לחקור בפרשה השטרות הכפולים. פקידי מבקר המדינה מקבלים את מלוא ה־עזרה מעיריית אילת.

מר תומר אמור היה להגיע ביום ג' בערב לאילה, על מנת לדון עם ראש העיריה, מר גד כץ, בפרשה.

הוסדרה הסעתם של תלמידי בי"ס הממ"ד אלשיך מעבר לירקון

מאת סופרנו בתל־אביב

הסעתם של תלמידי בית הס־פר הממ"ד „אלשיך" ברחוב יוסף שמעבר לירקון, הוסדרה בהתערבותו של עו"ד ח.מ. מבטק, סגן ראש העיר תל־אביב, הראש האגף לחינוך.

בהתאם להסדר החדש תשוב ו־תקיים חברה „דן" כבעבר את ה־שירות להסעת הילדים מהמקומות המרוחקים אל בית הספר האמור ו־תחזירם בתום הלימודים.

להסבר השתלשלות הענינים מסר אתמול עו"ד בסוק שההסעה הרגילה שהופעלה בעבר הופסקה על ידי חב־רת „דן" האילו העיריה סיכמה, על חידוש ההסעה החל מה־1 בנובמבר 1974. הובעה תקווה כי שירות זה יקויים מעתה ללא כל הפרעות.

פיטורים נוספים בסיבי דימונה

הנהלת תשלובת סיבי דימו־נה הודיעה לוועד העובדים על סגירת מחלקת הצביעה ב־תשלובת ועל פיטורי 15 עוב־דים.

כזכור פוטרו הרשות לפני כחוד־שיים כאשר ההנהלה פיטרה כ־200 עובדים עם סגירת מחלקות חוטי ה־קירות הסינתיים בתשלובה.

מנכ"ל התשלובת איתן צור שיגר השבוע מכתב לוועד העובדים בו הוא מנמק את הצעד האחרון שננקט. לדבריו: „שוק מוצרי הצבע הידרדרו באחרונה. לשפל שלא היה כדוגמתו ובמשך שלושת החודשים האחרונים נצברה במצבעה דימונה כמות גדולה שאנו יכולים לעמוד במצבעה של התשלובת שבע. אי לכך החלט להפעיל בתשלובת רק את מיצבעה ב"ש ולהפסיק את הצביעה במצבעת דימונה החל מה־1 לנובמבר 74.

עוללות *

נפתח שוק נייד בחיפה ראשון מסוגו בארץ

שוק נייד ראשון מסוגו ב־ישראל, נפתח אתמול בבוקר ב־שכונת קרית אליעזר בחיפה. ב־שוק הטכנוני המוצב ליד האיצ־טדיון העירוני 40 ביתנים לכבי־רת ירקות ופירות.

השוק יפעל פעמיים בשבוע משעה 7.30 בבוקר עד 2.30 אחר הצהרים. לאחר שעה זו הוא יתקפל השעה ינוקה. הדוכנים ני־תנים להשכרה על בסיס שבועי של 30 ל"י ליום. את הדוכנים השכירה חברה „גריטין — יש־ראלי" באמצעות החברה הכלכ־לית בחיפה. חברה גריטין, ש־מרכזה בלונדון, מפעילה שו־קים דומים ב־45 ארצות.

שוקים דומים יוקמו בשלבים מאוחרים יותר באזורים שונים של חיפה וקרית חיים.

★

אין משיחין בשעת נסיעה

שיחת נהג „אגד" עם נוסע היושב על הספסל הראשון באוטובוס הוא דבר יום ביומו — ד נוסעי התחבורה הציבורית נוסים ברוב המקרים להשלים עין מה־היפשה הזו. אולם לא כך נהג שכבה אייל בתל־אביב.

שיחה שקיים נהג „אגד", דן הלוי, כב"ש שישב בספסל ה־ראשון עורר את זעמו של ה־נוסע. הוא הציר לנהג אך זה לא לבה להערות. אייל התלונן, איפוא, במשרד התחבורה. הנהג יועמד בקרוב לדין בבית מש־פט השלום בב"ש. נציבת היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד שרה רדין, מאשימה את הנהג בשי־חה בעת נהיגה, בניגוד לחוק 418.

★

מציע שותיקים יאמצו עולים חדשים

הצעה שמשפחות של עובדי המדינה יאמצו כל אחת, משפ־חה עולים חדשים, העלה דובר משרד הדתות, עו"ד זאב רוזנ־ברג, במכתב ששלח למנכ"ל משרד הקליטה, מנחם שרמן.

במכתבו מציע מר רוזנברג, כי משרד הקליטה יפנה אל עובדי המדינה, בבקשה שיתנדבו ל־מבצע האימוץ, וזאת כדי ליצור קשר בין המשפחות הותיקות ו־החדשות. כותב המכתב מטעים, כי עובדי המדינה יוכלו לסייע רבות בהכוונת העולים בצעדי־הם הראשונים ובכך יוסכו מ־הם ריצות מיותרות. דובר המש־רד מסיים ואומר, כי בשיחות ש־קיים עם עובדי משרד הדתות מצא הענות ונכונות להתנדב למבצע.

קוראים לסגור את העסקים בתמיכה בשביתת הקבלנים

נשיא לשכת המסחר, מר א. בן־ייקר, מסר לאינג'. ד. שפרן נשיא מרכז הקבלנים והבונים בישראל, את נוסח ההחלטה שנתקבלה בנשיאות הלשכה: „נשיאות לשכתנו דנה באהדה ב־פניתם לגבי שביתת המחאה שהנכם מוכנים להכריז נגד מס מימון רכש.

אנו מביעים בזה תמיכה במאבקכם הצודק ופונים לחברינו, הקשורים ב־ענף הבניה, להזדהות עמכם ולסגור את עסקיהם למשך שעתיים, ביום השביתה".

פרופיסור מ„בר־אילן" טוען כי היתה האזנה לטלפון שלו במהלך „מבצע ההתנחלויות"

פרופסור מאוניברסיטת בר־אילן טען, שבמשך ארבעה ימים רצופים לפני התחלת „מבצע ה־קפוה" של ההתנחלויות ביהודה ובשומרון, הוצמדה האזנה לטל־פון שלו, לדבריו משום שהיה ידוע כתומך המתנחלים.

הפרופסור, יצחק לוין, מן ה־מחלקה לפסיכולוגיה, סיפר זאת ב„הייד פארק" שנערך אתמול בתחומי האוניברסיטה על נושא ההתנחלויות. הוא טען, שאמצ־עים כגון אלה שננקטו נגד מס־פר פעילים והכוונות הגדולים ללא תקדים שנויים נגד המת־נחלים הוכיחו, שאין המדובר ב־הגנה של מיעוט מבוטל, אלא בתנועה המונית שרוב העם, ל־דבריו, עומד מאחוריה.

לעומתו טען פרופ' ישעיהו ליבמן, ראש המחלקה למדעי המדינה, שיש להשאיר בידי ה־ממשלה את ההכרעה בדבר ה־קמת התנחלויות או איכורן. ל־דעתו, מבשרה כניסת המפד"ל לממשלה, שתוך חצי השנה תא־שר הממשלה בין כה וכה התנח־לויות ביהודה ושומרון ולכן, במקום להפר חוק כדאי למת־נחלים להמתין מעט בסבלנות.

ה„הייד פארק" בבר אילן מת־כנס בכל שבוע ונדונים בו נוש־אים אקטואליים של החברה ה־ישראלית.

מזכ"ל ההסתדרות נתבקש להתערב למניעת שביתת עובדי עיריית תל־אביב הבוקר

„השביתה נועדה להגן על זכות האלימות" — נאמר בגילוי הדעת של הנהלת עירייה

מאת סופרנו בתל־אביב

פניה דחופה אל מר ירוחם משל, מזכ"ל ההסתדרות הכל־לית, להתערב באורח אישי ולמנוע, הבוקר, קיומה של ה־שביתה הכללית של 11 אלף עובדי עיריית תל־אביב, הוע־ברה אמש ע"י כמה מחברי הנהלת העירייה.

במברק ששיגרו סגני ראש העיר, עו"ד י. ארצי וי. אוניקובסקי, טענו השניים, כי אופיו של הסכסוך, היקפו ומהותו מצריכים בירור. אך אינם מצדיקים קיומה של שביתה מצד אלפי עובדים ושיתוק שירותי ה־עירייה.

בינתיים נערכים העובדים לקיומה, מהבוקר, בשעה 6, של השביתה, כ־מחאה על התערבותה של המשטרה, בסכסוך הפקחים העירוניים ו„סיירת הבניה" שהופעלה ע"י סמנכ"לים. ה־שביתה תימשך עד לשעה 12 בצהרים. כל השירותים יפסקו, להוציא שירותי בתי החולים העירוניים ובתי הזקנים שבבעלות העירייה.

„השביתה נועדה להגן על זכות האלימות"

חברי ועד עובדי העירייה, קיים אתמול מסיבת עתונאים והופה בה הסביר את הרקע להכרזה שביתת המחאה מצידם. לעומת זאת פירסמה אמש הנהלת העירייה גילוי דעת בו נאמר בין השאר —

הנהלת עיריית תל־אביב—יפו רואה בשביתה ל־6 שעות שהוכרזה על־ידי אירגון העובדים מעשה הפוגע בכלל תושבי העיר ללא כל הצדקה סבירה, וכבעיסה שנועד להגן על זכותה־כביכול של קבוצת עובדים קטנה לפעול באלימות ותוך הפרת החוק. כך נאמר בגילוי־דעת שפירסמה ה־יום הנהלת עירית ת"א. המדובר ב־קבוצה פקחי־בניה של אגף ההנדסה שניסו על דעת עצמם וללא אישור אירגון העובדים או ההסתדרות למנוע בכוח הפעלתה של סיירת־פיקוח כדי לנצל הזדמנות זו להשגת הטבות חריגות לעצמם. קבוצה זו הפעילה אמצעים אלימים, שהנהלת העיריה לא יכלה להשלים עימם.

המשטרה לא הוזמנה להתערב בכל צורה שהיא בסיכסוך עבודה, אלא אך ורק בכניעת אלימות שמחוץ ל־גדר החוק, שההבכאה בבצעו בלתי־חוקי בכוח הזרוע של קבוצה סטוד־נטים שנבחרו בהשתלמות הנדסית לק־ראת סילוי הפקידים במניעת עבירות־בינוי. למעשה לא הכריז ארגון ה־עובדים על סכסוך עבודה בענין זה.

הנהלת העירייה נאמר בהמשך גילוי הדעת תמהה על ארגון העובדים, ש־נתן הסכמתו להפעלת סיירה זו אך חזר בו לפתע לאחר שהסטודנטים נתקבלו והוחל בהכשרתם, תוך הש־קעת אמצעים ניכרים מכספי הציבור.

הנהלת העירייה תקפיד גם בעתיד על קיום החוק והסדר בכל שטחי פעו־לתה כולל כעבודי עובדים.

„בשנת 64 הוזמנה משטרה לפעול כנגד עובדי נקיון שובתים"

בשנת 1964, כאשר בראש העיריה עמד נציג המערך מ. נביר הופעלה משטרה כנגד עובדי העיריה אשר מנעו יציאתם של מכוניות איספה בעת שביתה של עובדי נקיון. כך נאמר במכתב של יוסף אוזלאי, נהג באגף התברואה של העיריה שנמסר היום ללשכת ראש העיר.

המפקח הכללי של המשטרה:

למשטרה אין היום בעיות מבחינת איוש משרות פנויות

המפקח הכללי של המשט־רה, רב־ניצב שאול רוזוליו, אמר, כי למשטרה אין היום בעיות מבחינת איוש המשרות הפנויות. הבעיה היחידה ב־תחום כוח האדם היא מועמ־דים ליחידות המיוחד של המש־טרה.

המפקח הכללי דיבר בפני חברי הכונדון הכלכלי בירושלים.

הוא אמר, כי משטרת ישראל היא המתקדמת ביותר בעולם בתחום ה־גיוון שבהעסקת נשים וסיפר, כי שבע נשים נמצאות עתה בקורס קצי־נים של המשטרה, יחד עם שוטרים.

לאור המציאות החדשה, אמר מר רוזוליו, כי המשטרה צריכה להערך בשלושה מגזרים. המגזר הראשון הוא המלחמה בעבריינות ושמירה על ה־מצב של עבריינות מבוקרת ובשליטת המשטרה. המגזר השני הוא שמירה על איכות החיים, המגזר השלישי הוא פיקוח על התנועה והרתעת נה־גים עבריינים.

דרך אחרת לשיפור הפעולה היא מערכת מודיעין משוכללת, שתפעל באופן תמידי ולא רק לאחור ביצוע פשעים. דרך נוספת היא מערכה בה־צית משוכללת שתקטין את האפשרות לבצוע פשעים.

מר רוזוליו קרא למודעות של ה־ציבור לתפקידה של המשטרה ול־שיטות שבהם תנסה לתת תשובה לשלושת המגזרים הללו.

אישים ומוסדות

— הרב ד"ר ד.מ. רוזן, רבה הראשי של רומניה ויו"ר ועד הקהי־לות היהודיות במדינה זו, הגיע ל־ביקור של עשרה ימים יחד עם ה־רבנית עמליה רוזן.

הרב הגיע במטוס „אל על" לאחר השתתפותו בכנס רבני אירופה ב־קנוק שבבלגיה והופעתו בפני ה־אקדמיה ליהדות באמסטרדם.

בשבת הבאה, 9 בנובמבר, יהיה הרב אורחו של בית הכנסת הגדול בת"א.

— נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, קבל אתמול את נשיא הקונג־רס היהודי העולמי, ד"ר נחום גולד־מן, כן קבל את ד"ר שלמה חזמור, הקונסול הכללי של ישראל בסן פרנציסקו.

תובעים מרבין מינוי שר ושני סגנים מבני עדות המזרח

מאת סופרנו בתל־אביב

נציגי עדות המזרח במפלגת העבודה שיגרו אתמול מברק לראש הממשלה והבעו על ביקש ההחלטה להרחיב את הקואליציה הממשלתית לצרף לממשלה „עוד שר מעדות ה־מזרח".

לבד מתביעתם למינוי של שר נוסף מעדות המזרח הופנתה דרישה למנות גם שני סגני שרים מעדות המזרח.

במברק מצוין כי החלטה זו נת־קבלה בתוך פגישה של מזכירויות יוצאי ארצות המזרח במפלגה, ב־השתתפות שרים, חברי כנסת, חברים בהנהלה הפדרציה הספרדית והוועדה המרכזת של ההסתדרות.

„אנו תובעים ביצוע ההבטחה עם הרחבת הקואליציה ומבקשים פגישה מיידית" — נאמר במברק, בו נכללה „תזכורת" שמר רבין הבטיח להקים גם משרד נפרד לעניני רווחה.

עובד שפוטר שובת ליד הוועד הפועל

עובד „מקורות" שובת שבי־תת רעב ליד בנין הוועד הפועל בת"א, בנימוק כי פוטר מ־עבודתו בחברה ובני ההסתד־רות אינה עוזרת לו במאבקו.

האיש שמעון מזרחי, נכה צה"ל ואב לשני ילדים, טוען כי היה חבר ועד העובדים וכי פוטר מכיוון שה־פיח ביקורת ונלחם נגד מחדלים. לדבריו, ועדת הביקורת המרכזית בירתה אישר הבנה ונוקשות, כאשר דחתה את השגותיו ואישרה את פיטוריו.

נמסר, כי השובת פוטר מעבודתו בנימוק של אי השתלבות בעבודה.

לקראת קונגרס האיגוד האירופי של השתלות

בעיית המחסור בכליות להשתלה תיפתר רק ע"י תרומות של אזרחים ישראליים

מנהל הארגון הישראלי ל־שתילת כליות הדיאליזות, ד"ר צבי בראון, אמר אתמול, כי בעיית המחסור בכליות להשת־לה בארץ, לא תיפתר ע"י ספוק מבחוץ, כגון מצרפת, א־לא ע"י הגברת התרומות של כליות מצד אזרחים ישרא־ליים לאחר פטירתם.

במסיבת עתונאים, שנערכה בבית סוקולוב בת"א, מסר הדובר, כי ב־שבוע הבא יגיעו לארץ שני נצי־גי הארגון הרפואי הצרפתי „פראנס טרנספלנט", לרגל קונגרס האיגוד האירופי של השתלת כליות. בשהו־תם בארץ ינהלו עמהם שיחות על אפשרות אספקת כליות להשתלה מ־צרפת.

לפני מספר חודשים נפגש ד"ר בראון עם מנהל הארגון הצרפתי ב־פאריס, והלה אמר לו, כי כיום אין לארגונו עודף של כליות, אך עם זאת, יהיה הארגון מוכן לספק ל־ישראל כליות של סוגי דם מיוחדים, כאשר לא יזדקק להן בעצמו. למס־רת העברת המידע לצורך ההשתלה אפשר יהיה להשתמש במחשב של חברת התעופה „אייר פראנס".

הארגון הישראלי לשתילת כליות והדיאליזות הוקם ע"י משרד הבריאות בשיתוף עם קופ"ח והדסה. ו־הוא מרכז כיום את כל פעולת ה־השתלה של הכליות, המבוצעת ב־6 בתי חולים בארץ. במרכז הרפואי ע"ש שיבא נמצא מרכז הארגון, ה־מתאם בין יחידות השתלה השונות בארץ.

כיום ישנם 80 חולים המועמדים להשתלה מתוך 255 החולים המקב־לים טיפול בכליה מלאכותית. ב־מרכז הארגון ישנם שני מכשירים לשימור כליות, המוצאות מגופות של נפטרים, במשך 72 שעות. זהו הזמן המירבי שבו אפשר לשמר את ה־כליה לפני השתלה.

מאז שהופעל המרכז בחודש יוני השנה בוצעו 10 השתלות בסיוע, מהן 4 בשבועיים האחרונים. ב־1973 בוצעו בארץ 32 השתלות של כליות, שהוצאו מגופות של תורמים מתים.

עד כה בוצעו ברחבי העולם 16,691 השתלות, מזה כשני שליש ב־4 השנים האחרונות. 63 אחוז מהן היו כליות של נפטרים.

ד"ר בראון קרא להקמת אגודה וולונטרית למען חולי הכליות, ש־תעסוק בהגברת התרומות של כליות להשתלה.

במסיבה השתתף גם חולה, שעבר ניתוח השתלה לפני 4 שנים.

חניכי בני־עקיבא חשפו „מעוזי" בר־כוכבא, בחפירות ארכיאולוגיות בהר „הרודיון"

בחודשים יולי—מחצית או־גוסט, 1974, התקיים מבצע התנדבות נוער, אשר במהלכו נערכו חפירות וסקר במערכת המנהרות המצויה בתוך הה־רודיום (הרודיון). במהלך ה־מבצע נחשפו מנהרות ומקו־יים חדשים, ונתגלו ממצאים השופכים אור על התבצרותם של אנשי בר־כוכבא בהר־דיון.

מבצע ההתנדבות אורגן על ידי בית ספר שדה בכפר עציון. החפירות נערכו מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים בסיועם של רשות הגנים הלאומיים והקמ"ט לארכיאולוגיה ב־מפקדת יהודה ושומרון, ובהנהלת אהוד נצר, אדריכל המכון לארכ־אולוגיה ושמעון ארזי מסגל בית ספר שדה.

במבצע השתתפו נערים בגילאי 15—18 (ששה מחזורים ובהם כ־40 איש בכל מחזור בן ארבעה ימים) שבאו מסניפי תנועת בני עקיבא. היה זה מבצע ההתנדבות הגדול ב־יותר של נוער שנערך בשנה החולפת בחפירות ארכיאולוגיות.

על קיום מערכת מנהרות מסועפת בתוך ההר, המחוברת אל תוך הבורות מים הרודיאניים, היה ידוע בעקבות החפירות שנערכו בהר ב־שנת 1968 (מטעם רשות הגנים ה־לאומיים ובהנהלת גדעון פוסט). אולם רק בקיץ 1973 נוקתה לראשונה (במבצע התנדבות דומה, אך מצומ־צם בהיקפו) מנהרה מרכזית המק־שרת את בורות המים עם ראש ההר.

השנה הורחבה העבודה בחקר ב־מערכת המנהרות הנמצא בראש ההר. והתברר, שבור מים מתקופת הורדוס, אשר שימש בזמנו כ„תחנת ביניים" להעלאת מים מתחתית ההר לפסגתו — הפך בתקופת המרד השני (מרד בר־כוכבא) לכניסה ראשית מתוך החצר מכבר ההר ולצומת מפגש של מנהרות רבה. הירידה אל תוך בור זה היתה באמצעות מערכת מדרגות מרשימה שנחצבה על ידי אנשי בר־כוכבא.

תוך מהלך החפירות נודעו פרטים רבים על דרכי הציבתן והחזוקן של המנהרות. בקטעים רבים יוצבו ה־מנהרות על ידי קורות עץ עבות, ש־נשתמרו בחלקן. סה"כ נוקו כ־60 מ' של מנהרות (חלק קטן מן המערכת כולה) תוך פינוי מאות מטרים מעו־קבים של עפר.

ההכרות הראשונה עם המערכת הת־קרקעית מאשרת תאור זה, ולמעשה יש כאן דוגמה של „בצור" מתקופת מרד בר־כוכבא.

בין הממצאים שנתגלו יש לציין

תוספת (לאלה שנתגלו קו־דם לכן) של מטבעות מרד בר־כוכבא, חציה וכן נרות שמן האופייניים ל־תקופה ז' (החזינים כל כך במערכת הת־קרקעית). כמו כן, נתגלו ממצאים רבים השייכים לתקופת המרד ה־ראשון.

תגלית נוספת, בעלת חשיבות היא, מקוה טהרה גדול שנתגלה על ראש ההר, בחלקה המזרחי של החצר ה־פריסטיל. המקוה (השני שנתגלה ע־כה על הר־הרודיום) מכיל ברכת טבילה מדורגת ואוצר מים סמוך. המים עברו שני גלגולים, ובשרידי הגלגול הראשון נשתמר צנור ה„שפופרת" שקשר את האוצר עם ברכת הטבילה.

מארגני המבצע מקווים להרחיב ולהמשיכו בקיץ הקרוב, ויוקמו ל־שלב בו בודדים וקבוצות מעוניינים. רשות הגנים הלאומיים לקחה על

שופרו התנאים של המילווה קצר־המועד

על תקנה להעלאת הרבית המשתלמת על מלווה קצר מ־ועד מ־6 ל־9 אחוזים לשנה, חתם אתמול שר האוצר. רבית זו לא תהיה חייבת במס מעבר למס בשיעור של 25 אחוז ה־מנוכה במקור.

המלווה יימכר לציבור במחיר נמוך מן הערך הנקוב. וכך יקבל הרוכש הכנסה נוספת לריבית הנומינלית, בשיעור של 4—3.5 אחוזים. על ה־שיפור בתנאי המלווה הוחלט לאור הירידה החדה ביתרת המלווה קצר־המועד הנמשכת מזה כשנה.

מוצע לחוקק חוק לזירוז ההפקעות לצרכי שיכון

יעדי הבניה העיקריים ל־שנים 1980—1975 הוצגו את־מול על ידי שר השיכון מר אברהם עופר, בפגישה עם משלחת מטעם מרכז השלטון המקומי בראשות היו"ר מר פנחס אילון.

שר השיכון אמר שעיקר התכנית של 310,00 יחידות דיור בשנים אלה יתחלקו כדלקמן: בירושלים יבנו 23,000 יחידות דיור. במחוז הגליל יבנו בביה 74,000 יחידות דיור. במחוז המרכז יבנו בס"ה 106 יח' דיור. בחיפה יבנו בס"ה 40,000 יח' דיור. במחוז הדרום יבנו בס"ה 16,000 יח' דיור. במחוז תגוש יבנו בס"ה 38,000 יח' דיור.

שר השיכון פרש את הבעיות אשר יעמדו בפני משרד השיכון בביצוע תוכניתו בעיקר בנושא הפקעה, פינויים ושינוי יעוד קרקע.

יו"ר מרכז השלטון המקומי, מר פנחס אילון, הציע לחוקק חוק מיו־חד אשר יעסוק בעיקר בזירוז הלי־כים שמטרתם הפקעה כל הקרקעות לשיכונים הציבוריים ובמקביל תי־אום בכל נושא הבניה עם כל גור־מי הבניה הציבורית והפרטית.

בישיבה השתתפו גם ראש עיריית תל־אביב—יפו, מר ש. להט, ראש עיריית פתח־תקוה מר י. פינוברג, ראש עיריית כפר־סבא מר ז. גלר, וראש עיריית חדרה מר י. ברזולי.

העלאות בדרגה ומינויים באוניברסיטת בר־אילן

ע"פ החלטת סינאט אוניברסיטת בר־אילן, אושרו העלאות בדרגה ו־מינויים של חברי הסגל, כדלהלן:

העלאות בדרגה: פרופ' אברהם בריבפילד — לפרופסור מן המנין ל־פיסיקה; פרופ' משה לובן — ל־פרופסור מן המנין לפיסיקה; ד"ר שלמה כץ — למרצה בכיר בפסי־כולוגיה.

מינויים: ד"ר עידו אביגרי — ל־מרצה ללשון עברית; ד"ר יעקב אינזטרוםר — למרצה לכלכלה; ד"ר אירן סידר — למרצה בצרפתית; ד"ר מנחם כהן — למרצה לתנ"ך; ד"ר רות גולדבנר — למרצה לל־מודים קלאסיים; ד"ר דבורה ריזנ־בך — למרצה לפסיכולוגיה; ד"ר דניס רפופורט — למרצה לפיסיקה; גב' יהודית ויצבורגר — למורה ל־מדעי המדינה.

ראשי ערים מגרמניה באו ללמוד בעיות סעד

מאת סופרנו בתל־אביב

17 ראשי ערים ומועצות מקומיות ממערב גרמניה, הגיעו אתמול ל־ישראל כאורחי המרכז לשלטון ה־מקומי ללימוד בעיות סעד ועבודה סוציאלית.

הם ישהו בארץ כשבועיים, ויבקרו במוסדות סעד שונים.

את פני המשלחת קידמו בברכה מר פ. אילון, יו"ר המרכז לשלטון המקומי בישראל והד"ר א. קורץ, מנכ"ל משרד הסעד.

יהודי טורונטו תרמו 26 מיליון דולר

110 אלף יהודי טורונטו בקנדה תרמו בשנת 1974 למגבית היהודית המאוחדת 36 מיליון דולר באמצעות קרן היסוד לעומת 9 מיליון דולר לפני מלחמת יום הכיפורים. לשנת 1975 מקווים יהודי טורונטו להגדיל את התרומה ב־30 אחוז.

על כך מסר מר אדי קריד, יו"ר המגבית המאוחדת בטורונטו, במסי־בת עתונאים שהתקיימה בטבריה.

מציע לשלב זמני הדלקת הנרות בתכנית טלוויזיה לקראת שבת?

סגן יו"ר הכנסת, הח"כ מנחם שיינ־מן, הריץ מכתב להנהלת רשות ה־שידור, ובו ביקש כי בתכנית הטל־וויזיה „שלום לבא שבת" המשו־דרת ביום ששי, יוסיפו את זמני הדלקת הנרות ויציאת השבת.

סגן יו"ר הכנסת מציע, שאת ה־הודעה הוא ישדרו, כשברקע נראית אשה המברכת על נרות שבת.

גיבשטיין מגיב על תכנית שר השיכון

ראש עיריית ראשון לציון, מר חנניה גיבשטיין, הגיב אתמול על הצעתו של שר השיכון אברהם עופר להפוך שטחי חקלאות לבניה באמרו כי „אני לא תמיד הפרכת שטחים חקלאיים לשטחי בניה. יש מספיק שטחים במדינה לאכלס מליונים".

מר גיבשטיין אמר את הדברים בעת סיור עתונאים בעיר. הוא אמר, כי „ברגע שנתחיל בהפשרת קרק־עות חקלאיות, איני יודע לאן זה יובל. בתחום שיפוטה של ראשון לציון בלבד יש כ־10 אלף דונם אדמה חקלאית של מנהל מקרקעי יש־ראל, שאפשר לבנות עליה".

עיריית בני־ברק

מכרז מספר 19/74

עירית בני־ברק מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים

להקמת 6 מקלטים ציבוריים במקומות שונים בעיר

את הפרטים הטכניים, התכניות ותנאי המכרז עם החומר להגשת ההצעה אפשר לקבל במחלקה לעבודות ציבוריות בעיריה, חדר מס' 222 בשעות העבודה, תמורת תשלום שאינו מוחזר בסך של —350 ל"י.

סיור קבלנים יתקיים ביום 31.10.74 בשעה 10.00 מבנין העיריה.

את ההצעות יש להגיש במעטפות הסגורה בחותמת העיריה, לתיבת המכרזים שבמשרד מזכיר העיריה עד יום 16.11.74 בשעה 12.00. על מגיש ההצעה לצרף ערבות בשיעור של 5% מערך הצעתו.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא, וכן הרשות בידיה לחלק את העבודה בין מספר קבלנים.

הרב יצחק מאיר
ראש העיריה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה

בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת „תכנית מס. 2031 שינוי מס' 58/73 לתכנית מיתאר מקומית מס. 62", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

אלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: — גוש 30106 חלקה 59 ברחוב אחרוני, שכונת סנהדריה.

עיקרי התכנית: — שינוי בקו הבניה המערבי במקום 3 מ' קו בנין אפס.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ה. דוד
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז ירושלים

י"ז באלול תשל"ד 4 לספטמבר 1974

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רמת־גן

הודעה

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי חברת צפורה בניה ומלונאות בע"מ, רח' בני משה 11 רמת־גן, הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס ברח' החשמונאים 15 רמת־גן, גוש 6127 חלקה 744, דהיינו: א. שינוי שימוש ממלון לבית עולים; ב. הריסת חלקי מבנים קיימים על הגג ללא היתר והפרת פרגולה דקורטיבית בהתאם לתכנית המצורפת; ג. איסור שימוש כלקוח על הגג.

על המעוניין, הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הקלה הנ"ל, יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרסיה.

ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית, במשרדי מחלקת ההנדסה, רח' המעגל 26, רמת־גן, תוך שבועיים, מפרסום הודעה זו בעתונות.

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רמת־גן
ד"ר י. פלד — ראש העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף השרון
ד"א ר שפיים טלפון: 930551

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה להקמת מבנה מגורים בני בית שני אחדים, בגוש 7705 חלקה 101, על־ידי שלמה עזרא ההקמה הריבה, הרובי בית מגורים שני על הלקה.

כל המעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או במבנים אחרים, שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית, בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות להבניה תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

דוד אמן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חוף השרון

לכ"ר המועצה הדתית וסגה"ע העסקן רב הפעלים

מר דב טנא ורעיתו

ברכות מאליפות לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
תזכו לרוות מהם ומזרעם רוב נחת
ביהכ"נ „יד לגבורים", ההנהלה וצבור המתפללים

למכובדנו הנעלה האיש הדגול יו"ר המועצה הדתית

מר דב טנא וב"ב

ברכת מזל־טוב לבבית
לנשואי בתכם היקרה צביה עב"ג
בית הכנסת „אהבת שלום", שכ' דורה, נתניה

לחברנו הדגול

מר דב טנא וב"ב הי"ו

לנשואי בתכם היקרה צביה עב"ג
ברכת מזל־טוב מעומקא דלבא
ביהכ"נ „ישורון", שמואל הנציב, נתניה
הועד וציבור המתפללים

למכובדנו יו"ר המועצה הדתית

מר דב טנא וב"ב הי"ו

ברכת מזל טוב לבבית לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
תזכו לראות מהם דור ישרים יבורך
הנהלת ביהכ"נ המרכזי „זכור לאב..."
ישיבת „בית־דוד"
ישיבת „בית יוסף"

לידידנו מכובדנו היקר יו"ר המועצה הדתית וסגה"ע

מר דב טנא ומשפחתו

ברכות מאליפות לנשואי בתכם היקרה צביה עב"ג
ביהכ"נ „היכל־שלמה", שד' בנימין
שלום שער, שלום בן־צור
חברי הועד וצבור המתפללים

ליו"ר המועצה הדתית

מר דב טנא וב"ב הי"ו

ברכת מזל־טוב לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
יזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת משפחתכם
ביכ"נ „חוג חתם סופר", נתניה

למכובדנו הנעלה יו"ר המועצה הדתית וסגה"ע

מר דב טנא וב"ב נ"י

ברכת מזל־טוב לבבית לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
ותזכו לרוות מהם רוב נחת
שלום בן זכריה בשם הנהלת בית הכנסת ות"ת „שבי־ציון", נתניה

לידידנו הדגול יו"ר המועצה הדתית וסגה"ע

מר דב טנא וב"ב

שפע ברכות לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג נ"י
ותזכו לראות מהם דור ישרים יבורך
ועדת המקווה וועד תלמוד תורה „עציון", נתניה

למכובדנו הנעלה יו"ר המועצה הדתית וסגה"ע

מר דב טנא וב"ב

ברכות מאליפות לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
ביהכ"נ „ישמח ישראל", שכ' סלע, נתניה
הועד והמתפללים

למכובדנו העסקן הדגול — חברנו

מר דב טנא ורעיתו הי"ו

שפע ברכות לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
יזכו לבנות בית נאמן בישראל לתפארת משפחתכם הנכבדה
בית הכנסת „קדושי דקר" — ההנהלה והמתפללים

למכובדנו רב הפעלים, יו"ר המועה"ד וסגה"ע

מר דב טנא ורעיתו

ברכת מזל טוב לבבית לנשואי בתכם היקרה
צביה עב"ג
תזכו לראות מהם דור ישרים יבורך
בית הכנסת „אהל עמרם", קרית נורדוי

בהתאם להחלטת המועצה הדתית יבניאל
מיום 24.10.74
הרינו מודיעים בזה על קיום משרת

רב מקומי

המעוניינים מתבקשים להציג את מועמדותם למועצה המקומית יבניאל עד ליום 15.11.74.